

Introduction to Dutch

WILLIAM Z. SHETTER

University of Wisconsin

***Introduction
to Dutch***

A Practical Grammar

MARTINUS NIJHOFF / THE HAGUE / 1958

ISBN 978-94-011-8494-6

ISBN 978-94-011-9222-4 (eBook)

DOI 10.1007/978-94-011-9222-4

Copyright 1958 by Martinus Nijhoff, The Hague, Netherlands

*All rights reserved, including the right to translate or to
reproduce this book or parts thereof in any form*

Preface

This grammar arose from the need for a concise presentation of the essentials of the Dutch language which could be used both for independent home study and in groups or classes under formal instruction. With the former aim in mind, the explanations have been made as self-explanatory as possible, and a complete key to the exercises has been provided in an appendix. In the interest of simplicity and ease of reference and review, each grammatical topic is discussed as fully as practicable in one place, and an effort has been made to include only one major grammatical feature in any one chapter. But since a solid foundation can more effectively be achieved through study under trained supervision or with a native speaker of the language, the presentation has also been made adaptable to this type of study. The brief fill-in exercises in each lesson provide a model for any amount of drill, and the dialogues and readings included at irregular intervals as well as the review selections placed after every few chapters can provide the necessary added practice in supervised instruction. Help should in any case be sought with the pronunciation, the principal stumbling-block in the way of either independent or supervised study.

Although the present grammar was originally planned and written for the use of Americans residing in the Netherlands as holders of grants – it was written on a grant in the Netherlands in 1955–56 – it is hoped that it will prove useful to a wider circle of English-speaking persons who wish to insure themselves the greatest possible profit from a stay in the Netherlands through a study of colloquial spoken and written Dutch.

It is a pleasure to express here my indebtedness to friends and colleagues who have made innumerable suggestions and corrections during the preparation of both the first mimeographed version and of the present grammar. My thanks go especially to Dr. J. J. van Dulleman of the U.S. Educational Foundation, who first suggested the work and who has been responsible for seeing

it through to its present form, and to Miss A. Huijsinga, Litt. dra., Lecturer in Dutch, University of London, whose critical eye and years of experience in teaching the language have been invaluable in enhancing clarity of presentation and insuring idiomatic Dutch.

Madison, Wisconsin
September, 1957

Table of contents

CHAPTER	PAGE
Introduction: The Dutch language	1
1. Pronunciation	5
2. Spelling	15
3. The plural	19
4. The articles and demonstratives	23
5. Personal pronouns. The verb	27
6. The verb (continued). <i>Hebben</i> and <i>zijn</i> . The imperative	32
7. Reading selections. The place of the verb	36
8. The adjective. Comparison	39
9. The object pronouns. Reflexives	44
10. Possessive and interrogative pronouns	49
11. Review of the pronouns. Reading selection	53
12. Numbers and dates. Currency and units of measurement	56
13. The verb, past and present perfect tenses (weak)	62
14. The verb, past and present perfect tenses (strong)	67
15. Some irregular verbs. The past perfect tense. Use of the tenses	72
16. The modal auxiliaries. Verb plus infinitive	77
17. The future tense. The present participle and infinitive	82
18. Review of verb forms. Reading selection	87
19. Separable prefixes	91
20. Conjunctions. Relative pronouns	96
21. Word order: The place of the verb	102
22. The word <i>ER</i> . Prepositional compounds	107
23. Diminutives	112
24. The passive voice	116
25. Reading: <i>Prinsjesdag</i>	121

26. Telling time	124
27. Idiomatic usages of some common verbs	129
28. Word formation and derivation	135
29. Reading: <i>De Klokken</i>	140
Appendix A: A list of the most useful strong and irregular verbs	143
Appendix B: Key to the exercises	146
Dutch-English vocabulary	170
English-Dutch vocabulary	186

Introduction

The Dutch language

The official language of the Kingdom of the Netherlands is known to us as Dutch. Dutch belongs, along with German, the Scandinavian languages and English, to the so-called 'Germanic' group of languages. We can see plainly the family relationship of Dutch to English when we compare words like

Dutch	<i>man</i>	English	<i>man</i>
	<i>arm</i>		<i>arm</i>
	<i>glas</i>		<i>glass</i>
	<i>boter</i>		<i>butter</i>

which, although they are pronounced differently, show their common origin. We can find many words like this in the Dutch vocabulary, and even more words like

Dutch	<i>lachen</i>	English	<i>to laugh</i>
	<i>nieuw</i>		<i>new</i>
	<i>suiker</i>		<i>sugar</i>
	<i>ziek</i>		<i>sick</i>

which have become somewhat disguised through sound changes and differing spellings, and are not always easily recognizable. The close relationship of a large number of words is still more obscured by the changes of time, e.g.

Dutch	<i>kaas</i>	English	<i>cheese</i>
	<i>volgen</i>		<i>follow</i>
	<i>eigen</i>		<i>own</i>

to an extent that only a trained eye can identify them.

The language we call Dutch did not just come into being as such, but has had a long and interesting development. It had its origin in the speech of the peoples inhabiting northwestern Europe in prehistoric times, when this speech was simply a mass of local or tribal dialects. In the complex of tiny principalities, duchies and other political units that from early historical times down to the

Middle Ages made up what we now call the Netherlands, they were closely similar to the dialects spoken farther to the east, in what is now Northern Germany; just as there was as yet no overall political unit, there was no overall standard language.* A great variety of these local dialects is still spoken in the Netherlands. Since they have been spoken in the same areas for such long periods of time, constantly diverging more and more, a few of them now differ so sharply from each other that they are unintelligible to a person from only a few miles away. The local dialects of the eastern part of the country still merge imperceptibly with the local dialects of Germany. The fact that the Dutch and German standard languages are so divergent today is a result of their having developed from widely separated dialects.

The standard Dutch language which we will be studying here can be said to be the product of political, social and cultural developments of only the last few centuries. Toward the end of the Middle Ages, the little states mentioned above began to be unified politically under the counts of Holland (originally just another unimportant duchy), and the explorations by the Dutch and many other nations to the New World and the Indies enormously stimulated trade. For all this a standard language became increasingly necessary in the Netherlands, and since Amsterdam at this time was the flourishing center of Holland, its local speech began to fill in the gap. The speech of Amsterdam, in turn, was under the strong influence at this time of that of Brabant to the South (now in Belgium); thus the speech spread through the prestige of Amsterdam was made up of northern and southern elements. This dialect came to be the spoken and written language of the upper classes and the government all over the country, and study of it and its pronunciation served to establish standard and 'approved' usages. Although there are many literary masterpieces dating from the Middle Ages, the high point in Dutch literature is usually considered to be the seventeenth century, the 'Golden Age' when the language was molded into a means of literary expression and firmly established as the standard cultural

* Up until two centuries or so ago the cover term for the languages of the Lowlands was 'Duits' or 'Nederduits', which at the same time also included 'German'. The Dutch word 'duits' now means only 'German', and corresponds to the German word 'deutsch'. The English word 'Dutch', which originally also included both Dutch and German, has simply been restricted in a different direction.

language. Since this time it has been gaining steadily at the expense of the local dialects. This process is nearly completed in the thickly populated, urbanized western area, but in many remoter areas in the eastern provinces, even in the cities of Groningen and Maastricht, the language of everyday life is the local dialect.

The role played by the province of Holland in forming the language is responsible for the fact that it is referred to by the Dutch themselves as *Hollands*, though today this stands strictly speaking only for the provinces of Noord-Holland and Zuid-Holland. The official name of the language is *Nederlands*. Dutch is spoken by some 11,000,000 persons in the Netherlands, by at least 250,000 in the U.S. and by at least 125,000 in Canada. In Belgium about 4,000,000 people speak a language called Flemish, which on paper looks just like Dutch but which is characterized by many marked differences in pronunciation and word usage; it is no more divergent from Dutch than is American English from British English. A form of Dutch carried by colonists to South Africa in the sixteenth and seventeenth centuries has since that time developed there into a standard national language and is called *Afrikaans* or 'Cape Dutch'.

A consequence of superimposing a standard language on many forms of local speech is seen in the regional variations that arise. We as Americans are accustomed to the fact that a person from another part of the country can sometimes be identified by his accent, even though we are often unaware of it unless it is a striking one. In the Netherlands the characteristic regional accents are striking enough to a Dutch ear that a person can often be placed by his accent as to the section of the country, and occasionally to the very town. This diversity is often due to the fact that the speaker first learned to speak a local dialect and learned standard Dutch only in grammar school. Another variation in the language, of which we are only partially aware in our own language, is a result of the stratification that comes about when a population has inhabited the same area for many centuries. There is considerable such variation in the Netherlands. People of lower classes or who have enjoyed less education usually use certain pronunciations and grammatical features which are frowned upon and avoided by those of another social sphere. Thus the Dutch readily 'place' their fellow countrymen not only regionally but also socially: A house painter, taxi driver or laborer who aspires to an official or responsible position has little chance of success if

he fails to eradicate painstakingly the imprint which his origin has left on his speech. Finally, we should take note of the considerable difference that exists in Dutch between the spoken and the written language. Although to a casual observer the language seems to be the same whether it is spoken or written, the student will soon discover that many words and expressions common in writing sound stiff and high-flown when spoken. A person speaking the language just as it is written runs the risk of 'speaking like a book'. On the other hand, many other words and expressions common in the everyday spoken language are too informal to be used in writing. Of course we know such words and expressions in English too, but the cleft between written and spoken is much greater in Dutch than in English.*

* Examples of written-language and spoken-language forms are discussed in Chapter 18.

Chapter 1

Pronunciation

The great variety of spoken sounds of a language can by their very nature not be satisfactorily described on paper; the sounds of a new language being learned must be heard at as early a stage as possible. The following brief summary is therefore intended only as a rough guide to the pronunciation of the principal Dutch sounds. Such a summary of sounds must necessarily be inexact as well: even though many Dutch sounds can best be identified through comparison with corresponding English sounds, we can say that practically no vowel or consonant of Dutch sounds exactly like any vowel or consonant of English. The beginner must beware especially of the misleading cases in which a Dutch letter or combination of letters represent a sound entirely different from the one they represent in English, for example *ch*, *sch*, *g*, *r*. In Dutch, as in English and all other languages, nearly all sounds vary slightly depending upon the nature of the surrounding sounds, though in most cases the speaker is not aware of this. In our discussion of Dutch sounds only the most important of such variations will be mentioned, for example the divergent pronunciation of certain vowels before *r*.

First let us look at a few terms that will be used.

(a) 'FRONT', 'ROUNDED', 'FRONT-ROUNDED' VOWELS. When we speak of 'front' vowels, we mean those pronounced with the tongue more or less raised in the front of the mouth; examples are the vowels of *eat*, *it*, *end*. Similarly, 'back' vowels are those pronounced with the tongue raised in the back of the mouth: *ooze*, *oh*. In the pronunciation of most back vowels, the lips are rounded at the same time (watch your mouth in the mirror as you pronounce the last two examples). 'Front-rounded' vowels are vowels which are pronounced with the tongue raised in the front of the mouth as for 'front' vowels, but with the lips rounded or puckered at the same time like we do when we say *ooze* or *poor*. 'Front-rounded' vowels must be given particular attention, since they do not occur in English but are common in Dutch, as well as in French and German.

(b) 'CLOSE' AND 'OPEN'. 'Close' simply means that in the sound in question the tongue approaches closer to the roof of the mouth, i.e. it is higher. 'Open' means then that the tongue is farther from the roof of the mouth, i.e. it is lower, more relaxed. Accordingly we say that the sound of *eat* is close (or high), that of *end* opener (or lower), and that of *add* still opener.

1. The Vowels

Vowel in Dutch spelling	Example		Notes
<i>ie</i>	<i>ziek</i>	'sick'	Like the vowel in Eng. <i>seek</i> ; pronounced very short.
	<i>hier</i>	'here'	Has about the same quality as the above, but is about twice as long when before <i>r</i> .
<i>i</i>	<i>dit</i>	'this'	Resembles the vowel of Eng. <i>hit</i> ; short.
<i>ee</i>	<i>been</i>	'bone'	Nearly rimes with Eng. <i>bane</i> , but does not have the diphthongal sound of the Eng. vowel; always rather long. Somewhat closer and longer before <i>r</i> .
<i>e</i>	<i>met</i>	'with'	Resembles Eng. <i>met</i> ; short.
<i>oe</i>	<i>boek</i>	'book'	Like the vowel of Eng. <i>fool</i> ; shorter than Eng. <i>oo</i> .
	<i>boer</i>	'farmer'	Has the same sound as the above, but like Dutch <i>ie</i> , is about twice as long before <i>r</i> .
<i>oo</i>	<i>boon</i>	'bean'	Nearly rimes with Eng. <i>bone</i> , but does not have the diphthongal nature of the Eng. vowel; rather long. Somewhat closer and longer before <i>r</i> .
<i>o</i>	<i>pot</i>	'pot'	Sounds like the vowel of Eng. <i>paw</i> (but not like the vowel of <i>pot!</i>), with the lips always strongly rounded. Very short.

<i>aa</i>	<i>kaas</i>	'cheese'	Resembles the vowel of Eng. <i>father</i> , but is considerably farther front than the Eng. vowel; always rather long.
<i>a</i>	<i>dat</i>	'that'	Resembles Eng. <i>dot</i> (Dutch <i>a</i> never has the sound of Eng. <i>that!</i>), except that the tongue is raised somewhat farther back in the mouth.
<i>uu</i>	<i>minuut</i>	'minute'	A front-rounded vowel. The tongue must be in the position for Dutch <i>ie</i> but the lips well rounded as for Dutch <i>oe</i> . Like French <i>u</i> or German <i>ü</i> ; pronounced very short.
	<i>buur</i>	'neighbor'	This is the same vowel as the above, but like Dutch <i>ie</i> and <i>oe</i> it is nearly twice as long before <i>r</i> .
<i>u</i>	<i>bus</i>	'bus'	A front-rounded vowel. The tongue is in the position for Dutch <i>i</i> and the lips well rounded as for Dutch <i>o</i> ; pronounced very short. Note that this vowel never sounds like the vowel in Eng. <i>bus, cut!</i>
<i>eu</i>	<i>neus</i>	'nose'	A front-rounded vowel. The tongue must be in position for Dutch <i>ee</i> but the lips rounded as for Dutch <i>oo</i> . Like French <i>eu</i> , German <i>ö</i> . Always somewhat long.

SUMMARY: Dutch vowels are all distinct from one another by virtue of their differences in quality, not because of differences in duration. Nevertheless, it is useful to know that some of them are always short, others always long, and still others short or long depending upon the surrounding sounds. Thus

a e i o u are always short, like Eng. *pet*;

aa ee oo eu are always long, like Eng. *pool*;

ie oe uu are short except before *r*, where they are long.

A vowel which is analogous to the sound spelled *a* in *soda*, *sofa* in English occurs in unstressed (unaccented) syllables of many words. This Dutch vowel is an indistinct vowel like the English one, but closely resembles the Dutch *u*. It has several spellings, the most common of which are

<i>e</i>	<i>behalve</i>	'except'	This is the most usual spelling. The vowel spelled in this way may occur either before or after the stressed syllable.
<i>ij</i>	<i>moeilijk</i>	'difficult'	The sound is spelled in this way only in the suffix <i>-lijk</i> .
<i>i</i>	<i>twintig</i>		This is the spelling in the common suffix <i>-ig</i> and in some other words.

The Diphthongs

A diphthong can be defined as the fusion of two different vowels in a single syllable. The diphthong begins with one vowel quality and 'glides' to the other, as in Eng. *high*, *how*, *boy*. The nine Dutch diphthongs are, with the exception of the last to be discussed, all combinations of the vowels listed above plus a closer second component resembling Dutch *ie* or *oe*.

Spelling	Example	Components	Notes
<i>ei</i>	<i>trein</i> 'train'	<i>e</i> + <i>ie</i>	<i>ei</i> and <i>ij</i> are two spellings for the same sound. Resembles Eng. <i>high</i> , though the beginning of the diphthong is closer.
<i>oei</i>	<i>moeite</i> 'trouble'	<i>oe</i> + <i>ie</i>	Resembles Eng. <i>phooey</i> !
<i>ooi</i>	<i>mooi</i> 'pretty'	<i>oo</i> + <i>ie</i>	Resembles Eng. <i>boy</i> , though the first component is pronounced closer and longer.
<i>aai</i>	<i>taai</i> 'tough'	<i>aa</i> + <i>ie</i>	Nearly rimes with Eng. <i>tie</i> , though the first component is opener and longer.

<i>ou</i>	<i>koud</i>	'cold'	<i>o</i> + <i>oe</i>	Again two spellings for the same sound, though the second is infrequent. Resembles the vowel of <i>how</i> but the first component is closer.
<i>ieu</i>	<i>nieuw</i>	'new'	<i>ie</i> + <i>oe</i>	Like the diphthong of Eng. <i>view</i> but with the stress on the first component; might be suggested by NEE-oo.
<i>een</i>	<i>leew</i>	'lion'	<i>ee</i> + <i>oe</i>	Might be represented LAY-oo.
<i>uw</i>	<i>ruw</i>	'raw'	<i>uu</i> + <i>oe</i>	Has a front-rounded vowel as its first component.
<i>wi</i>	<i>huis</i>	'house'	—	This is Dutch <i>ei</i> with lip-rounding, just as <i>uu</i> and <i>eu</i> are <i>ie</i> and <i>ee</i> with lip-rounding. Does not sound like Dutch <i>ou</i> !

2. The Consonants

First, the definition of two necessary terms. A consonant is said to be **voiced** when the production of it requires the vibration of the vocal cords; examples in English are *b d g v z*. A consonant is said to be **voiceless** when it is produced without the vibration of the vocal cords; examples are *p t k f s*. Note that this latter group of consonants differs from the former group only in being **voiceless**; they might thus be termed voiceless counterparts of those of the first group.

<i>k</i>	<i>kat</i>	'cat'	Resembles Eng. <i>k</i> except that it is not followed by the small puff of breath ('aspiration') which characterizes the Eng. consonant.
<i>p</i>	<i>pot</i>	'pot'	Like Eng. <i>p</i> but without aspiration.

<i>t</i>	<i>tien</i>	'ten'	Like Eng. <i>t</i> but without aspiration.
<i>b</i>	<i>been</i>	'bone'	Exactly like Eng. <i>b</i> .
	<i>heb</i>	'I have'	Pronounced as <i>p</i> at the end of a word.
<i>d</i>	<i>dijk</i>	'dike'	Exactly like Eng. <i>d</i> .
	<i>had</i>	'had'	Pronounced as <i>t</i> at the end of a word. Note that Dutch <i>had</i> accordingly nearly rimes with Eng. <i>hot</i> .
	<i>goede</i>	'good'	Written <i>d</i> between vowels is often pronounced as if <i>j</i> (see below for pronunciation of <i>j</i>): <i>goede</i> is pronounced <i>goeje</i> , <i>rijden</i> 'to ride' is pronounced <i>rije</i> . When the preceding vowel is <i>ou</i> , the <i>d</i> is dropped in pronunciation: <i>oude</i> is pronounced <i>oue</i> or <i>ouwe</i> .
<i>f</i>	<i>fout</i>	'mistake'	Same as Eng. <i>f</i> .
<i>s</i>	<i>sok</i>	'sock'	Same as Eng. <i>s</i> .
<i>sj</i> <i>ch</i>	<i>sjaal</i> <i>machine</i>	'scarf' 'machine'	These are two spellings for the same sound, the second occurring only in French words. Nearly equivalent to Eng. <i>sh</i> , though the tongue is somewhat farther front.
<i>tj</i>	<i>katje</i>	'kitten'	Nearly equivalent to Eng. <i>ch</i> , though the tongue is somewhat farther front.
<i>ch</i>	<i>acht</i>	'eight'	This is the same as the German <i>ch</i> in <i>Bach</i> , a 'rasping' sound produced in the back of the mouth. It has no equivalent in Eng., and must not be pronounced like Eng. <i>k</i> or <i>ch</i> !

<i>g</i>	<i>goed</i>	'good'	Most speakers of Dutch pronounce this exactly the same as the preceding, though some pronounce it as a somewhat lighter consonant. Note that the sound spelled <i>g</i> in Dutch is never pronounced like our Eng. <i>g</i> ; substitution of Eng. <i>g</i> for Dutch <i>g</i> is completely unacceptable to a Dutch ear.
	<i>logies</i>	'lodging'	The letter <i>g</i> sometimes represents a sound like the <i>s</i> of Eng. <i>measure</i> ; this sound occurs only in words borrowed from French, and occurrences of it will be pointed out in the text.
<i>sch</i>	<i>schip</i>	'ship'	This is a combination of Dutch <i>s</i> and <i>ch</i> . It must not be pronounced like Eng. <i>sk</i> or <i>sh</i> .
	<i>praktisch</i>	'practical'	In the combination <i>sch</i> at the end of a word the <i>ch</i> is silent. This occurs principally in the ending <i>-isch</i> , which is pronounced as if (and occasionally spelled) <i>-ies</i> .
<i>v</i>	<i>veel</i>	'much'	Resembles Eng. <i>v</i> except that the voicing does not begin immediately; it thus stands between Eng. <i>v</i> and Dutch <i>f</i> .
<i>z</i>	<i>zout</i>	'salt'	Resembles Eng. <i>z</i> except that the voicing is not present throughout the duration of the consonant.
<i>l</i>	<i>laat</i>	'late'	Resembles Eng. <i>l</i> , though the tongue is generally farther front.
<i>r</i>	<i>room</i>	'cream'	The Dutch <i>r</i> is either trilled with the tip of the tongue in back of the upper teeth like the

Spanish *r* or produced with friction in the back of the mouth like the French *r*. In no case must it be pronounced like the typical American *r*.

<i>m</i>	<i>man</i>	'man'	The same as Eng. <i>m</i> .
<i>n</i>	<i>niet</i>	'not'	The same as Eng. <i>n</i> .
<i>ng</i>	<i>tong</i>	'tongue'	Like <i>ng</i> in Eng. <i>singer</i> , never as in <i>finger</i> .
<i>j</i>	<i>ja</i>	'yes'	Pronounced like Eng. <i>y</i> in <i>yes</i> , never like Eng. <i>j</i> in <i>jump</i> .
<i>w</i>	<i>wat</i>	'what'	This is pronounced with the lower lip against the upper teeth like <i>f</i> and <i>v</i> , but differs from the latter in having a much lighter contact of lip with teeth. It is not Eng. <i>w</i> .
	<i>nieuw</i>	'new'	When <i>w</i> occurs after one or more vowels, it is pronounced like Dutch <i>oe</i> (see discussion of diphthongs). Note that when <i>w</i> begins a syllable (<i>nieuw</i> - <i>we</i>), it is pronounced like <i>w</i> in <i>wat</i> .

SUMMARY: (a) *b d* are pronounced as *p t* at the end of a word, i.e. they become voiceless. The voiced sounds (not letters!) *b d v z* never occur at the end of a word.

(b) *b d f s m n ng* can be said to be identical with Eng.

(c) *ch sch g r* are particularly troublesome for speakers of American English; they must not be given the pronunciation suggested by their spellings.

3. Assimilation (for reference only)

Two or more consecutive consonants (except *l m n r*) must be pronounced either all voiced or all voiceless. This rule holds true whether the consonants occur within one word or at the end of one word and the beginning of the next.

(a) When a 'spirant' consonant (*f s ch g v z*) is combined with one

of the 'stop' consonants (voiced *b d*, voiceless *p t k*), the stop consonant controls the voicing or voicelessness of the entire group. Accordingly

(Spelled)		(Pronounced as if written)
<i>hoofden</i>	'heads'	<i>hoovden</i>
<i>ijsbreker</i>	'icebreaker'	<i>ijzbreker</i>
<i>opvouwen</i>	'to fold up'	<i>opfouwen</i>

Note that a *b* or *d* at the end of a word, in spite of the spelling, is voiceless:

<i>ik heb veel</i>	'I have many...'	<i>ik hep veel</i>
<i>ik had zeker</i>	'I had certainly...'	<i>ik hat zeker</i>

(b) When two 'stop' consonants are combined in a group, if one is voiced the group will be voiced:

<i>uitbreiden</i>	'to extend'	<i>uiddbreiden</i>
<i>op duizenden</i>	'on thousands'	<i>ob duizenden</i>

(c) When two 'spirant' consonants are combined, the group is voiceless:

<i>afzetten</i>	'to take off'	<i>afsetten</i>
<i>het is veel</i>	'it is much...'	<i>het is feel</i>

(d) Final voiceless consonants often become voiced when followed immediately by a vowel:

<i>heb ik</i> (i.e., <i>hep</i> + <i>ik</i>)	'have I'	<i>heb ik</i>
<i>lees ik</i>	'do I read'	<i>leez ik</i>

4. Stress

The main stress in Dutch is generally on the first syllable, as in English. Prefixes and suffixes containing the unstressed vowel *e*, e.g. *be-*, *er-*, *ge-*, *her-*, *ver-*, *-e*, *-en*, *-er* etc. as well as the prefix *ont-* are not stressed; if there is only one other syllable in the word besides any of these, it is understood to be stressed and need not be specifically marked, e.g. *verstaan*, *gesproken*. In all cases in which the place of the stress does not follow these rules, it will be indicated by a small vertical line before the stressed syllable, e.g. *stad'huis*, *lan'taren*.

5. Phonetic transcription

For the benefit of those able to profit from a familiarity with the International Phonetic Alphabet, we append a phonetic transcription of all the examples used in the discussion of pronunciation above.

1. Vowels [zik hi'r dɪt be'n mæt buk bu'r bo'n pət ka's dat mi'nyt
by'r bys nɒ's]
The unstressed vowel [bəhɒlvə muilək tʊɪntəx]
Diphthongs [tʁɛɪn dɛɪk muitə mo'i ta'i kɔʊt bləʊ niu le'u ryu
hœys]
2. Consonants [kət pət tin be'n hɛp dɛɪk hət xujə fɔʊt sək ʃa'l
ma'ʃɪnə kɑcə ɔxt xut (gut) lo'ʒɪs sɪp prɑktɪs ve'l
zɔʊt la't rɒm mæn nɪt tɔŋ ja' vət niu]
3. Assimilation [hɔːvdən ɛɪzbrɛːkər ɔpfəʊən, ɪk hɛp feːl, ɪk hət
seːkər, æydbreɪdən, ɔb dœyʒəndə, əfsetən, ət ɪs
feːl, hɛb ɪk, leːz ɪk]

Chapter 2

Spelling

1. Dutch spelling can be said to be almost entirely consistent. That is, each sound is spelled in only one way and each symbol represents only one sound. A few exceptions to this have been pointed out, and a few other minor irregularities will be discussed in this chapter and in the text as they occur. The spelling rules of Dutch revolve for the most part around the important distinction between 'closed' and 'open' syllables. Since, therefore, in order to learn how Dutch words are represented in writing we must understand what is meant by these two types of syllables, let us first see what 'closed' and 'open' mean.

We call a syllable 'closed' when it ends in a consonant, and 'open' when it ends in a vowel. When two consonants stand between vowels, the syllable division usually comes between them, e.g. *man-nen* 'men', *ar-men* 'arms'. When one consonant stands between vowels, the syllable division comes before the consonant: it must begin the second of the two syllables, and the first syllable thus ends in a vowel and is therefore said to be 'open', e.g. *bo-men* 'trees', *deu-ren* 'doors'. Words of one syllable are also said to be 'closed' or 'open' syllables depending upon whether they end in, respectively, a consonant or a vowel. The spelling rules are then as follows:

(a) The Dutch vowels *a e i o u*, pronounced short and always written with one letter, can occur only in closed syllables:

<i>man</i>	'man'	<i>pot</i>	'pot'
<i>bed</i>	'bed'	<i>bus</i>	'bus'
<i>pil</i>	'pill'		

When another syllable is added, for instance *-en* to form the plural, the final consonant must be DOUBLED so that the syllable remains closed:

<i>mannen</i>	'men'	<i>potten</i>	'pots'
<i>bedden</i>	'beds'	<i>bussen</i>	'buses'
<i>pillen</i>	'pills'		

When one of the above vowels occurs in a word of one syllable where it is already followed by more than one consonant, no change need be made when a syllable is added:

<i>arm, armen</i> 'arm, arms'	<i>bord, borden</i> 'plate, plates'
<i>kerk, kerken</i> 'church, churches'	<i>kust, kustén</i> 'coast, coasts'
<i>ding, dingen</i> 'thing, things'	

SUMMARY: The vowels *a e i o u* are always followed by at least one consonant; when another syllable follows, they must be followed by two or more consonants.

(b) The rest of the Dutch vowels, including all the diphthongs, can occur in open syllable. All such vowels are spelled with two letters when they happen to stand in closed syllable:

<i>laan</i> 'avenue'	(diphthongs)
<i>peer</i> 'pear'	
<i>boom</i> 'tree'	<i>trein</i> 'train'
<i>buur</i> 'neighbor'	<i>dijk</i> 'dike'
<i>dier</i> 'animal'	<i>fout</i> 'mistake'
<i>deur</i> 'door'	<i>tuin</i> 'yard'
<i>boek</i> 'book'	

When these vowels stand in an open syllable (in a word of one syllable without a following consonant or when another syllable is added), one of two things may happen. The vowels spelled with a DOUBLE LETTER drop one of these, since the single following consonant or the absence of any consonant is enough to show that the syllable is open:

<i>lanen</i> 'avenues'	<i>sla</i> 'lettuce'
<i>peren</i> 'pears'	
<i>bomen</i> 'trees'	<i>zo</i> 'so'
<i>buren</i> 'neighbors'	<i>nu</i> 'now'

An *ee* at the end of a word must be written with two letters (e.g. *zee* 'sea') to distinguish it from the unaccented vowel as in Eng. *soda* which is regularly spelled *e* (e.g. *ze* 'she').

Note, however, that in accord with the rule given in the first paragraph under (b) the doubled letters are used whenever the syllable is closed (i.e., when the vowel is followed by two or more consonants), whether or not another syllable follows:

<i>paarden</i>	(<i>paar-den</i>)	'horses'
<i>feesten</i>	(<i>fees-ten</i>)	'parties'
<i>hoofden</i>	(<i>hoof-den</i>)	'heads'
<i>buurten</i>	(<i>buur-ten</i>)	'neighborhoods'

The doubled vowels in the diphthongs *aa i ooi een* are never changed:

<i>taai</i>	'tough'
<i>mooi</i>	'pretty'
<i>leeuw</i>	'lion'

The vowels spelled with two DIFFERENT letters remain unchanged when another syllable is added (remember that a spelling with two different letters does not necessarily mean a diphthong!):

<i>dieren</i>	'animals'	<i>treinen</i>	'trains'
<i>deuren</i>	'doors'	<i>dijken</i>	'dikes'
<i>boeken</i>	'books'	<i>fouten</i>	'mistakes'
		<i>tuinen</i>	'yards'

SUMMARY: (a) The vowels *aa ee oo uu* are spelled with two letters when in closed syllable but with only one letter when in open syllable.

(b) The vowels and diphthongs written with two different letters remain unchanged whether the syllable is closed or open.

(c) All the vowels which can occur in an open syllable, with the exception of *ie oe uu* before consonants other than *r*, are pronounced longer than the vowels which occur in closed syllable.*

Note that when by virtue of rule (a) of this summary *aa ee oo* are written with a single letter in open syllable, only the following consonants distinguish them from the closed-syllable, 'short' vowels, for example:

<i>manen</i>	'moons'	<i>mannen</i>	'men'
<i>penen</i>	'carrots'	<i>pennen</i>	'pens'
<i>bomen</i>	'trees'	<i>bommen</i>	'bombs'

2. Note carefully the relationship of *f* to *v* and of *s* to *z* in certain words.

(a) When an *f* or *s* at the end of a word, as in *brief* 'letter', *huis* 'house', etc., upon the addition of an ending comes to serve

* For this reason, many texts call *aa ee oo uu ie eu oe* – the vowels which can occur in open syllable – 'long' vowels, and *a e i o u* 'short' vowels.

as the first consonant of a following syllable, it is replaced by *v* or *z* respectively:

<i>brief</i>	<i>brie-ven</i>	'letters'
<i>wolf</i>	<i>wol-ven</i>	'wolves'
<i>werf</i>	<i>wer-ven</i>	'shipyards'
<i>huis</i>	<i>hui-zen</i>	'houses'
<i>gans</i>	<i>gan-zen</i>	'geese'
<i>vers</i>	<i>ver-zen</i>	'verses'

Observe that this is exactly parallel to what happens in English in *roof* *rooves*, *wolf* *wolves* and *house* *houses* (though in this last example the spelling does not show it).

(b) When an *f* or *s* is doubled upon addition of another syllable, no replacement with *v* or *z* is made:

<i>stof</i>	<i>stoffen</i>	'materials'
<i>das</i>	<i>dassen</i>	'neckties'

(c) Some exceptions to the rule given under (a) are:

<i>biograaf</i>	<i>biografen</i>	'biographers'
<i>elf</i>	<i>elfen</i>	'elves'
<i>kous</i>	<i>kousen</i>	'stockings'
<i>dans</i>	<i>dansen</i>	'dances'

These rules for the replacement of *f* and *s* apply not only to nouns but are general spelling conventions observed in all parts of speech, most frequently in adjectives and verbs.

3. In spoken Dutch, especially that of the western part of the Netherlands, the *n* of the common ending *-en* is dropped. Thus

<i>lopen</i>	'to walk' is pronounced as if	<i>lope</i>
<i>gesproken</i>	'spoken'	<i>gesproke</i>
<i>houten</i>	'wooden'	<i>houte</i>
<i>mannen</i>	'men'	<i>manne</i>
<i>bomen</i>	'trees'	<i>bome</i>
<i>gulden</i>	'guilder'	<i>gulde</i>

These words are, however, never written without the *n*. Observe that the remaining *e* is the very short sound heard in unstressed syllables (see chapter 1: 1).

Chapter 3

The Plural

1. The regular sign of the plural is *-en*. Note carefully the application of the spelling rules given in the preceding chapter.

<i>krant</i>	<i>kranten</i>	'newspapers'	(no change)
<i>boer</i>	<i>boeren</i>	'farmers'	(no change)
<i>woord</i>	<i>woorden</i>	'words'	(no change)
<i>fles</i>	<i>flessen</i>	'bottles'	(consonant doubled)
<i>boot</i>	<i>boten</i>	'boats'	(one vowel dropped)
<i>prijs</i>	<i>prijzen</i>	'prices'	(<i>s</i> replaced by <i>z</i>)
<i>brief</i>	<i>brieven</i>	'letters'	(<i>f</i> replaced by <i>v</i>)

2. A small number of very frequently-occurring words do not have the same vowel in the plural as in the singular. The 'open-syllable' or 'long' vowel of the plural is marked in such words by the single consonant following it:

<i>bad</i>	<i>baden</i>	'baths'
<i>dag</i>	<i>dagen</i>	'days'
<i>dak</i>	<i>daken</i>	'roofs'
<i>gat</i>	<i>gaten</i>	'holes'
<i>glas</i>	<i>glazen</i>	'glasses'
<i>weg</i>	<i>wegen</i>	'roads'

Two irregular plurals of this type are:

<i>stad</i>	<i>steden</i>	'cities'
<i>schip</i>	<i>schepen</i>	'ships'

3. Another small group forms the plural by adding *-eren*:

<i>been</i>	<i>beenderen</i>	'bones' (note addition of <i>d</i>)
<i>blad</i>	<i>bladeren</i> (<i>blaren</i>)	'leaves'
<i>ei</i>	<i>eieren</i>	'eggs'
<i>kalf</i>	<i>kalveren</i>	'calves'
<i>kind</i>	<i>kinderen</i>	'children'
<i>lied</i>	<i>liederen</i>	'songs'
<i>volk</i>	<i>volkeren</i>	'peoples'

When *been* means 'leg' the plural is *benen*, and when *blad* means 'tray', 'sheet' or 'leaf of book' the plural is *bladen*.

4. Another common sign of the plural is *-s*, used with a considerable number of words. The main groups are as follows:

(a) Most words ending in unstressed *-el*, *-em*, *-en*, *-er*, *-aar*:

<i>tafel</i>	<i>tafels</i>	'tables'
<i>bezem</i>	<i>bezems</i>	'brooms'
<i>deken</i>	<i>dekens</i>	'blankets'
<i>bakker</i>	<i>bakkers</i>	'breadmen'
<i>winnaar</i>	<i>winnaars</i>	'winners'

(b) All diminutives, marked by their ending *-je* (see Chapter 23):

<i>huisje</i>	<i>huisjes</i>	'little houses'
<i>kwartje</i>	<i>kwartjes</i>	'25-cent pieces'

(c) Many words originally of foreign origin, mostly ending in a vowel. When this vowel is *a*, *o* or *u*, an apostrophe is inserted:

<i>auto</i>	<i>auto's</i>	'cars'
<i>firma</i>	<i>firma's</i>	'firms'
<i>paraplu</i>	<i>paraplu's</i>	'umbrellas'
<i>foto</i>	<i>foto's</i>	'photos'
<i>garage</i> [gha-'rah-zhe] *	<i>garages</i>	'garages'
<i>provincie</i>	<i>provincies</i>	'provinces'
<i>tram</i> [trem]	<i>trams</i>	'streetcars'
<i>ro'man</i>	<i>romans</i>	'novels'

Two native Dutch words are also in this category:

<i>oom</i>	<i>ooms</i>	'uncles'
<i>zoon</i>	<i>zoons</i>	'sons'

The older plural *zonen* is still used in company names.

5. Note, finally, a few minor points. A number of words from a more or less learned sphere form their plural in the Latin way with *-i*:

<i>ca'talogus</i>	<i>catalogi</i>	'catalogues'
<i>his'toricus</i>	<i>historici</i>	'historians'
<i>musicus</i>	<i>musici</i>	'musicians'

* An imitated pronunciation in brackets will henceforth be given for words whose spellings are ambiguous or misleading.

Latin words in *-um* form their plural by replacing this with- *a* :

<i>mu'seum</i>	<i>musea</i>	'museums'
<i>gym'nasium</i>	<i>gymnasia</i>	'high schools'

Some words in *-or* form the plural in *-en* and shift the stress one syllable:

<i>pro'fessor</i>	<i>profes'soren</i>	'professors'
-------------------	---------------------	--------------

Others form the plural in *-s* without change of stress:

<i>motor</i>	<i>motors</i>	'motorcycles'
--------------	---------------	---------------

Vocabulary

<i>boek</i> , book	<i>met</i> , with
<i>bord</i> , plate	<i>mi'nuut</i> , minute
<i>broer</i> , brother	<i>molen</i> , mill
<i>broodje</i> , roll	<i>naam</i> , name
<i>deken</i> , blanket	<i>nacht</i> , night
<i>dier</i> , animal	<i>of</i> , or
<i>dijk</i> , dike	<i>oog</i> , eye
<i>dochter</i> , daughter	<i>pro'vincie</i> , province
<i>dorp</i> , village	<i>raam</i> , window
<i>drie</i> , three	<i>schoen</i> , shoe
<i>en</i> , and	<i>school</i> , school
<i>fa'milie</i> , family	<i>sigaret</i> , cigarette
<i>fiets</i> , bicycle	<i>sleutel</i> , key
<i>gulden</i> , guilder	<i>stoel</i> , chair
<i>hand</i> , hand	<i>taal</i> , language
<i>hoed</i> , hat	<i>twee</i> , two
<i>in</i> , in	<i>vaas</i> , vase
<i>kamer</i> , room	<i>vader</i> , father
<i>kerk</i> , church	<i>vier</i> , four
<i>klok</i> , clock	<i>vijf</i> , five
<i>kopje</i> , cup	<i>voet</i> , foot
<i>lepel</i> , spoon	<i>vork</i> , fork
<i>les</i> , lesson	<i>vrouw</i> , woman
<i>meisje</i> , girl	<i>winkel</i> , store
<i>mes</i> , knife	<i>zuster</i> , sister

Exercises

Form the plurals in Dutch:

naam	boek	school	kopje	boot	minuut
dorp	kerk	auto	huisje	schip	krant
taal	sigaret	paraplu	molen	gulden	sleutel
dochter	familie	tafel	winkel	kind	zuster
stad	moeder	garage	kamer	foto	broodje
been	vader	fles	vaas	nacht	glas
lied	dag	klok	fiets	bord	oog

Translate into English: *

1. ramen borden dijken klokken bomen namen huizen ogen
vazen brieven;
lanen en straten, handen en voeten, huizen en kerken, boeken en
kranten, messen of vorken, mannen of dieren, bedden en stoelen;
kamers eieren schepen kinderen glazen steden dagen paraplu's;
drie sleutels, vier kinderen, broers en zusters, vaders en moeders,
kopjes of glazen, straten met winkels, families met kinderen, twee
garages en twee kerken in drie straten, vier liederen in twee dagen,
drie ramen en twee deuren of twee ramen en drie deuren, twee
steden en vijf dorpen, drie dagen en drie nachten, vier bedden met
twee dekens.

Translate into Dutch:

2. cities rolls eggs cups stores rooms daughters songs keys
girls tables guilders cars ships children roads;
brothers and sisters, mothers and fathers, sons and daughters;
men, women and children, cities or villages; knives, forks and
spoons, two cities and four villages, three cups and three spoons,
two rooms with four windows, five days and four nights, two
photos, four cities in two provinces;
chairs beds doors books shoes names trees dikes clocks houses
ties churches plates pens eyes bottles boats men animals
farmers minutes;
avenues or streets, knives and forks, newspapers or books, men and
women, hands and feet, houses or churches, doors and windows.

* The exercises to be found translated in the key will be numbered consecutively throughout.

Chapter 4

The articles, demonstratives

1. THE DEFINITE ARTICLE in Dutch is either *de* or *het*. *De* is used as the singular definite article with roughly two thirds of Dutch nouns, which can be called 'common' gender.*

<i>de man</i>	'the man'	<i>de straat</i>	'the street'
<i>de vrouw</i>	'the woman'	<i>de bloem</i>	'the flower'

Het, always unstressed and pronounced without the *h*, is the singular definite article used with the remaining nouns:

<i>het boek</i>	'the book'	<i>het kind</i>	'the child'
<i>het raam</i>	'the window'	<i>het meisje</i>	'the girl'

These are the so-called neuter nouns. No useful rules can be given that will help in telling whether a noun is common or neuter in gender, with one exception: all diminutives are neuter.

<i>de kat</i>	<i>het katje</i>	'little cat, kitten'
<i>het huis</i>	<i>het huisje</i>	'little house'

The neuter words must be learned by memorizing the definite article with the noun. In the vocabularies all neuter nouns will be indicated from now on by the word *het*.

The definite article for all nouns in the plural is *de*:

<i>de kat</i>	<i>de katten</i>	'the cats'
<i>de straat</i>	<i>de straten</i>	'the streets'
<i>het huis</i>	<i>de huizen</i>	'the houses'
<i>het huisje</i>	<i>de huisjes</i>	'the little houses'

2. THE WORD FOR 'THIS' follows exactly the same pattern. For the nouns of common gender it is *deze*:

<i>deze man</i>	'this man'	<i>deze vrouw</i>	'this woman'
-----------------	------------	-------------------	--------------

* The reason for this proportion is that the former masculine and feminine nouns have merged in gender – as far as the spoken language is concerned – into one.

For the nouns of neuter gender it is *dit*:

dit boek 'this book' *dit meisje* 'this girl'

And all plural nouns of whichever gender use *deze*:

deze mannen 'these men' *deze vrouwen* 'these women'
deze boeken 'these books' *deze meisjes* 'these girls'

3. THE WORD FOR 'THAT' is analogous. For the common nouns it is *die*:

die man 'that man' *die vrouw* 'that woman'

For neuter nouns it is *dat*:

dat boek 'that book' *dat meisje* 'that girl'

And for all plurals *die*:

die mannen 'those men' *die vrouwen* 'those women'
die boeken 'those books' *die meisjes* 'those girls'

4. THE DEMONSTRATIVE ADJECTIVES can be used in Dutch without a noun; in these cases English usually adds 'one' in the singular:

(*de krant*) *Deze (die) is groot* (the newspaper) This (that) one is
large
(*het boek*) *Dit (dat) is goed* (the book) This (that) one is good
(*de boeken*) *Deze (die) zijn goed* (the books) These (those) are good

Dutch often uses a neuter article or demonstrative with a plural verb form when the plural noun referred to is thought of as a group rather than as individuals:

het zijn goede boeken they are good books
dit zijn goede boeken these are good books
dat zijn goede boeken those are good books

5. THE INDEFINITE ARTICLE 'a, an' is *een* for both genders, always unstressed and pronounced about like English *an-* in 'another'. As in English, there is no plural.

een man 'a man' *een boek* 'a book'

The same word stressed means 'one', and is then pronounced with the vowel *ee* and usually spelled *één* to distinguish it from the indefinite article.

Vocabulary

<i>biblio'theek</i> [-tayk], library	<i>koffie</i> , coffee
<i>het brood</i> , bread	<i>lucifer</i> , match
<i>doos</i> , box	<i>maar</i> , but
<i>een</i> , one	<i>melk</i> , milk
<i>het gebouw</i> , building	<i>onder</i> , under
<i>goed</i> , good	<i>het oor</i> , ear
<i>gracht</i> , canal (in town)	<i>op</i> , on
<i>groot</i> , large	<i>schoon</i> , clean
<i>heeft</i> , has	<i>het stuk</i> , piece
<i>hier</i> , here	<i>thee</i> [tay], tea
<i>hond</i> , dog	<i>vogel</i> , bird
<i>is</i> , is	<i>voor</i> , for
<i>kat</i> , cat	<i>het water</i> , water
<i>keuken</i> , kitchen	<i>zeep</i> , soap
<i>klein</i> , small	<i>zijn</i> , are

Neuter nouns with which you have become familiar in previous lessons are:

<i>het bed</i> , bed	<i>het glas</i> , glass
<i>het been</i> , bone	<i>het huis</i> , house
<i>het boek</i> , book	<i>het lied</i> , song
<i>het bord</i> , plate	<i>het mes</i> , knife
<i>het dak</i> , roof	<i>het oog</i> , eye
<i>het dier</i> , animal	<i>het raam</i> , window
<i>het dorp</i> , village	<i>het schip</i> , ship
<i>het ei</i> , egg	

Idiomatic expressions

Note the absence of a word for 'of' in the following:

<i>een glas water</i>	a glass of water
<i>een doos zeep</i>	a box of soap
<i>een kopje koffie</i>	a cup of coffee
<i>een stuk brood</i>	a piece of bread

Exercises

Change to the plural:

de kat, deze kat; het huis, dit huis; deze stad, die stad; die auto, de auto; de vogel, deze vogel, die vogel; de winkel, die winkel; het meisje, dit meisje; deze zoon en dochter; het glas, het kopje en

de fles; de krant op de tafel; het bord op de tafel; het mes, de vork en de lepel; dit schip, dat schip; de hond, die hond, deze hond; een kind, het kind, dit kind, dat kind.

Translate into English:

3. 1. Deze man, die man; deze vrouwen, de vrouwen, die vrouwen; die gebouwen, de gebouwen in deze stad; een gracht, het water in de grachten; dit glas, het water in dit glas, de melk in deze glazen; een broodje, de broodjes, deze broodjes; deze koffie en die thee; een schip op het water; het ei, twee eieren, deze eieren, die drie eieren; die eieren zijn klein. 2. De man is in het huis. 3. De melk is in de fles, en de fles melk is in de keuken. 4. Dit huis heeft twee ramen en twee deuren. 5. De lucifers zijn in de doos op de tafel. 6. Hier is een doos lucifers. 7. Deze stad is groot, maar die is klein. 8. Vijf glazen en vijf kopjes zijn schoon. 9. Die man heeft vier kinderen: drie dochters en één zoon. 10. De bibliotheek is in deze straat. 11. De koffie is in een kopje, maar de melk is in een glas. 12. Een kopje koffie of een glas melk? 13. Een man heeft twee ogen en twee oren. 14. Koffie voor moeder en vader, maar melk voor de kinderen.

Translate into Dutch:

4. 1. The egg, this egg, these eggs; a street, that street; a child, the child, the children, these children; these buildings, this building, the buildings in this city; these villages, the villages in this province; those knives, forks and spoons; these two windows, those three windows, those two windows are large; the girls, these girls, this girl; a ship, the ship, those ships, these ships on the water; the men, those men, these men; a piece of bread. 2. The buildings in this city are large. 3. The cat is in the kitchen. 4. The cups and spoons are on the table, but the glasses are in the kitchen. 5. This knife is for the bread. 6. The woman has a piece of soap. 7. This city has a library and four churches. 8. This church is small, but that one is large. 9. The dog is in the kitchen under the table. 10. The books are in the library. 11. This house is large, but the rooms are small. 12. The bed is under the window.

Chapter 5

Personal pronouns; the verb

1. The subject forms of the personal pronouns are:

Singular			Plural		
<i>ik</i> , 'k	I		<i>wij</i> , <i>we</i>	<i>we</i>	
<i>ij</i> , <i>je</i>	you (fam.)		<i>jullie</i> , <i>je</i>	<i>you (fam.)</i>	
<i>hij</i> , <i>ie</i>	he				
<i>zij</i> , <i>ze</i>	she		<i>zij</i> , <i>ze</i>	<i>they</i>	
<i>het</i> , 't	it				
<i>U</i>	you (pol.)		<i>U</i>	<i>you (pol.)</i>	

Most of the pronouns have two forms. The first is the emphatic or stressed form, used regularly in writing, but used in speaking only for particular emphasis on the person. The second is the non-emphatic or unstressed form, the one used in speaking where the emphasis is usually not on the pronoun but on the accompanying verb. The non-emphatic forms are often used in less formal writing. The pronoun forms 'k, 't, je, ze, we are pronounced with the very short e-sound heard in unstressed syllables; the first two usually merge almost completely with the following word, as in English 'twas.

The pronoun *U* (generally capitalized) is used as a polite form to casual acquaintances, strangers, superiors and in general to older persons. Like English 'you' it can refer to one person or several persons. The familiar *ij*, *jullie* are used to relatives, close friends and any persons below about 18. Generally speaking it is advisable to translate English 'you' by *U* unless there is a specific reason for using *ij* or *jullie*.

2. Since THINGS in Dutch may have one of two genders, *het* must be used only for those nouns which are neuter and *hij* for all others, even though to a speaker of English this seems to violate a feeling that inanimate objects cannot be personalized with the word 'he':

de auto: **hij** is bruin

the car: it is brown

het huis: **het** is wit

the house: it is white

However, *het* is used in the introductory phrase 'it is', 'they are', when the object(s) or person(s) have not been specifically named as yet:

<i>het is mijn auto</i>	it is my car
<i>het zijn onze vrienden</i>	they are our friends

3. THE VERB, PRESENT TENSE. Dutch verbs are always cited in the infinitive form. This, with a few exceptions to be discussed in the following chapter, regularly ends in *-en*. In order to conjugate a verb this ending is removed, leaving the STEM, to which the appropriate personal endings are then added. In the present tense the verb assumes only three different forms.

<i>helpen</i> 'to help'		
stem <i>help-</i>		
		(endings)
<i>ik help</i>	<i>help ik?</i>	—
<i>jij helpt</i>	<i>help je?</i>	<i>t</i>
<i>hij</i>	<i>helpt hij?</i>	
<i>zij</i> } <i>helpt</i>	<i>helpt ze?</i>	<i>t</i>
<i>het</i>	<i>helpt het?</i>	
<i>U helpt</i>	<i>helpt U?</i>	<i>t</i>
<i>wij helpen</i>	<i>helpen we?</i>	<i>en</i>
<i>jullie helpen</i>	<i>helpen jullie?</i>	<i>en</i>
<i>zij helpen</i>	<i>helpen ze?</i>	<i>en</i>

Note the following:

- The pronoun *U*, referring to one or more persons, always takes a singular form of the verb.
- When *jij* (*je*) follows the verb form, for instance in asking a question, the verb always drops the ending *-t*.
- When *hij* follows the verb it is pronounced *ie* (e.g. *helpt hij* is pronounced *helpt-ie*) in ordinary speech, unless the pronoun receives special emphasis, but is never written this way.
- The pronouns for 'she' and 'they' are identical. But the form of the accompanying verb always serves to indicate which is intended.

4. Many verbs change their spelling in the various forms of the conjugation, following regularly the spelling rules given in Chapter 2:

<i>leggen</i> 'to lay'	<i>maken</i> 'to make'	<i>schrijven</i> 'to write'	<i>lezen</i> 'to read'
stem <i>leg-</i>	stem <i>maak-</i>	stem <i>schrijf-</i>	stem <i>lees-</i>
<i>ik leg</i>	<i>ik maak</i>	<i>ik schrijf</i>	<i>ik lees</i>
<i>ij leg</i>	<i>ij maakt</i>	<i>ij schrijft</i>	<i>ij leest</i>
<i>hij legt</i>	<i>hij maakt</i>	<i>hij schrijft</i>	<i>hij leest</i>
<i>wij leggen</i>	<i>wij maken</i>	<i>wij schrijven</i>	<i>wij lezen</i>
<i>jullie leggen</i>	<i>jullie maken</i>	<i>jullie schrijven</i>	<i>jullie lezen</i>
<i>zij leggen</i>	<i>zij maken</i>	<i>zij schrijven</i>	<i>zij lezen</i>

5. In asking a YES-NO QUESTION (English: 'do you help?') the position of subject and verb in Dutch are simply inverted; questions are never asked with an equivalent of the English 'do' plus verb:

<i>maak ik?</i>	<i>schrijft hij?</i>	do I make?	does he write?
<i>lezen jullie?</i>	<i>helpen zij?</i>	do you read?	do they help?

Dutch never uses an equivalent of the English 'do' as a helper to another verb, and there is no verbal form equivalent to what we call the 'progressive' form.* Accordingly 'he helps', 'he is helping', 'he does help' are all rendered alike in Dutch:

<i>ik schrijf</i>	I write, I am writing, I do write
<i>wij lezen</i>	we read, we are reading, we do read

A verb is negated simply by the addition of the adverb *niet*:

<i>hij helpt niet</i>	he does not help
<i>ik schrijf niet</i>	I do not write
<i>leest hij niet?</i>	doesn't he read?

Vocabulary

<i>aan</i> , to, on	<i>breken</i> , to break
<i>al</i> , all **	<i>danken</i> , to thank
<i>allemaal</i> , all **	<i>drinken</i> , to drink
<i>alles</i> , everything	<i>genoeg</i> , enough
<i>alstu'bleeft</i> , please	<i>gooien</i> , to throw
<i>altijd</i> , always	<i>groen</i> , green
<i>bijna</i> , nearly	<i>grond</i> , floor
<i>blijven</i> , to stay	<i>hangen</i> , to hang
<i>bouwen</i> , to build	<i>hier'naast</i> , next door

* A construction somewhat analogous to the English progressive will be discussed in Chapter 17.

** 'All' before a noun is *al*: *al de kinderen*. 'All' after a noun or pronoun is *allemaal*: *de kinderen zijn allemaal klein*.

horen, to hear
huren, to rent
iets, something
ja, yes
kloppen, to knock
koekje, cookie
kopen, to buy
lachen, to laugh
langs, along
lopen, to walk
me'neer, sir
me'vrouw, ma'am
naar, to
nee, no
niet, not

niets, nothing
nooit, never
pijp, pipe
radio, radio
roken, to smoke
spiegel, mirror
stu'dent, student
suiker, sugar
thuis, at home
uit, out of, from
vallen, to fall
van'daag, today
vriend, friend
wonen, to live
zonder, without

Idiomatic expressions

alstu'bleeft (als 't U belieft)
een kopje koffie, alstu'bleeft
dank U wel
niets te danken
bijna nooit
hij is student
naar de stad
de Molenstraat, de Breestraat

please (literally 'if it pleases you')
 a cup of coffee, please
 thank you very much
 you're welcome
 hardly ever
 he is a student
 down town
 Molenstraat (Mill St.), Breestraat
 (Broad St.)

Exercises

Conjugate the following verbs:

roken	wonen	gooien	bouwen	blijven	hangen
huren	kloppen	vallen	lopen	drinken	horen

Give the infinitive form of the following verbs and translate:

jij helpt, hij leest, loop je? horen we? jullie kopen, hangt het?
 valt ze? val je? zij lachen, zij lacht, help ik? wij spreken, jij
 schrijft, leest U? ik hoor, jullie lachen, zij roken, hij bouwt,
 zij gooit, rook ik? het hangt, zij wonen, woont zij? ik gooi.

Translate into English:

5. 1. Hij blijft twee dagen. 2. De kinderen van hiernaast kloppen op de deur. 3. Hij is student in Amsterdam. 4. Wij lezen de

boeken niet thuis, maar in de bibliotheek. 5. Zij bouwen een huis in de stad. 6. Lees je de krant? 7. Ik huur een kamer in de Molenstraat. Hij is niet groot. 8. Wij wonen niet in de stad. 9. Hoor je de radio? 10. Ja, ik hoor iets. Nee, ik hoor niets. 11. Hij drinkt een glas water. 12. Wij zijn altijd thuis. 13. De spiegel valt op de grond. 14. Ik drink koffie en thee zonder melk, maar met suiker. 15. Hij schrijft een brief aan een vriend. 16. Zij loopt naar de stad. 17. Rook je sigaretten of een pijp? 18. Dank je voor de koffie. Dank U voor alles. 19. Dank U wel, meneer! * Dank U wel voor al die boeken, mevrouw! * Niets te danken, meneer! * 20. De bakker heeft vandaag brood, broodjes en koekjes. Twee broodjes, alstublieft.

Translate into Dutch:

6. 1. He has all the books in that room. 2. I knock at the door, but he is not at home. 3. He has a car and a bicycle, but those are not enough. 4. Thank you very much. 5. Do you live in a city or in a village? 6. In a city, but it is small. 7. The mirror falls on the floor and breaks. 8. She is buying tea and coffee in the city. 9. The water in the canals is green. 10. We walk along the canals. 11. Are the children all at home? 12. I walk from the house to the library. 13. We buy bread, but hardly ever rolls or cookies. 14. We are renting two rooms, but they are not large. 15. I hear something. Is the radio on (*aan*)? 16. No, the radio is hardly ever on. 17. I am laying the plates, glasses and cups on the table. 18. Those cups are not large enough. 19. He throws the book on the chair. 20. She is buying blankets for the beds. 21. Does he live here or not? Yes or no?

* Notice in these sentences that Dutch often uses terms of direct address equivalent to our 'sir' and 'ma'am' where they would not be used in English.

Chapter 6

The verb (continued). Hebben and zijn. Imperative

1. When the stem of a verb ends in *-t*, the ending *-t* for the second and third persons singular is not added.

<i>zitten</i> 'to sit'	<i>weten</i> 'to know'
<i>ik zit</i>	<i>ik weet</i>
<i>jij zit</i>	<i>jij weet</i>
<i>hij zit</i>	<i>hij weet</i>
<i>wij zitten</i>	<i>wij weten</i>
(etc.)	(etc.)

Verbs whose stems end in *-d*, however, do add the *-t* in the second and third person singular, even though this makes no difference in pronunciation:

<i>rijden</i> 'to ride'	<i>houden</i> 'to hold'
<i>ik rijd</i>	<i>ik houd</i>
<i>jij rijdt</i>	<i>jij houdt</i>
<i>hij rijdt</i>	<i>hij houdt</i>
<i>wij rijden</i>	<i>wij houden</i>
(etc.)	(etc.)

The verbs *rijden*, *snijden* and *houden* in ordinary speech drop the *-d* of the stem as well as the *-t* of the second person singular in the inverted form:

<i>rij je?</i>	do you ride?
<i>snij je?</i>	do you cut?
<i>hou je?</i>	do you hold?

2. There are five monosyllabic verbs, all of them of very frequent occurrence, whose infinitives do not end in *-en* but in *-n*. Otherwise they are regular:

<i>gaan</i> 'to go'	<i>doen</i> 'to do'
<i>ik ga</i>	<i>ik doe</i>
<i>jij gaat</i>	<i>jij doet</i>

hij gaat
wij gaan
jullie gaan
zij gaan

hij doet
wij doen
jullie doen
zij doen

Similar to *gaan* are *staan* 'to stand' and *slaan* 'to strike'; similar to *doen* is *zien* 'to see'.

3. The stem vowel of the verb *komen* is short in the singular but long in the plural:

ik kom (not 'koom', as would be expected)
ij komt
hij komt
wij komen
jullie komen
zij komen

4. The indispensable *hebben* 'to have' and *zijn* 'to be' show irregularities in their present-tense conjugation:

<i>ik heb</i>	<i>ik ben</i>
<i>ij hebt (heb je?)</i>	<i>ij bent (ben je?)</i>
<i>hij</i>	<i>hij</i>
<i>zij heeft</i>	<i>zij is</i>
<i>het</i>	<i>het</i>
<i>U hebt, heeft</i>	<i>U is, bent</i>
<i>wij hebben</i>	<i>wij zijn</i>
<i>jullie hebben</i>	<i>jullie zijn</i>
<i>zij hebben</i>	<i>zij zijn</i>

The pronoun *U* is accompanied by either *hebt* or *heeft*, usually the former, whereas in the inverted form the preference is for *heeft U*? *U* is likewise accompanied by either *is* or *bent*, the latter somewhat more frequent.

5. THE IMPERATIVE is merely the stem of the verb:

<i>schrijf een brief!</i>	write a letter!
<i>ga naar huis!</i>	go home!
<i>lees die krant niet!</i>	don't read that paper!

When the tone of command is to be softened and one of advice suggested, the pronoun *U* is used and *-t* is then added to the verb:

<i>komt U binnen!</i>	come in!
<i>neemt U dit boek!</i>	take this book!

Vocabulary

<i>achter</i> , behind	<i>kosten</i> , to cost
<i>al</i> , already	<i>langzaam</i> , slowly
<i>allerlei</i> , all kinds of	<i>mooi</i> , nice, pretty
<i>appel</i> , apple	<i>naast</i> , beside
<i>binnen</i> , inside	<i>nu</i> , now
<i>boekenplank</i> , bookshelf	<i>ont'moeten</i> , to meet
<i>boterham</i> , (open) sandwich	<i>het ogenblik</i> , moment
<i>boven</i> , above	<i>het paar</i> , pair
<i>daar</i> , there	<i>een paar</i> , a few
<i>duur</i> , expensive	<i>praten</i> , to talk
<i>eta'lage</i> [ay-ta-'la-zhe],	<i>het schoteltje</i> , saucer
store window	<i>te</i> , too
<i>eten</i> , to eat	<i>tijd</i> , time
<i>geen</i> , no (not any)	<i>tram</i> [trem], streetcar
<i>het geld</i> , money	<i>tramhalte</i> , streetcar stop
<i>goed'koop</i> , cheap	<i>veel</i> , much, a lot
<i>hoek</i> , corner	<i>verstaan</i> , to understand
<i>kast</i> , closet	<i>wachten (op)</i> , to wait (for)
<i>klaar</i> , ready	<i>zo</i> , so

Idiomatic expressions

<i>Heb je zin in een kopje koffie?</i>	How about a cup of coffee?
<i>Ik heb honger (dorst)</i>	I am hungry (thirsty)
<i>aan tafel</i>	at the table
<i>hij heeft een huis nodig</i>	he needs a house

Exercises

Identify the following by supplying infinitive and meaning:

lees! U bent jij staat sta ik? praat je? versta je? ik doe ga!
doe je? zijn jullie? heeft U? wacht! zij houdt zij houden rijd je?
jij rijdt ziet U? eet! het kost hij ontmoet leest U? U hebt

Translate into English:

7. 1. De tuin is achter het huis. 2. Wij gaan nu naar de stad.
3. Ik heb een hoed nodig. 4. Heb je geld genoeg? Nee, ik heb geen geld. Ik heb een paar gulden nodig. 5. Wij wonen naast de kerk.
6. Praat langzaam, alstublieft. Ik versta U niet. 7. Bent U bijna

klaar? Ja, ik ben nu klaar. 8. Hier is de tramhalte. Wij wachten hier op de tram. 9. Ik zie de tram al. Hij is vandaag op tijd. 10. Op de hoek is de winkel, achter de kerk. 11. Het gebouw naast de kerk is de bibliotheek. 12. Kijk daar in die etalage! Die hoed is mooi, en niet duur. 13. Wij kijken naar allerlei hoeden, maar zij zijn allemaal te duur. 14. Heb je zin in een kopje thee? Ja, ik heb dorst. 15. Hij eet geen appels. Hij eet nooit appels. 16. Die hoed daar in de etalage is niet goedkoop, hij is duur. 17. De kast is achter die tafel daar. 18. Hij praat veel. Hij praat te veel.

Translate into Dutch:

8. 1. I am standing on a corner and waiting for a friend. 2. He is not on time. 3. We are sitting at the table. 4. Beside the closet, above the table, is a bookshelf. He reads a lot. 5. Are you eating a sandwich? Yes, I am hungry. 6. Take an apple! They are all good. 7. No, I am not eating, I am reading. 8. I have no time. I am going down town. 9. Do you understand it? No, he does not understand it. 10. I meet Jan in the store. 11. He needs a hat, but he hasn't enough money. 12. Hats are not cheap. They are expensive. 13. These books are all too expensive. 14. They are waiting for the streetcar, but they are not talking. 15. Behind the door is a closet, and in this closet are the plates, cups and saucers, glasses, knives, forks and spoons. 16. The room has two windows and one door.

Chapter 7

Reading Selections. The place of the verb

Vocabulary

<i>aan</i> , at	<i>overkant</i> , other side
<i>al'leen</i> , only	<i>het plein</i> , square
<i>als</i> , as	<i>het postkantoor</i> , post office
<i>A'merika</i> , the U.S.	<i>rechts</i> , right
<i>bank</i> , bank	<i>regen</i> , rain
<i>best</i> , best	<i>regenen</i> , to rain
<i>bij voorbeeld</i> , for example	<i>restau'rant</i> , restaurant
<i>breed</i> , wide	<i>rood</i> , red
<i>brug</i> , bridge	<i>school</i> , school
<i>buiten</i> , outside	<i>smal</i> , narrow
<i>het ca'fé</i> , cafe	<i>sneeuw</i> , snow
<i>het centrum</i> , center	<i>het stad'huis</i> , city hall
<i>dan</i> , then	<i>sterk</i> , strong
<i>het deel</i> , part	<i>tocht</i> , trip
<i>door</i> , through	<i>het trot'toir</i> [-'twar], sidewalk
<i>droog</i> , dry	<i>tussen</i> , between
<i>el'kaar</i> , each other	<i>vaak</i> , often
<i>erg</i> , very	<i>van</i> , of, from
<i>even</i> , just as	<i>ver</i> , far
<i>geel</i> , yellow	<i>vlak bij</i> , right near
<i>gewoonlijk</i> , usually	<i>voór</i> , in front of
<i>een heleboel</i> , a lot of	<i>het voorjaar</i> , spring
<i>herfst</i> , autumn	<i>waar</i> , where
<i>het ho'tel</i> , hotel	<i>warm</i> , warm, hot
<i>krijgen</i> , to get	<i>week</i> , week
<i>lang</i> , long	<i>het weer</i> , weather
<i>mens</i> , person; <i>mensen</i> , people	<i>wel</i> , probably, certainly
<i>mis'schien</i> , perhaps	<i>wind</i> , wind
<i>net</i> , just	<i>het woonhuis</i> , dwelling
<i>nieuw</i> , new	<i>worden</i> , to become
<i>ook</i> , also	<i>zo</i> , that way, as

Idiomatic expressions

<i>de stad in</i>	into the city
<i>de brug over</i>	over the bridge
<i>ik heb het koud (warm)</i>	I am cold (hot)
<i>er is, er zijn</i>	there is, there are
<i>'s winters, 's zomers</i>	in the winter, in the summer
<i>hij heeft het al, niet waar?</i>	he already has it, doesn't he?
<i>hij is student, niet waar?</i>	he is a student, isn't he?
<i>vindt U niet (vind je niet)?</i>	don't you think so?

In a Dutch declarative sentence, the main conjugated verb must stand second.

If anything but the subject of the verb – usually an adverb or phrase – comes first in the sentence, the order of subject and verb is reversed so that the verb may stand in second place. Note carefully in the following readings how this important rule is illustrated.

Vandaag maken wij een tocht door de stad. Wij lopen de stad in. Nu komen wij aan een plein in het centrum. Op dit plein staat het stadhuis, en naast het stadhuis is een bank. Op het plein in het centrum van de stad, vlak bij die twee gebouwen, is ook het postkantoor. Niet ver van het postkantoor is een van de twee kerken. Tussen het postkantoor en de kerk is een hotel met een restaurant. Uit het restaurant komt net een man. Hij loopt naar het postkantoor. Misschien werkt hij daar. In het café daar en op het trottoir vóór het café zitten een heleboel mensen. Zij drinken koffie en praten met elkaar. Door de stad loopt een gracht, en langs deze gracht staan bomen. Wij lopen de brug over, en aan de overkant gaan wij naar rechts. In dit deel van de stad zijn veel huizen. Kijk, in al deze huizen zijn winkels. De mensen hebben een winkel in het huis en wonen boven of achter de winkel. Hier in het centrum is het altijd zo. Dat gebouw daar is een van de drie scholen. Het is groot, niet waar? Nu zijn wij buiten de stad. Dit deel van de stad is nieuw en heeft alleen woonhuizen zonder winkels. Deze huizen zijn groot en vóór de huizen staan bomen. In het centrum zijn de straten erg smal, maar hier zijn ze breed. De stad is wel mooi, vind je niet?

A. Dag, meneer. Het is erg warm weer vandaag.

B. Dag mevrouw. Ja, ik heb het ook warm.

A. Is het in Amerika ook zo warm?

B. Ja mevrouw, 's zomers is het daar vaak ook erg warm.

- A. En is het daar 's winters ook koud?
- B. In de winter is het erg koud, maar in Florida en Californië is het gewoonlijk warm.
- A. Ik heb het 's winters altijd koud. Maar hier in Holland is het voorjaar erg mooi.
- B. Het weer is ook in Amerika altijd mooi in het voorjaar. Maar daar is het weer het best in de herfst. Dan worden de bomen geel, bruin en rood.
- A. O ja? In de herfst hebben we hier te veel regen. Regent het in Amerika niet zo veel als hier?
- B. Ja, er zijn wel delen van het land waar het even veel regent als hier in Holland. Maar er zijn ook delen van het land waar het erg droog is.
- A. Hier regent het dikwijls een week lang, en de wind is ook sterk.
- B. Is er hier veel sneeuw? In Amerika hebben we erg veel sneeuw, maar in Californië krijgen ze niet veel sneeuw.
- A. Nee meneer, hier in Holland is het niet zo koud als bij voorbeeld in New York. Wij krijgen niet veel sneeuw.

Chapter 8

The adjective. Comparison

1. An adjective modifying a noun generally stands immediately before it, as in English. When it does, it usually takes the ending *-e*:

<i>de jonge man</i>	the young man
<i>deze jonge mensen</i>	these young people
<i>het jonge meisje</i>	the young girl
<i>hij is een goede leraar</i>	he is a good teacher
<i>dit zijn goede boeken</i>	these are good books
<i>goede morgen!</i>	good morning!

2. The adjectives *goed*, *rood* and a few others replace a *d* between vowels in the spoken language with *j*:

	(written)	(pronounced)
<i>goed</i>	<i>goede</i>	<i>goeje</i>
<i>rood</i>	<i>rode</i>	<i>roje</i>

Adjectives with the diphthong *ou* replace such a *d* between vowels with *w* in speech:

<i>oud</i>	<i>oude</i>	<i>ouwe</i>
<i>koud</i>	<i>koude</i>	<i>kouwe</i>

Still, many people prefer to be somewhat more formal and avoid these forms which they consider colloquial, pronouncing them all with the *d*.

3. There are several instances in which no ending is added to the adjective. When the adjective follows the noun it modifies (predicate adjective):

<i>dit boek is niet goed</i>	this book is not good
<i>de kinderen zijn klein</i>	the children are small

When the noun is neuter singular and the adjective is preceded by *een*:

<i>een jong kind</i>	a young child
<i>een wit huis</i>	a white house
<i>een goed boek</i>	a good book

This is true also when the adjective is preceded by *elk*, *ieder* 'each', *veel* 'much', *menig* 'many a', and *geen* 'no':

<i>elk goed boek</i>	each good book
<i>veel droog brood</i>	a lot of dry bread
<i>geen groot huis</i>	no large house

When the adjective plus neuter singular noun are preceded by no pronoun or article:

<i>koud water</i>	cold water
<i>mooi weer</i>	nice weather

and when the adjective ends in *-en*:

<i>een gouden ring</i>	a gold ring
<i>het gebroken glas</i>	the broken glass
<i>de open deur</i>	the open door

In the spoken language, the adjective *veel* ordinarily has no ending, though in more formal writing it is often inflected:

ik heb veel goede boeken I have a lot of good books
(formal) *ik heb vele goede boeken*

4. The adjectives formed from *links* 'left' and *rechts* 'right' have an invariable ending *-er* and are often written as one word with the noun they modify:

<i>hij schrijft met de linkerhand</i>	he writes with his left hand
<i>het linkeroog, het rechteroog</i>	the left eye, the right eye
<i>de rechter kant van de straat</i>	the right side of the street

5. ADVERBS have the same form as the adjective, as sometimes in spoken (but never in written) English *:

<i>het zijn aardige mensen</i>	they are nice people
<i>zij zingt aardig</i>	she sings nicely
<i>hij schrijft goede brieven</i>	he writes good letters
<i>hij schrijft goed</i>	he writes well

6. COMPARISON OF ADJECTIVES AND ADVERBS. The endings of the comparative and superlative are *-er* and *-st*:

<i>groot</i>	<i>groter</i>	<i>grootst</i>
<i>jong</i>	<i>jonger</i>	<i>jongst</i>
<i>aardig</i>	<i>aardiger</i>	<i>aardigst</i>

* In the vocabularies in this book, the English adverb forms will not be listed separately when they consist simply of the addition of *-ly* to the adjective. Thus 'aardig, nice' implies also 'nicely'.

These endings can be added to adjectives of any length:

<i>belangrijk</i>	<i>belangrijker</i>	<i>belangrijkst</i>	'important'
<i>interes'sant</i>	<i>interes'santer</i>	<i>interes'santst</i>	'interesting'

Adjectives ending in *-r* insert *-d-* before the comparative *-er*:

<i>zwaar</i>	<i>zwaarder</i>	<i>zwaarst</i>	'heavy'
<i>duur</i>	<i>duurder</i>	<i>duurst</i>	'expensive'
<i>ver</i>	<i>verder</i>	<i>verst</i>	'far'
<i>lekker</i>	<i>lekkerder</i>	<i>lekkerst</i>	'tasty, delicious'

There are a few irregular comparatives and superlatives:

<i>goed</i>	<i>beter</i>	<i>best</i>	'good'
<i>veel</i>	<i>meer</i>	<i>meest</i>	'much'
<i>weinig</i>	<i>minder</i>	<i>minst</i>	'little'
<i>graag</i> (adv.)	<i>liever</i>	<i>liefst</i>	'gladly'

7. When the superlative is used as an adverb, it sometimes takes the ending *-e* and is always preceded by *het*:

<i>in het voorjaar zijn de vogels</i>	in the spring the birds
<i>het mooist(e)</i>	are prettiest
<i>zij zingt het best(e)</i>	she sings the best
<i>in de winter is het weer het</i>	in the winter the weather is
<i>koudst</i>	the coldest

8. Adjectives take the ending *-s* when occurring after *iets*, *niets* or *wat*:

<i>iets lekkers</i>	something tasty
<i>niets nieuws</i>	nothing new
<i>wat moois</i>	something pretty

Vocabulary

<i>als</i> , as	<i>heel</i> , whole
<i>ander</i> , other	<i>heten</i> , to be called
<i>avond</i> , evening	<i>hoog</i> , high
<i>bloem</i> , flower	<i>jas</i> , coat
<i>dan</i> , than	<i>jongen</i> , boy
<i>dik</i> , fat, thick	<i>juffrouw</i> , Miss
<i>dragen</i> , to wear	<i>kleren</i> (plural), clothing
<i>fietsen</i> , to cycle	<i>laat</i> , late
<i>gemakkelijk</i> , easy	<i>lang</i> , tall (of persons)
<i>gewoon</i> , ordinary	<i>langzaam</i> , slow

meestal, mostly
me'vrouw, Mrs.
middag, afternoon
mijn'heer (*me'neer*), Mr.
moeilijk, difficult
morgen, morning
nat, wet
Nederland, the Netherlands
nog, still, even

pas, not until
rijk, rich
ri'vier, river
sinaasappel, orange
soep, soup
vroeg, early
zeker, certain
zingen, to sing

Idiomatic expressions

<i>ik eet graag sinaasappels</i>	I like to eat oranges
<i>ik eet nog liever appels</i>	I would rather eat apples
<i>ik eet het liefst koekjes</i>	I like best to eat cookies
<i>hoe warmer hoe beter</i>	the warmer the better
<i>hoe meer hoe beter</i>	the more the merrier
<i>nog een kopje thee</i>	another cup of tea
<i>hij woont niet meer hier</i>	he doesn't live here any longer
<i>hij is even lang als ik</i> }	he is just as tall as I
<i>hij is net zo lang als ik</i> }	

Exercises

Supply the appropriate form of the adjective:

- (groot) de man, een man, een huis, het huis is
 (oud) een vrouw, de vrouw is, mensen, deze
 mensen.
 (langzaam) de jongen, zij zijn, spreek!
 (aardig) het kind is, een kind, mensen, een
 meisje.
 (nat) de straten zijn, de straten, een straat, die
 jas.

Form the comparative and superlative for

vroeg	nieuw	koud	gemakkelijk
laat	ver	dik	hoog
zeker	mooi	langzaam	goed

Translate into English:

9. 1. Goede middag, Meneer Roes! 2. Het is mooi weer van-
 daag. 3. Ja, het is een mooie dag. 4. Het koude weer komt pas
 later. 5. De kleine bloemen zijn veel mooier dan de grote. 6. Rode

bloemen zijn altijd mooier dan witte bloemen. 7. Ik fiets graag in de zomer, maar nog liever in de herfst. 8. Hij leest het liefst de Nieuwe Rotterdamse Courant.* 9. Dit brood is duur, maar broodjes zijn nog duurder. 10. Die andere bloemen zijn de mooiste. 11. Het duurdere brood is niet altijd het beste. 12. Wordt de soep niet te dik? Nee, hoe dikker hoe beter. 13. Dat is niets nieuws. 14. Voor het huis zien we veel hoge bomen. 15. Die bomen hebben in de zomer groene bladeren en in de winter geen bladeren. 16. Hij heet Theunisse, of iets dergelijks. 17. Rijke mensen dragen dure kleren, maar wij dragen meestal goedkope kleren. 18. Piet is een lange man, nog langer dan ik. 19. Nog een glas melk? Ja, alstublieft. 20. De grootste rivieren van Nederland zijn de Rijn, de Maas, de Waal en de IJssel.** 21. Het hele boek is erg moeilijk. Nee, het is een gemakkelijk boek. 22. Eet toch een van die lekkere sinaasappels! 23. Hij woont niet meer in dat huis. 24. Aan de linker kant van de straat ziet U het postkantoor.

Translate into Dutch:

10. 1. The bread is too dry. 2. This dry bread is not good. 3. I have few books, but he has still fewer books. 4. Those large trees in front of the house are very pretty. 5. It is an important book. 6. The trees are even prettier in the summer. 7. I need a new car. 8. But you have a car. Isn't it good enough? 9. No, that one is too big and too expensive. 10. I need a cheap car. I am not rich. 11. She likes to wear something new. 12. Take another orange! No, thank you. 13. Is it an interesting book? 14. Yes, but that other one is more interesting. 15. She is a nice girl. 16. Yes, she is nice, but not pretty. 17. Good evening,*** Mr. Theunisse. Good evening, Mrs. Daan. Good morning, Miss Boeren. 18. Ordinary people do not buy the most expensive clothes. 19. I don't have it any longer. 20. Isn't the glass dry?

* The largest daily newspaper of the Netherlands. *Courant* is an older form of the word *krant*.

** Note that when the diphthong *ij* stands at the beginning of a word which must be capitalized, both letters are capitalized: *het IJ*, *IJmuiden*, *de IJssel*.

*** *Goedenavond*, with the older *-en* retained to avoid a succession of two vowels.

Chapter 9

Object pronouns. Reflexives

1. The personal pronouns used for the object of a verb are:

(singular)		(plural)	
<i>mij, me</i>	me	<i>ons</i>	us
<i>jou, je</i>	you (fam.)	<i>jullie</i>	you (fam.)
<i>hem</i>	him		
<i>haar, d'r</i>	her	<i>hun, hen, ze</i>	them
<i>het, 't</i>	it		
<i>U</i>	you (pol.)		

Here, too, we have both stressed and unstressed forms of the pronouns. *Mij* and *haar* are the usual written forms; *jou* ordinarily stresses familiarity or is used for special emphasis.

The same pronouns are used for the direct and indirect object and with prepositions:

<i>ik zie hem</i>	I see him
<i>zij zien ons</i>	they see us
<i>ik geef hem het geld</i>	I give him the money
<i>zij geven ons het geld</i>	they give us the money
<i>ik doe het voor hem</i>	I am doing it for him
<i>zij doen het voor ons</i>	they are doing it for us

Het, however, is never used after prepositions. For the special construction used in this case, see Chapter 22.

Bear in mind that inanimate objects of common gender must be referred to by *hem*:

<i>hij verkoopt de auto</i>	he is selling the car
<i>hij verkoopt hem</i>	he is selling it

The pronoun used for the third person plural is *hun*; *hen* is sometimes used in more formal speech or in writing as the direct object and after prepositions:

ik geef hun het geld
ik zie hun
wij ontmoeten hen later
wij doen het voor hen

I give them the money
I see them
we are meeting them later
we are doing it for them

In more familiar speech, the unstressed *ze* can be substituted in all cases; this is the *only* choice when the pronoun refers to things:

Daar staan Piet en Gerrit.
Ja, ik zie ze, maar ik praat
niet met ze

there are Piet and Gerrit.
Yes, I see them, but I'm not
going to talk to them.

Heb je de appels?
Ja, ik heb ze.

Do you have the apples?
Yes, I have them.

Hij heeft veel boeken, maar
hij leest ze nooit.

He has a lot of books, but
he never reads them.

2. When a sentence contains two objects, the direct (usually a thing) and the indirect (usually a person) occur in various sequences depending upon whether they are pronouns or nouns. Observe the following examples:

- (a) *ik geef het hem*
- (b) *ik geef hem het geld*
- (c) *ik geef het geld aan hem*
- (d) *ik geef het aan de man*
- (e) *ik geef de man het geld*
- (f) *ik geef het geld aan de man*

I give it to him
I give him the money
I give the money to him
I give it to the man
I give the man the money
I give the money to the man

3. When the object of a verb is the same person as the subject, i.e., when the subject acts upon himself, the object is then called REFLEXIVE. The reflexive pronouns in Dutch for the first and second persons are simply the object pronouns:

wij wassen ons
ik scheer mij
jullie vergissen je

we wash (ourselves)
I shave (myself)
you are wrong

The third person uses *zich* for the singular and plural:

hij wast zich
zij vergissen zich

he washes (himself)
they are wrong

With *U*, either *U* or *zich* can be used as reflexive pronoun:

U wast U
wast U zich?

you wash (yourself)
do you wash (yourself)?

Dutch adds *-zelf* to stress the reflexive idea:

<i>de kinderen wassen zichzelf!</i>	the children are washing themselves!
<i>ik scheer mijzelf</i>	I shave myself (i.e., I never have the barber do it)

A number of verbs always appear as reflexives in Dutch. The most common of these are *zich vergissen*, *zich verbazen*, *zich herinneren* and *zich verheugen*:

<i>hij vergist zich vaak</i>	he often makes a mistake
<i>ik verbaas mij!</i>	I am surprised!
<i>nu herinner ik het mij</i>	now I remember it
<i>ik herinner mij die dag nog</i>	I still remember that day
<i>verheug je je op de reis?</i>	are you looking forward to the trip?

Vocabulary

<i>een beetje</i> , a little	<i>onder'weg</i> , on the way
<i>beide</i> , both	<i>over</i> , about
<i>het bezoek</i> , visit	<i>over'dag</i> , during the day
<i>bij</i> , at the house of	<i>plaats</i> , room
<i>brievenbus</i> , mailbox	<i>reis</i> , trip
<i>bus</i> , box	<i>repa'reren</i> , to repair
<i>dezelfde (hetzelfde)</i> , the same	<i>schrijfmachine</i> , typewriter
<i>jammer</i> , too bad	<i>stuk</i> , broken
<i>het kan'toor</i> , office	<i>vaak</i> , often
<i>kennen</i> , to know (a person)	<i>vinden</i> , to find
<i>kerel</i> , fellow	<i>vriendelijk</i> , nice (of persons)
<i>knap</i> , smart	<i>werken</i> , to work
<i>koffer</i> , suitcase	<i>zelfs</i> , even
<i>na'tuurlijk</i> , naturally	<i>zo!</i> there!
<i>nu</i> , now, well	

Idiomatic expressions

<i>het spijt mij</i>	I am sorry
<i>alles is voor elkaar</i>	everything is { in order (O.K.) taken care of
<i>neemt U mij niet kwalijk</i> } <i>neem mij niet kwalijk</i> }	pardon me, my apologies

wij brengen hem een bezoek
*ik ben nog niet * klaar*
met ons allemaal
met ons allebei

we'll pay him a visit
 I am not ready yet
 with all of us
 with both of us

The idiomatic use of prepositions is always one of the most difficult aspects of learning a foreign language. Usually, for instance, *op* is 'on', *bij* is 'near' and *aan* is 'at or 'to'; but note a few cases in which the Dutch use of the preposition does not seem to correspond to the English:

hij verheugt zich op de reis
ik doe een brief op de bus

he is looking forward to the trip
 I put a letter in the box (mail a letter)

op het ogenblik weet ik dat niet
de kinderen zijn op school
hij is op kantoor
wij praten over het weer
dat herinnert me aan hem
ik woon bij Piet

at the moment I don't know that
 the children are at school
 he is at the office
 we talk about the weather
 that reminds me of him
 I live with Piet (at Piet's house)

Exercises

Which object form of the pronoun will be used?

(hij) Ik geef de sigaretten. (zij) Wij geven een kopje koffie. (zij, pl.) Ik doe het voor (wij) Zij wonen bij (zij, pl.) Wij geven het geld. (ik) Hebt U iets voor? (jij) Wij wonen naast (zij) Ik zie in de stad. (het) Zij hebben niet. (de boeken) Leest U niet? (de mensen) Zie je niet? (het meisje) ** Ziet U niet? (wij) Wij wassen (hij) Hij wast (ik) Ik verbaas!

Translate into English:

11. 1. Ik verheug me op die reis naar Nederland. 2. Dat is heel vriendelijk van je. 3. Piet Zeilstra woont nu in Utrecht, ken je hem? 4. Natuurlijk, wij werken op hetzelfde kantoor. 5. En mevrouw Zeilstra, ken je haar ook? 6. Nee, haar ken ik niet. Dat is jammer. 7. Ik herinner me die reis nog. 8. Zij woont in Zwolle – nee, ik vergis me – zij woont in Deventer. 9. Het huis is groot

* Note that the words *nog niet* always stay together in a sentence, which is not the case with the corresponding English *not yet*.

* In spite of its neuter form as a diminutive, the word *meisje* 'girl' is usually referred to by a feminine pronoun.

genoeg voor ons allemaal. Zij hebben zeker plaats voor jou en mij en het hele gezin. 10. Zij wonen bij meneer en mevrouw Mulders. 11. Onderweg praten we een beetje over hen. 12. Breng die brief voor me naar de brievenbus. Doe hem voor me op de bus. 13. Heb je de koffer al klaar voor mij? 14. Nee, op het ogenblik heb ik hem nog niet klaar. 15. Het spijt me, maar hij is nog niet klaar. Neem me niet kwalijk. 16. Zo, nu is alles voor elkaar! 17. Zelfs hij weet dat. 18. Het glas is stuk. 19. Op het ogenblik zijn de kinderen op school. 20. Dat weet ik nog niet. 21. Zij brengen ons vaak een bezoek.

Translate into Dutch:

12. 1. Many people are reading this book, but I do not find it interesting. 2. Is the post office in this street? I do not see it. 3. I meet her every day in the store. 4. Is he surprised? No, you are wrong. 5. I am sorry, but the typewriter is broken. 6. Mr. De Roode repairs typewriters. I know him well. 7. He knows us both, but he does not know us well. 8. Everything is broken. Even the typewriter is broken! 9. Does Gerrit always work with you? 10. No, we do not work together. 11. That's too bad. He's a smart fellow. 12. No, I'm sorry, but you don't know him well. 13. He talks a lot but he doesn't know much. 14. I don't see her often. She works during the day. 15. The keys are lying on the table. Give them to her tomorrow! 16. Are you looking forward to the trip? 17. I live with Gerrit and Anneke. 18. We meet (each other) in the post office.

Chapter 10

Possessive and interrogative pronouns

1. THE POSSESSIVE PRONOUNS are:

(singular)		(plural)	
<i>mijn, m'n</i>	my	<i>ons/onze</i>	our
<i>jouw, je</i>	your	<i>jullie</i>	your
<i>zijn, z'n</i>	his, its	<i>hun</i>	their
<i>haar, d'r</i>	her		
<i>Uw</i>	your		

As is the case with all the other pronouns, non-emphatic forms are used in everyday speech and occasionally written. *Jouw* is used only for special emphasis, the usual form even in writing being *je*. Note the spelling difference between *jou* and *jouw* (object and possessive) and *U* and *Uw*; remember also that the latter two are pronounced differently, the second being a diphthong.

Only the pronoun of the first person plural has two forms, the use of which depends upon the gender of the following noun. *Ons* is used before neuter singular nouns:

<i>ons huis</i>	our house
<i>ons kantoor</i>	our office

Onze is used before all other nouns:

<i>onze tafel</i>	our table
<i>onze kinderen</i>	our children

2. THE INDEPENDENT POSSESSIVES. The Dutch equivalent of 'mine', 'yours', 'ours', etc., can be expressed in one of two ways. First, the definite article appropriate to the noun is placed before one of the above possessives, to which *-e* is added:

<i>hier is Uw krant, de mijne</i>	here is your paper. Mine
<i>hebt U al.</i>	you have already.
<i>Is zijn huis groot? Het</i>	Is his house large? Mine
<i>mijne is klein.</i>	is small.

Similar are *de* or *het* *jouwe*, *zijne*, *hare*, *Uwe*, *onze*, *hunne*. There is no such form for *jullie*, which instead uses the alternative constructive immediately following.

3. The other frequently used construction, characteristic especially of the spoken language, is the use of the object pronoun preceded by *van* and the appropriate demonstrative:

<i>Hier is Uw krant. Die van mij hebt U al.</i>	Here is your paper. Mine you already have.
<i>Is zijn huis groot? Dat van mij is klein.</i>	Is his house large? Mine is small.

This construction is mandatory in the case of *jullie*:

<i>Ons huis is klein, maar dat van jullie is groot.</i>	Our house is small, but yours is large.
---	---

And it is usual after a form of the verb *zijn* 'to be':

<i>Dit boek is van mij</i>	This book is mine
<i>Is die auto van jou?</i>	Is that car yours?

4. The construction with *van* is the regular way of expressing the possessive in Dutch, corresponding to the English use of *of*:

<i>de ramen van het huis</i>	the windows of the house
------------------------------	--------------------------

But unlike the English usage, Dutch uses this also with reference to persons:

<i>de auto van mijn broer</i>	my brother's car
<i>de keuken van mijn zuster</i>	my sister's kitchen

Also possible with persons is the construction with possessive adjective:

<i>mijn broer z'n auto</i>	my brother's car
<i>mijn zuster d'r keuken</i>	my sister's kitchen

but this is colloquial and should be avoided in careful speech.

The preposition *van* is used before *wie* 'who' to express an interrogative possessive; similarly, *aan* is used before *wie* to express 'to whom':

<i>van wie is dit boek?</i>	whose book is this?
<i>aan wie geeft hij het geld?</i>	to whom does he give the money? (who does he give the money to?)

Vocabulary

<i>bedoelen</i> , to mean	<i>om</i> , around
<i>ben'zine</i> , gasoline	<i>snel</i> , fast
<i>bromfiets</i> , motor bicycle	<i>verkopen</i> , to sell
<i>eigen</i> , own (adj.)	<i>het voordeel</i> , advantage
<i>gebruiken</i> , to use	<i>vragen</i> , to ask
<i>grijs</i> , grey	<i>vrouw</i> , wife
<i>hoe'veel</i> *, how much	<i>waarom</i> , why
<i>leuk</i> , nice	<i>wat</i> , what
<i>het merk</i> , make	<i>welk</i> , which
<i>motor</i> , motorcycle	<i>wie</i> , who
<i>namelijk</i> , you see	<i>zeggen</i> , to say
<i>nederlands</i> , Dutch	<i>zoeken</i> , to look for
<i>nu</i> , well	<i>zwart</i> , black

Idiomatic expressions

<i>Wat voor een man is hij?</i>	What kind of man is he?
<i>Wat leuk! Wat jammer!</i>	How nice! What a shame!
<i>Welke kant uit?</i>	Which way?
<i>Deze kant (uit), die kant (uit)</i>	This way, that way
<i>Te koop</i>	For sale
<i>Hij gaat met de fiets</i>	He goes by bicycle
<i>Hij komt met de trein</i>	He comes by train
<i>Ik ga naar huis</i>	I am going home
<i>Ik heb gelijk, hij heeft gelijk</i>	I am right, he is right
<i>in ieder geval</i>	at any rate

Exercises

Supply the appropriate possessives:

(jij) boek is hier. (ik) huis. (zij, pl.) zij rijden in auto. (jullie) kopjes. (wij) kinderen. (zij) kinderen. (wij) kind. (jij) boterham. (ik) radio. (U) Heeft U jas? (hij) Heeft hij hoed? (jij) Heb je fiets? (wij) keuken is klein. (zij, pl.) Wij eten brood. (wij) gezin is niet groot.

* When *hoeveel* introduces a question and does not itself form the entire question, it is usually pronounced (but never written) '*hoevel*'.

Translate into English:

13. 1. Wie z'n fiets is dat? 2. Dat is geen goed nederlands. 3. Hoe zeg jij het dan? 4. „Van wie is die fiets?” 5. Nu, van wie is hij? 6. Hij is van mij. Maar waarom? Zoek je iets? 7. Is hij niet van je broer? 8. Nee, hij is niet van hem. 9. Die van mijn broer is niet zwart, maar grijs. 10. O ja, je hebt gelijk. Neem mij niet kwalijk. 11. Waarom is het zo belangrijk, van wie die zwarte fiets is? 12. Mijn eigen fiets is stuk, en ik heb een nieuwe nodig. 13. Ik fiets namelijk iedere dag. 14. Maar waarom heeft je broer hem niet meer nodig? 15. Hij werkt hier in de stad, maar hij en zijn vrouw wonen in Purmerend. 16. Het is te ver op de fiets. Hij koopt nu een bromfiets. 17. Ja, hij heeft gelijk. Met een bromfiets rijdt hij veel sneller dan met een gewone fiets. 18. Ik zelf heb een motor, maar die is duurder en gebruikt veel meer benzine. 19. Dat is het voordeel van een gewone fiets. 20. Maar misschien koop ik die fiets van je broer. 21. Wat voor een fiets is het? Ik bedoel, welk merk is het? 22. Dat weet ik niet, maar het is in ieder geval een goede fiets.

Translate into Dutch:

14. 1. I do not walk much. I ride on my bicycle. 2. He is coming by bicycle. 3. Is she coming by train? No, she is coming in her car. 4. Which bicycle do you mean? 5. Where it is now? It is behind the house. Why do you ask that? 6. What are you looking for? I am looking for my hat. 7. Doesn't he have his own motorcycle? Yes, but he doesn't use it. 8. He and his friend bicycle every day from Leeuwarden to Stavoren. 9. Is this house for sale? 10. What do you mean? I mean, I am looking for a house. 11. Which way? Go this way. 12. Whose is this house? I don't know (it). Ours is around the corner. 13. He is right. Yes, you are right. No, you are wrong (you are making a mistake). 14. What kind of fellow is his brother? 15. Which restaurant do you mean? 16. How much does a good motor bicycle cost? 17. John, where is your coat? Mr. Teeuw, is this your coat? 18. Which coat is yours? This one is mine. 19. Are you going home? Yes, my wife is waiting for me. 20. Is your wife waiting for you? What a shame.

Chapter 11

Review and Reading

Summary table of all personal pronouns and the possessive adjective. Unstressed forms are in parenthesis:

SUBJECT	OBJECT	REFLEXIVE	POSSESSIVE ADJ.
<i>ik</i> ('k)	<i>mij</i> (me)	←	<i>mijn</i> (m'n)
<i>jij</i> (je)	<i>jou</i> (je)	←	<i>jouw</i> (je)
<i>hij</i> (ie)	<i>hem</i> ('m)		<i>zijn</i> (z'n)
<i>zij</i> (ze)	<i>haar</i> (d'r)	<i>zich</i>	<i>haar</i> (d'r)
<i>het</i> ('t)	<i>het</i> ('t)		<i>zijn</i> (z'n)
<i>U</i>	<i>U</i>	<i>U/zich</i>	<i>Uw</i>
<i>wij</i> (we)	<i>ons</i>	←	<i>ons/onze</i>
<i>jullie</i> (je)	<i>jullie</i> (je)	←	<i>jullie</i> (je)
<i>zij</i> (ze)	<i>hun/hen</i> (ze)	<i>zich</i>	<i>hun</i>

Vocabulary

aan'trekkelijk, attractive
aca'demie, academy
arm, arm
behoren (tot), to belong (to)
beroemd, famous
beslist, certainly
bestaan uit, to consist of
het bos, bouquet
b.v. = *bij voorbeeld*
dicht'bij, close to
het duin, dune
duizend, thousand
het eiland, island
e'lektrisch, electrical
fa'briek, factory
het fruit, fruit
het gebied, territory
geboorteplaats, birthplace
het geval, instance
groente, vegetables

groep, group
haven, port
hoge'school, [university-level] school
het hoofdgebouw, main building
hoofdstad, capital
houden, to keep
inwoner, inhabitant
kaas, cheese
het ka'naal, canal
kant, side
het kledingstuk, article of clothing
koe, (plural *koeien*), cow
kraam, booth, stand
laag, low
het land, country
lopen, to run
markt, market
men, one

<i>middeleeuwen</i> , Middle Ages	<i>ten</i> , to the
<i>ongeveer</i> , about	<i>toren</i> , tower
<i>overal</i> , everywhere	<i>universiteit</i> , university
<i>per</i> , by	<i>vlak</i> , flat
<i>polder</i> , polder (reclaimed land)	<i>vlak bij</i> = <i>dichtbij</i>
<i>pompen</i> , to pump	<i>vormen</i> , to form
<i>re'gering</i> , government	<i>want</i> , because
<i>resi'dentie</i> [-densee], * residence	<i>het weiland</i> , pasture land
(of royal family or government)	<i>westelijk</i> , western
<i>rij</i> , row	<i>zaterdag</i> , Saturday
<i>Rijn</i> , Rhine	<i>zee</i> , sea
<i>sloot</i> , ditch	<i>zeer</i> , very (literary form)
<i>sommige</i> , some	<i>zuidelijk</i> , southern
<i>stromen</i> , to flow	<i>het zuiden</i> , south

Idiomatic expressions

<i>de moeite waard</i>	worth the trouble
<i>de provincie Noord-Holland</i>	the province of North Holland
<i>ik weet het wel</i>	I do know it
<i>er zijn niet veel auto's, maar wel veel fietsen</i>	there are not many cars, but there are a lot of bicycles
<i>steeds meer, steeds beter</i>	more and more, better and better
<i>op de markt</i>	at the market

Samen met de provincies Noord-Holland en Zeeland vormt de provincie Zuid-Holland het westelijke gebied van Nederland, het belangrijkste deel van het land. Langs de zee liggen de duinen, en achter deze duinen het vlakke land. De provincie bestaat grotendeels uit polderland en bijna alle wegen lopen over oude dijken. Het zuidelijke deel van de provincie en bijna de hele provincie Zeeland bestaan uit eilanden. Men ziet in Zuid-Holland niet zo veel bomen als in andere provincies, b.v. Gelderland of Overijssel, maar wel veel weilanden. Er zijn overal groene weilanden met de zwart-witte koeien, en natuurlijk het water. Overal ziet men kleine sloten, kanalen en grote waterwegen. In sommige gevallen houden de molens dit lage land droog: zij pompen het water uit de sloten naar de hogere kanalen en uit de kanalen naar de rivieren of de zee. Maar nu doet men dat steeds meer elektrisch.

Een van de mooiste steden van de provincie is Leiden, de ge-

* The ending *-tie* is pronounced as if *-sie* or *-tsie*. After vowels it is usually *-tsie*, and after consonants usually *-sie*.

boorteplaats van Rembrandt. Deze stad heeft nu ongeveer 100 000 inwoners. Twee armen van de Rijn, de Oude en de Nieuwe Rijn, stromen door de stad. Elke zaterdag is het in Leiden marktdag. Op de markt staan lange rijen kramen waar men niet alleen groente, fruit, vis en kaas verkoopt, maar ook kledingstukken, bloemen en zelfs oude boeken. Sommige boeken kosten maar een paar cent, en in de zomer zijn er vaak grote bossen bloemen te koop voor een kwartje.

Maar het aantrekkelijkste deel van de stad is beslist het Rapenburg, een brede gracht met aan beide kanten kleine bomen. Hier staan vele van de mooiste, grote oude huizen van de stad. Aan het Rapenburg ligt de beroemde universiteit, de oudste van Nederland. Het hoofdgebouw van de universiteit, met grote, hoge ramen en een toren, is het academiegebouw, vroeger een kerk. De meeste gebouwen van de universiteit liggen dichtbij het academiegebouw, maar zij vormen geen 'campus', want er zijn nog andere gebouwen in alle delen van de stad. Leiden heeft twee mooie, grote kerken uit de late middeleeuwen, de Pieterskerk, niet ver van de universiteit, en de Hooglandse kerk, vlak bij het stadhuis. Dat zijn de beroemdste, maar de vele andere, kleinere kerken zijn ook interessant.

Andere belangrijke steden in de provincie zijn 's Gravenhage,* de hoofdstad van de provincie en de Residentie van de regering van het land (maar niet de hoofdstad van het land); Rotterdam,** een grote haven waar elk jaar vele duizenden schepen komen, ligt in een belangrijk fabrieksgebied. Een andere fabrieksstad is Dordrecht, ten zuiden van Rotterdam. Delft, een kleinere stad met vele oude huizen en grachten, heeft een beroemde hogeschool, en Gouda, ten zuidoosten van Leiden, is, zoals U misschien weet, een kaascentrum.

Een tocht door de provincie per auto of fiets, met een bezoek aan Leiden, is beslist mooi en de moeite waard.

* 's Gravenhage, the official name of The Hague, is an old genitive form meaning literally 'the Count's Park', the name of a hunting estate established there by Count Willem II in the thirteenth century. The spoken language and unofficial written language use the name *Den Haag*.

** All place names ending in *-dam* are normally stressed on the last syllable, e.g. *Rotter'dam*, *Amster'dam*, *Zaan'dam*, *E'dam*. The stress moves to the first syllable only for contrast: *Hij woont niet in 'Zaandam, maar in 'Amsterdam*.

Chapter 12

Numbers and dates. Currency and units of measurement

1. THE NUMBERS in Dutch are as follows:

1	<i>een</i>	11	<i>elf</i>
2	<i>twee</i>	12	<i>twaa!f</i>
3	<i>drie</i>	13	<i>dertien</i>
4	<i>vier</i>	14	<i>veertien</i>
5	<i>vi!f</i>	15	<i>vijftien</i>
6	<i>zes</i>	16	<i>zestien</i>
7	<i>zeven</i>	17	<i>zeventien</i>
8	<i>acht</i>	18	<i>achttien</i>
9	<i>negen</i>	19	<i>negentien</i>
10	<i>tien</i>	20	<i>twintig</i>

From twenty on, the smaller number is placed before the ten:

21	<i>eenentwintig</i>
22	<i>tweeentwintig</i>
23	<i>drieentwintig</i>
	(etc.)

The rest of the numbers are:

30	<i>dertig</i>	90	<i>negentig</i>
40	<i>veertig</i>	100	<i>honderd</i>
50	<i>vijftig</i>	200	<i>tweehonderd</i>
60	<i>zestig</i>	1000	<i>duizend</i>
70	<i>zeventig</i>	2000	<i>tweeduizend</i>
80	<i>tachtig</i>		<i>miljoen</i> 'million'

Observe that *veertig* does not correspond exactly to *vier*, and that *tachtig* adds a *t*- at the beginning. The numbers *zeven*, *zeventien* and *zeventig* are very frequently pronounced (but not normally written) *zeuven*, *zeuventien*, *zeuventig* on the phone or in listing numbers, to avoid confusion with *negen*.

The words *honderd* and *duizend* are neither preceded by *een* nor followed by *en*:

honderd eenentwintig

a hundred (and) twenty-one

duizend drie

a thousand (and) three

2. THE ORDINAL NUMBERS are indicated by one of the two endings *-de* and *-ste*:

1 *eerste*

7 *zevende*

20 *twentigste*

2 *tweede*

8 *achtste*

21 *eenentwintigste*

3 *derde*

9 *negende*

22 *tweeentwintigste*

4 *vierde*

10 *tiende*

30 *dertigste*

5 *vijfde*

11 *elfde*

100 *honderdste*

6 *zesde*

(etc.)

(etc.)

Ordinal numbers below 20 end in *-de* with the exception of *eerste* and *achtste*, and those from 20 on end in *-ste*. In a compound number, e.g. *eenentwintigste*, only the last receives an ending.

The ordinals are commonly abbreviated by means of a small superscripted *e*:

1^e *eerste*

2^e *tweede*

29^e *negenentwintigste*
(etc.)

Note that *tweede* is spelled with two *e*'s in seeming violation of the open-syllable spelling rule, because it is a derivative of *twee*.

3. IN DATES, Dutch ordinarily uses a cardinal number:

één januari

the first of January, January first

vrijdag, tweeentwintig september

Friday, September twenty-second

op vier juli

on the fourth of July

Although occasionally ordinals are used as well:

het is vandaag de eerste januari

today is the first of January

de vijftiende mei valt dit

the fifteenth of May falls

jaar op een dinsdag

on a Tuesday this year

The normal way of writing dates is to use the numeral, which then PRECEDES the name of the month. Note carefully that this order is kept when the date is written entirely in numbers:

22 september 1957 (22-9-57)

September 22, 1957 (9-22-57)

4 juli 1956 (4-7-56)

July 4, 1956 (7-4-56)

The year is commonly expressed in hundreds:

1492 *veertien (honderd) tweeennegentig*
1957 *negentien (honderd) zevenenvijftig*

4. THE UNIT OF CURRENCY in the Netherlands is the *gulden*, divided into a hundred parts called *centen*. The *gulden* is abbreviated *f*, from an obsolete word *florijn*. In writing an amount, the guilders are usually separated from the cents by a comma:

f 4,75 vier (gulden) vijfenzeventig
f 6,50 zes (gulden) vijftig, zes en een halve gulden

The principal units of currency, the measures of length (*meter*, *kilometer*, etc.), of liquid volume (*liter*) and of weight (*kilo* and *gram*, *pond* and *ons*) are used in the plural only when the individual units are emphasized and when they are not preceded by a definite number. When preceded by a number, the singular form is used:

<i>de guldens zijn van papier of</i>	the guilders are paper or silver,
<i>zilver, maar de centen zijn</i>	but the cents are all coins.
<i>allemaal munten.</i>	
<i>wij berekenen afstanden in me-</i>	we reckon distances in meters and
<i>ters en kilometers,</i>	kilometers,
<i>en gewichten in kilo's en gram-</i>	and weights in kilos and grams or
<i>men of in ponden en onzen.</i>	in pounds and ounces.
<i>wij meten water in liters.</i>	we measure water in liters.

But:

<i>dat kost vier gulden, vijf en dertig</i>	that costs four guilders and
<i>cent.</i>	thirty-five cents
<i>Leiden is twaalf kilometer van</i>	Leiden is twelve kilometers from
<i>Den Haag.</i>	The Hague.
<i>drie kilo sinaasappelen, en hon-</i>	three kilos of oranges, and a
<i>derd gram suiker.</i>	hundred grams of sugar.
<i>vier pond appels, twee ons vlees.</i>	four pounds of apples, two ounces
	of meat.
<i>drie liter melk</i>	three liters of milk.

Notice that in the case of the weights and measures the noun follows immediately after the unit of measurement, without any joining preposition as in English.

Telling time in Dutch will be presented in Chapter 26.

Vocabulary

afstand, distance
al'leen maar, only
ameri'kaans, American
berekenen, to figure
anderhalf, one and a half
het briefje, bill
cheque [shek], check
dus, so
eigenlijk, actually
enkele, a few
het gehakt, ground meat
het gewicht, weight
het gram, gram
half, half
heel, very
hele'maal niet, not at all
hollands = nederlands
iets, somewhat
inge'wikkeld, complicated
kilo'meter, kilometer
het kleingeld
zondag
maandag
dinsdag
woensdag
donderdag
vrijdag
zaterdag

janu'ari
febru'ari
maart
a'pril
mei
juni

laatst, last
maand, month
munt, coin
noemen, to call
onge'veer, about
het ons, ounce
ont'vangen, to receive
het pa'pier, paper
per, per, by the
het pond, pound
pre'cies, exactly
room, cream
slager, butcher
toch, nevertheless
tot, to, until
tweemaal, twice
het vlees, meat
vrij, rather
wat, some
winkelen, to shop
het zilver, silver
juli
au'gustus
sep'tember
ok'tober
no'vember
de'cember

Idiomatic expressions

zij zijn met z'n tweeën
wij zijn met z'n (ons) drieën
een stuk of vijf appels
een jaar of tien
over een maand of drie
vrijdag over een week
van de week
ik ben nu voor de eerste keer in
Amersfoort

there are two of them
 there are three of us
 about five apples
 nine or ten years
 in two or three months
 a week from Friday
 this week
 this is the first time I've been in
 Amersfoort

ik kom morgen bij jullie langs I'll drop by your place tomorrow
de hoeveelste hebben wij vandaag? what is the date today? The
De vierde. fourth.

Exercises

Express the following in Dutch:

14	99	78	34	77	868
28	48	30	88	81	1,236
64	58	47	29	101	1958
2nd	21st	17th	8th	101st	120th
4th	12th	32nd	3rd	71st	333rd
f 2,47	f 1,50	f 84,66	f 4,50	f 1,25	f 400

Translate into English:

15. 1. Hoe lang blijf je in Holland? Een jaar? 2. Nee, niet een heel jaar, niet meer dan een maand of tien. 3. Ben je voor de eerste keer in Holland? Nee, dit is al de tweede keer. 4. Zeventien augustus, negentien honderd zevenenvijftig. 5. Wij berekenen de afstanden in kilometers. Leiden is b.v. drieënvijftig kilometer van Utrecht, en zevenentwintig kilometer van Gouda. 6. Wij gaan met z'n tweeën. 7. Zijn jullie met z'n vieren? 8. Zij heeft een stuk of tien broodjes. 9. Ik kom van de week nog bij jullie langs. 10. De bakker komt tweemaal in de week. Ik kom maandag over een week. 11. Wij berekenen de gewichten in kilo's. Een kilo is duizend gram. 12. Maar wij berekenen de gewichten ook in ponden. Een hollands pond is niet hetzelfde als een amerikaans pond. 13. Een amerikaans pond is zestien ons, maar een hollands pond is vijf ons. 14. Een amerikaans pond is vierhonderd vijftig gram, en een hollands pond is vijfhonderd gram. 15. Twee pond is een kilo, dus een pond is vijfhonderd gram, en een ons is honderd gram. 16. Hoe ver is het nog tot Amsterdam? Een kilometer of tien. 17. Zij koopt anderhalf kilo aardappelen.

Translate into Dutch:

16. 1. A week has seven days, and a year has twelve months. 2. Sunday is the first day of the week. 3. January is the first month, and December is the twelfth and last month. 4. February has only twenty-eight days. 5. I am going to Holland in September. I will stay about nine months. 6. He is coming Friday and will stay until Tuesday with (*bij*) us. 7. The fifth of June, nineteen hundred fifty-

eight. 8. How old is she? Nine or ten years old. 9. We buy meat by the ounce. You go in a store and say, "Give me three ounces of ground meat, please." 10. The butcher says "Yes, ma'am; Thirty-eight cents per ounce, that is one guilder and fourteen cents". 11. You give him a guilder and a 'kwartje', and he gives you the meat and eleven cents. 12. Give me two liters of milk and a half liter of cream. 13. That meat is too expensive. I have only a guilder and about twenty cents.

17. VAN BREE: *U hebt daar een heleboel geld. Gaat U winkelen?*
ROBERTS: *Nee, helemaal niet. Ik ontvang elke maand een cheque, en dit is het geld van deze maand. Maar het hollandse geld is nog een beetje vreemd voor mij.*

V. B.: *Het is eigenlijk niet zo ingewikkeld. U hebt daar enkele briefjes en wat kleingeld.*

R.: *Ja, hier is een briefje van honderd, een paar van vijftentwintig, een van tien, drie van twee en een half en vier van één gulden.*

V. B.: *Dat is samen precies honderd eenentwintig gulden en vijftig cent, niet waar? Deze van twee en een half noemen wij 'rijksdaalders'. Het briefje van tien noemen wij vaak een 'tientje'.*

R.: *Die van honderd zijn heel groot, die van vijftentwintig iets kleiner, maar toch groter dan die van tien, en de guldens en rijksdaalders zijn vrij klein.*

V. B.: *Ja, wij vinden het gemakkelijker zo. Uw briefjes zijn allemaal even groot, niet waar? En hoeveel kleingeld hebt U?*

R.: *Iets minder dan een gulden, ongeveer negentig cent. Hebben de munten ook hun eigen namen?*

V. B.: *Ja zeker. Deze van vijftentwintig cent noemen wij 'kwartjes', die van tien cent zijn 'dubbeltjes', deze hier van vijf cent is een 'stuivertje', en die andere zijn centen.*

R.: *Dank U wel! U hebt gelijk, het is helemaal niet moeilijk.*

Chapter 13

The verb, past and perfect tenses (weak)

1. The verbs in all Germanic languages can be divided into two major classes according to whether the past tense is formed by the addition of a suffix to the stem, e.g.

to talk talked (has) talked.

or by a vowel change in the stem itself, e.g.

to sing sang (has) sung.

By a long-established tradition, these two groups are called respectively WEAK and STRONG. We will take up the weak verbs first.

2. THE PAST TENSE OF WEAK VERBS is formed by adding *-t-* or *-d-* to the stem of the verb, and then the endings *-e* for the singular and *-en* for the plural:

koken 'to cook'

ik kookte

jij kookte

hij kookte

wij kookten

jullie kookten

zij kookten

horen 'to hear'

ik hoorde

jij hoorde

hij hoorde

wij hoorden

jullie hoorden

zij hoorden

The choice of *t* or *d* as the sign of the past is automatically determined by the form of the stem. The endings *-te*, *-ten* are used after voiceless consonants (*p t k f s ch*) *

hopen 'to hope'

kloppen 'to knock'

praten 'to talk'

zetten 'to set'

roken 'to smoke'

hoopte, hoopten

klopte, klopten

praatte, praatten **

zette, zetten

rookte, rookten

* A handy way to remember them is with the word '*t kofschip*', a name for an old type of sailing vessel.

** Notice that since *tt* is a spelling convention and pronounced like single *t*, and *-n* is dropped in ordinary speech, *praten* – *praatte* – *praatten* are all pronounced alike.

<i>bakken</i>	'to fry'	<i>bakte, bakten</i>
<i>straffen</i>	'to punish'	<i>strafte, straften</i>
<i>fietsen</i>	'to cycle'	<i>fietste, fietsten</i>
<i>lachen</i>	'to laugh'	<i>lachte, lachten</i>

The endings *-de*, *-den* are used in all other cases:

<i>bestellen</i>	'to order'	<i>bestelde, bestelden</i>
<i>bouwen</i>	'to build'	<i>bouwde, bouwden</i>
<i>naaien</i>	'to sew'	<i>naaide, naaiden</i>
<i>studeren</i>	'to study'	<i>studeerde, studeerden</i>
<i>schudden</i>	'to shake'	<i>schudde, schudden</i>

Verbs with *v* or *z* use the endings *-de*, *-den*, but since *v* and *z* may not close a syllable, they are replaced before these endings by *f* and *s* (though nevertheless PRONOUNCED as *v* and *z*!):

<i>leven</i>	'to live'	<i>leefde, leefden</i>
<i>geloven</i>	'to believe'	<i>geloofde, geloofden</i>
<i>reizen</i>	'to travel'	<i>reisde, reisden</i>
<i>glanzen</i>	'to shine'	<i>glansde, glansden</i>

3. THE PAST PARTICIPLE in Dutch consists of the stem of the verb plus either *d* or *t*, and a prefixed *ge-*. The ending *-t* is used with verbs to which *-te* is added in the past, and *-d* with those taking *-de* in the past; but since *-d* at the end of any word is pronounced as *-t*, the spoken language does not make any distinction. Since doubled letters may never stand at the end of a word in Dutch, no *-t* or *-d* is added to verbs whose stems already end in *-t* or *-d*.

INFINITIVE	PAST, SING. (PL.)	PAST PARTICIPLE
<i>koken</i>	<i>kookte(n)</i>	<i>gekookt</i>
<i>kloppen</i>	<i>klopte(n)</i>	<i>geklopt</i>
<i>praten</i>	<i>praatte(n)</i>	<i>gepraat</i>
<i>horen</i>	<i>hoorde(n)</i>	<i>gehoord</i>
<i>studeren</i>	<i>studeerde(n)</i>	<i>gestudeerd</i>
<i>schudden</i>	<i>schudde(n)</i>	<i>geschud</i>
<i>leven</i>	<i>leefde(n)</i>	<i>geleefd</i>
<i>reizen</i>	<i>reisde(n)</i>	<i>gereisd</i>

Dutch has six unaccented verbal prefixes, *be-*, *er-*, *ge-*, *her-*, *ont-* and *ver-*. The participle prefix *ge-* is not added to verbs already having one of these six prefixes:

<i>bedanken</i>	'to thank'	<i>bedankte(n)</i>	<i>bedankt</i>
<i>erkennen</i>	'to admit'	<i>erkende(n)</i>	<i>erkend</i>
<i>geloven</i>	'to believe'	<i>geloofde (n)</i>	<i>geloofd</i>
<i>herhalen</i>	'to repeat'	<i>herhaalde(n)</i>	<i>herhaald</i>
<i>ontmoeten</i>	'to meet'	<i>ontmoette(n)</i>	<i>ontmoet</i>
<i>verklaren</i>	'to explain'	<i>verklaarde(n)</i>	<i>verklaard</i>

The prefix *er-* occurs in only two verbs, the above and *ervaren* 'to experience.' *Her-* always adds a meaning of 'again' to the verb.

4. THE PERFECT TENSE consists of the past participle of the verb accompanied by the appropriate form of the auxiliary verb *hebben* * (Eng. 'I have talked'). The greatest difference from English however, is the fact that the auxiliary verb and past participle do not normally stand next to each other. In a declarative sentence the auxiliary verb stands immediately after the subject (or second in the sentence, see remarks on word order in Chapter 7), and the participle always stands at the end of the clause.

<i>hij heeft een huis gebouwd.</i>	he has built a house.
<i>heb je met haar gepraat?</i>	have you talked with her?
<i>ik heb hem vaak in de stad in de bibliotheek ontmoet.</i>	I have often met him down town in the library.
<i>gisteren heeft ze wat aardappelen gekookt.</i>	yesterday she boiled some potatoes.
<i>bij de kruidenier hebben wij wat kaas besteld.</i>	at the grocer's we ordered some cheese.

Vocabulary

<i>'antwoorden</i> , to answer	<i>het feest</i> , party
<i>beloven</i> , to promise	<i>gezellig</i> , pleasant
<i>be'neden</i> , downstairs	<i>het gezicht</i> , face
<i>betalen</i> , to pay	<i>gisteren</i> , yesterday
<i>bios'coop</i> , movies	<i>gister'avond</i> , yesterday evening
<i>boven</i> , upstairs	<i>gister'middag</i> , yesterday afternoon
<i>branden</i> , to burn (intransitive)	<i>gister'morgen</i> , yesterday morning
<i>briefkaart</i> , postcard	<i>helemaal</i> , all the way
<i>Eu'ropa</i> , Europe	<i>'luisteren (naar)</i> , to listen (to)
<i>eergisteren</i> , day before yesterday	<i>mantel</i> , coat
<i>even</i> , just	

* Sometimes *zijn* (see next lesson).

marga'rine, margarine
ont'wikkelen, to develop
ouders, parents
pas, just
pas'seren, to pass
rekening, bill
spelen, to play
sturen, to send
tellen, to count

tijdens, during
van'avond, this evening
van'middag, this afternoon
van'morgen, this morning
verbranden, to burn (transitive)
verkeerd, wrong
volgen, to follow
het vuur, fire

Idiomatic expressions

<i>hartelijk bedankt!</i>	thanks a lot!
<i>hij gaat naar boven</i>	he goes upstairs
<i>ik kom (naar) beneden</i>	I come downstairs
<i>hij volgt colleges [kol-'lay-zhes]</i>	he is taking courses at the
<i>aan de universiteit</i>	university
<i>ik heb kou gehad</i>	I have caught cold

Exercises

Supply the past tense and past participle:

reizen	fietsen	zetten	volgen	bouwen
spelen	roken	tellen	ontwikkelen	leggen
branden	praten	verklaren	ontmoeten	beloven
luisteren	sturen	bedanken	leven	wonen

Translate into English:

18. 1. Ik heb aan de universiteit van Amsterdam gestudeerd. Ik heb daar colleges gevolgd. 2. Wij fietsten eergisteren helemaal van Haarlem naar Enkhuizen. 3. Heb je de kaas en margarine bij de kruidenier besteld? 4. Ja, maar ik heb nog niet betaald. 5. Ik herhaalde het, maar hij antwoordde niet. 6. Ik heb vanmorgen helemaal niet geroekt. 7. Gisteren beloofde vader de kinderen een bezoek aan de bioscoop. 8. Hij stuurde me een briefkaart en verklaarde alles. 9. Ik ontmoette haar dochter tijdens een feest in Middelburg. 10. Welke firma heeft die nieuwe fabriek even buiten de stad gebouwd? 11. Wij bedankten hun voor een gezellige * avond. 12. Hartelijk bedankt voor de gezellige avond!

* *Gezellig* is impossible to render satisfactorily in English. It expresses the friendly, intimate sociability of an animated evening's conversation, a comfortable living room or any place, occasion or atmosphere where such intimacy is present. The range of feelings in this very important word can only be appreciated after residence among the Dutch.

13. Moeder waste de handen en gezichten van de kinderen en stuurde ze naar boven. 14. De kinderen speelden beneden. 15. Gisteravond luisterde ik thuis naar de radio. 16. Gistermiddag heb ik kou gevat. 17. Het vuur brandde goed. 18. Mijn ouders hebben lang geleefd. Zij hebben altijd in Maastricht gewoond. 19. Wij volgden de grote weg van Utrecht naar Arnhem. 20. In Holland heb ik veel gefietst. 21. Ik weet niet hoeveel geld ik heb. Ik heb het nog niet geteld. 22. Hij heeft de rekening pas betaald.

Translate into Dutch:

19. 1. Have you already sent them the letter? No, I have not sent it yet. 2. We have already paid the bill. 3. The university has just built a new library. 4. Have you never met their youngest son? 5. She has ordered a new coat, but she has not paid for it * yet. 6. The children were playing outside. Weren't they playing upstairs? 7. Many people passed, but nobody heard me. 8. He has developed the photos himself. 9. She laid her brother's newspapers on the table. 10. I met Mrs. Traas at the grocer's. 11. She has never cooked better than now. 12. Their youngest son studied in Utrecht. 13. She counted: one, two, three..... 14. I threw the old letters and papers into the fire. 15. She washed the cups and saucers and set them on the table. 16. Has he thanked you for those cigarettes? No, he hasn't smoked them yet. 17. Thanks a lot for the cigarettes! 18. I have never bicycled so much as here in Holland. 19. Mr. van Wessem has promised his wife a new coat. 20. He has traveled everywhere in Europe. 21. I met him yesterday evening at (*op*) a party. 22. You were listening to the radio at home, weren't you? 23. You have burned the wrong letters!

* 'For it' = *hem*.

Chapter 14

The verb (strong)

1. THE PAST TENSE OF STRONG VERBS is indicated by some difference from the present in the vowel of the stem. First let us note how a typical strong verb is conjugated in the past:

	<i>zingen</i> 'to sing'
PRESENT	PAST
<i>ik zing</i>	<i>ik zong</i>
<i>jij zingt</i>	<i>jij zong</i>
<i>hij zingt</i>	<i>hij zong</i>
<i>wij zingen</i>	<i>wij zongen</i>
<i>jullie zingen</i>	<i>jullie zongen</i>
<i>zij zingen</i>	<i>zij zongen</i>

The singular of the past is simply the stem without any ending, the past tense being indicated in this case by the change from *i* to *o*.

2. There are a number of different ways in which the vowel of the stem might change. These can most conveniently be arranged into seven regular groups plus one miscellaneous one, from each of which groups we select one verb as illustration. The past participle has the prefix *ge-* and, like the English strong verb 'given' ends in *-en*.

INFINITIVE		PAST, SING.-PLUR.	PAST PART.
(1) <i>blijven</i>	'to stay'	<i>bleef, bleven</i>	<i>gebleven</i>
(2) a <i>bieden</i>	'to offer'	<i>bood, boden</i>	<i>geboden</i>
b <i>buigen</i>	'to bend'	<i>boog, bogen</i>	<i>gebogen</i>
(3) a <i>binden</i>	'to tie'	<i>bond, bonden</i>	<i>gebonden</i>
b <i>zenden</i>	'to send'	<i>zond, zonden</i>	<i>gezonden</i>
(4) <i>nemen</i>	'to take'	<i>nam, namen</i>	<i>genomen</i>
(5) a <i>geven</i>	'to give'	<i>gaf, gaven</i>	<i>gegeven</i>
b <i>liggen</i>	'to lie'	<i>lag, lagen</i>	<i>gelegen</i>
(6) a <i>laten</i>	'to let'	<i>liet, lieten</i>	<i>gelaten</i>
b <i>helpen</i>	'to help'	<i>hielp, hielpen</i>	<i>geholpen</i>
(7) <i>dragen</i>	'to carry'	<i>droeg, droegen</i>	<i>gedragen</i>

(8) Minor groups, represented by only a few members each:

a	<i>hangen</i>	'to hang'	<i>hing, hingen</i>	<i>gehangen</i>
b	<i>bewegen</i>	'to move'	<i>bewoog, bewogen</i>	<i>bewogen</i>
c	<i>zweren</i>	'to swear'	<i>zwoer, zwoeren</i>	<i>gezworen</i>
d	<i>worden</i>	'to become'	<i>werd, werden</i>	<i>geworden</i>

Observe that the past tense of classes 4 and 5 has a **short** vowel in the singular but a **long** vowel in the plural.

A few other strong verbs present slight irregularities:

<i>verliezen</i>	'to lose'	<i>verloor, verloren</i>	<i>verloren</i>
<i>komen</i>	'to come'	<i>kwam, kwamen</i>	<i>gekomen</i>
<i>houden</i>	'to hold'	<i>hield, hielden</i>	<i>gehouden</i>
<i>eten</i>	'to eat'	<i>at, aten</i>	<i>gegeten</i>

3. Although the total number of strong verbs in the Dutch language is smaller than the number of weak verbs, many of the most common verbs are strong. Since there is no foolproof way of predicting the past tense of a given strong verb,* the 'principal parts' (infinitive – past – past participle) must be learned with each verb. These principal parts can easily be learned as a sort of rhythmical chant. In all the vocabularies in the rest of the grammar, the past tense and past participle forms are supplied for each strong verb. Principal parts of weak verbs, since they are regularly predictable, are given only in the case of irregular verbs.

4. Many verbs are conjugated in the perfect tense with the verb *zijn* rather than with *hebben*. Such verbs are those which indicate a change of place or state, provided they are intransitive (i.e., can take no object):

<i>hij is op de grond gevallen</i>	he fell on the floor (he has fallen.....)
<i>zij is in Rotterdam gestorven</i>	she died in Rotterdam

* Certain rules could be formulated, but they would be too cumbersome to be of practical use. For example, *ij* in infinitive will be *ee* in past and participle, *ie* or *ui* in infinitive will be *oo* in past and participle, *i* or *e* in infinitive followed by nasal plus consonant will be *o* in past and participle; but these only hold true, of course, provided the verb is strong. Note that the infinitive gives no hint as to whether a verb is weak or strong:

WEAK:	<i>hopen</i>	'to hope'	<i>hoopte, hoopten</i>	<i>gehoopt</i>
STRONG:	<i>lopen</i>	'to walk'	<i>liep, liepen</i>	<i>gelopen</i>
WEAK:	<i>huilen</i>	'to cry'	<i>hulde, huilden</i>	<i>gehuild</i>
STRONG:	<i>sluiten</i>	'to close'	<i>sloot, sloten</i>	<i>gesloten</i>

Verbs indicating a specific means of locomotion use *zijn* if the destination is specified, *hebben* if it is not:

<i>wij zijn naar de stad gelopen</i>	we (have) walked down town
<i>wij hebben de hele dag gelopen</i>	we walked all day
<i>ik ben naar de stad gereden</i>	I drove down town
<i>ik heb nooit in zijn auto gereden</i>	I have never ridden in his car

For some reason difficult to explain, nearly all verbs which take *zijn* in the perfect tense are strong. The verbs *blijven* and *zijn*, though they show no change of place or state, also take *zijn*:

<i>hij is thuis gebleven</i>	he (has) stayed home
<i>wij zijn nooit in Friesland geweest</i>	we have never been in Friesland.

5. No prefix *ge-* is added in the past participle to verbs already having an unstressed prefix:

<i>beginnen</i>	'to begin'	<i>begon, begonnen</i>	<i>begonnen</i>
<i>onthouden</i>	'to remember'	<i>onthield, onthielden</i>	<i>onthouden</i>
<i>verliezen</i>	'to lose'	<i>verloor, verloren</i>	<i>verloren</i>

Vocabulary

<i>af en toe</i> , now and then	<i>plek</i> , spot
<i>belangstelling</i> , interest	<i>schaats</i> , skate
<i>bevroren</i> , frozen	<i>schaatsenrijder</i> , skater
<i>bewolkt</i> , cloudy	<i>schijnen</i> (<i>scheen, geschenen</i>), to shine
<i>choco'lade</i> [<i>sho-ko-'lah-de</i>] or [<i>sho-ko-'lah</i>], chocolate	<i>sluiten</i> (<i>sloot, gesloten</i>), to close
<i>drinken</i> (<i>dronk, gedronken</i>), to drink	<i>een stuk</i> , quite a bit
<i>eten</i> (<i>at – aten, gegeten</i>), to eat	<i>terug</i> , back
<i>flink</i> , (here) hard, quite a bit	<i>toen</i> , then
<i>gedurende</i> , during	<i>uit'stekend</i> , excellent
<i>grond</i> , ground	<i>verdwijnen</i> (<i>verdween, is verdwe-</i> <i>nen</i>), to disappear
<i>hemel</i> , sky	<i>vergeten</i> (<i>vergat – vergaten, ver-</i> <i>geten</i>), to forget
<i>ieder'een</i> , everyone	<i>vinden</i> (<i>vond, gevonden</i>), to find
<i>het ijs</i> , ice	<i>vlug</i> , quickly
<i>kijken</i> (<i>keek, gekeken</i>), to look	<i>voor'bij</i> , past
<i>kou</i> , cold (noun)	<i>woonkamer</i> , living room
<i>lezen</i> (<i>las – lazen, gelezen</i>), to read	<i>zitten</i> (<i>zat – zaten, gezeten</i>), to sit
<i>ooit</i> , ever	<i>zon</i> , sun

Idiomatic expressions

<i>Waar gaat U naar toe?</i> }	Where are you going?
<i>Waar gaat U heen?</i> }	
<i>Waar komt U vandaan?</i>	Where do you come from?
<i>Hij gaat naar buiten</i>	He goes outside
<i>Zij stuurt de kinderen naar binnen.</i>	She sends the children inside.
<i>In Holland rijdt iedereen schaatsen</i>	In Holland everybody skates
<i>Hij heeft nooit schaatsen gereden</i>	He has never skated.
<i>Wanneer bent U geboren?</i>	When were you born?

Exercises

Using the table given in the beginning of this lesson, see if you can supply the past and past participle for the following infinitives:

schrijven	gieten	zinken	krijgen
kiezen	kruipen	ontvangen	spreken

Supply the appropriate form of *hebben* or *zijn*, following the rule given:

Wij naar Hilversum gelopen.	Wij in de auto gereden.
..... jij gevallen?	Ik niet gebleven.
Hij oud geworden.	Zij (sing.) geschreven.
U ontvangen.	Ik veel gelopen.

Translate into English:

20. 1. Gisteren zaten we met z'n tweeën in de woonkamer. 2. Wij bleven thuis, want het was koud weer. 3. De sneeuw van gisteren lag nog op de grond. 4. Ik las een boek en af en toe keek ik naar de mensen op straat. 5. Iedereen droeg zijn warmste kleren en liep vlug voorbij. 6. De hemel was bewolkt en de zon scheen bijna niet. 7. Wij spraken een beetje over het weer. 8. Het is al een stuk kouder geworden. 9. Ja, het heeft gedurende de nacht flink gevoren. 10. Enkele jongens liepen voorbij met schaatsen. 11. Elk van hen hield schaatsen in de hand. 12. Zij verdwenen om de hoek. 13. Heb jij ooit schaatsen gereden? 14. Ja, maar ik heb mijn schaatsen vergeten. 15. Ik heb ze thuis gelaten. 16. Wij dronken ons kopje koffie en liepen naar het bevroren kanaal.

17. Veel jongens en meisjes waren (were) al op het ijs, andere bonden hun schaatsen aan. 18. Steeds meer kinderen en ook oudere mensen kwamen naar het kanaal toe. 19. De meeste mensen kwamen uit de stad. 20. Wij vergaten de kou en keken met belangstelling naar de schaatsenrijders. 21. Zij hebben een uitstekende plek gevonden. 22. Wij bleven een half uur of zo en liepen toen terug.

Translate into Dutch:

21. 1. We sat in front of the window and looked out. 2. We drank coffee and talked about friends. 3. The water has already frozen, because the winter has come and it has gotten quite a bit colder. 4. The ice on the canal has already gotten thick. 5. He walked out and disappeared around the corner. 6. We gave him a cup of chocolate. 7. Then they gave me another piece of cake. 8. He came in but he did not close the door. 9. Where do you come from? 10. He walked past but did not come in. 11. The skates were lying on the floor. 12. I have not found my skates yet. 13. Have you ever worn that coat? 14. He has never helped me enough. 15. I read a book now and then, but that book I have never read. 16. He ate more and more. Actually, he ate too much. 17. They hung their coats in front of the fire. 18. They haven't eaten anything at all. 19. After a few hours they came back. 20. I have never skated. But in Holland everybody skates! 21. I was born in nineteen thirty-seven. Were you born in Holland?

Chapter 15

Some irregular verbs. The past perfect tense. Use of tenses

1. Following are a few verbs both strong and weak which do not fit into any of the classes given.

(a) Strong verbs:

<i>doen</i>	'to do'	<i>deed, deden</i>	<i>gedaan</i>
<i>slaan</i>	'to hit'	<i>sloeg, sloegen</i>	<i>geslagen</i>
<i>staan</i>	'to stand'	<i>stond, stonden</i>	<i>gestaan</i>
<i>zien</i>	'to see'	<i>zag, zagen</i>	<i>gezien</i>
<i>weten</i>	'to know'	<i>wist, wisten</i>	<i>geweten</i>
<i>gaan</i>	'to go'	<i>ging, gingen</i>	<i>is gegaan</i>

(b) Showing a change of vowel but having weak past participle:

<i>brenge</i>	'to bring'	<i>bracht, brachten</i>	<i>gebracht</i>
<i>denke</i>	'to think'	<i>dacht, dachten</i>	<i>gedacht</i>
<i>kopen</i>	'to buy'	<i>kocht, kochten</i>	<i>gekocht</i>
<i>vragen</i>	'to ask'	<i>vroeg, vroegen</i>	<i>gevraagd</i>
<i>zoeken</i>	'to look for'	<i>zocht, zochten</i>	<i>gezocht</i>
<i>zegge</i>	'to say'	<i>zei, zeiden</i>	<i>gezegd</i>

(c) Mixed, with weak past but strong past participle:

<i>bakke</i>	'to fry'	<i>bakte, bakten</i>	<i>gebakken</i>
<i>lache</i>	'to laugh'	<i>lachte, lachten</i>	<i>gelachen</i>
<i>hete</i>	'to be called'	<i>heette, heetten</i>	<i>geheten</i>
<i>scheide</i>	'to separate'	<i>scheidde, scheidden</i>	<i>gescheiden</i>
<i>wasse</i>	'to wash'	<i>waste, wasten</i>	<i>gewassen</i>

(d) The two most common verbs also form their past tense and past participle irregularly:

<i>hebbe</i>	'to have'	<i>had, hadden</i>	<i>gehad</i>
<i>zijn</i>	'to be'	<i>was, waren</i>	<i>is geweest</i>

The past of *zijn* not only has a short-vowel singular and long-vowel plural like *zien* and many other verbs, but shows the same change of *s* to *r* as does English 'was-were'.

2. THE PAST PERFECT TENSE (English 'I had walked, I had gone') is formed by using the past tense of the auxiliaries *hebben* or *zijn*:

<i>ik had een brief geschreven</i>	I had written a letter
<i>had ze dat al gehoord?</i>	had she already heard that?
<i>zij waren nog niet gekomen</i>	they had not come yet.
<i>hij was naar Wassenaar gegaan</i>	he had gone to Wassenaar.

3. THE USE OF THE PAST AND PERFECT TENSES. Although the Dutch *ik schreef* has been rendered here by 'I wrote' and *ik heb geschreven* by 'I have written', the Dutch usage of the past and perfect tenses does not correspond as closely to the English usage as we imply by this. Dutch tends to use the simple past tense for narrating a series of events in the past:

<i>Hij ging naar de stad, kocht een jas, zag zijn vriend en praatte met hem, en kwam toen terug.</i>	He went down town, bought a coat, saw his friend and talked with him, and then came back.
--	---

But for the expression of isolated events in the past, Dutch generally uses the perfect tense, whereas English tends to use the perfect tense only for a more indefinite past time without specific connection to the present:

<i>Ik heb hem gisteren gezien</i>	I saw him yesterday
<i>Wij hebben ons kopje koffie in de woonkamer gedronken</i>	We drank our cup of coffee in the living room
<i>Hij is om de hoek verdwenen</i>	He disappeared around the corner.
<i>Ik heb hem nooit gezien</i>	I have never seen him
<i>Ik heb haar daar vaak ontmoet</i>	I have often met her there.

Notice that the English versions of the first three examples of this last group would not sound right in the perfect tense. We can summarize by saying that Dutch uses the perfect tense more, and the simple past correspondingly less, than does English.

4. When a verb describes an action that began in the past and continues at the present time, and when the length of time is specified, the Dutch usage requires the PRESENT TENSE accompanied by the adverb *al*, whereas English uses a perfect tense:

Wij zijn al twee maanden in Nederland

Ik wacht al een uur op je!

Hij is al jaren weg

We have been in the Netherlands for two months

I have been waiting an hour for you!

He has been gone for years.

Vocabulary

aardig, nice

het a'dres, address

beurs, (change) purse

eindelijk, finally

enige, some

enz. = *enzovoort*, etc.

erwt, pea

erwtensoepe ['er-te-soop],

pea soup

film, film

geleden, ago

haak, hook

'hospita ['hos-pee-tah],

landlady

keer, time

la, drawer

mogelijk, possible

niet eens, not even

niets anders, nothing else

het overhemd, shirt

plotseling, suddenly

sjaal, scarf

sneeuwen, to snow

snoepjes, sweets, candy

verleden, last

waar'schijnlijk, probably

weer, again

zakdoek, handkerchief

Idiomatic expressions

Wat was dat woord ook weer?

Hoe heet hij ook al weer?

Zij hebben het over hun werk

Hebben ze het over foto's gehad?

Zij heeft last van de kou

What was that word again?

What is his name now?

They are talking about their work

Were they talking about pictures?

The cold bothers her

Many verbs are normally associated with a particular preposition, and very often this preposition does not correspond in its usage to English:

Hij vraagt om nog een beetje water

Zij lachen om ons!

Ik denk niet vaak aan haar

De duinen bestaan hoofdzakelijk

uit zand

Ik houd niet van sinaasappels

Zij lijkt op haar moeder

Wachten jullie op ons?

Dat zei hij niet tegen mij

He asks for a little more water

They are laughing at us!

I do not think of her often.

The dunes consist mainly of sand

I do not like oranges

She looks like her mother

Are you waiting for us?

He didn't say that to me

Exercises

Give the third person singular of the past perfect for the following verbs (e.g., *zeggen: hij had gezegd*). Remember that some will take a form of *zijn*.

hebben	drinken	horen	zien
verkopen	gaan	verstaan	lachen
schrijven	zijn	komen	spreken

Translate into English:

22. 1. Bent U ooit in Breda geweest? 2. Hij vroeg om het adres, maar ik wist het niet. 3. De kinderen vonden het geld op straat. 4. 'Wat hebben jullie met dat geld gedaan?' vroeg ik. 'Wij hebben wat snoepjes gekocht', zeiden ze. 5. Ik zei, 'Ik heb overal gezocht, maar ik heb mijn sjaal nog niet gevonden'. 6. Hij lachte en zei, 'Heeft hij niet altijd op de haak in de kast gehangen?' 7. Gisteren heb ik een hele fles melk gedronken. 8. 'Ik heb het niet gedaan', zei hij,* 'want ik heb geen tijd gehad'. 9. Er waren veel mensen op straat. Zij kwamen uit de kantoren en winkels en gingen naar huis. 10. Zij stonden bij de halte en wachtten op de tram. 11. Zij staan nu al een half uur in de kou. 12. Heb je altijd last gehad van de kou? 13. De bus is vandaag laat, want het heeft gesneeuwd. 14. Zij dacht vaak aan hem en schreef hem veel brieven. 15. Ons gezin heeft nooit veel geld gehad. 16. Wij gingen naar een niet al te duur restaurant en aten erwtensoep. 17. Wat lekker! ** Hou je van erwtensoep? 18. Erwtensoepe bestaat uit erwten, vlees, water, enz. 19. Verleden week heb ik eindelijk mijn oude fiets verkocht. 20. Een maand geleden heb ik een stuk of tien zakdoeken gekocht. Heb jij ze gezien? 21. Hij is met een vriend van hem gegaan; hoe heette die ook al weer? 22. 'Dit brood hebben ze pas vanmorgen gebakken', zei de bakker. 23. Ons stadhuis lijkt op een kerk. 24. Ik heb hem wat fruit en snoepjes gebracht.

Translate into Dutch:

23. 1. How long have you been looking for your handkerchiefs? 2. I have been looking for an hour. 3. They are probably in the closet, because I washed them yesterday. 4. Are you looking for

* *Zei hij* is normally pronounced as if *zeidie*, though never so written.

** = 'Yum yum!'

Gerrit? He has gone to the barber. 5. He laughed and said, 'No, I wasn't looking for him'. 6. She bought some new ties and socks for me. 7. He laughed at my new tie. 8. We went to the movies and saw an excellent film. 9. We have sold our car, because the gas was too expensive. 10. He did not even know the name of his landlady. 11. I saw some money in the drawer. Did you put (lay) it there? 12. Why did you ask for more money? 13. I did not know how little you had. 14. My father died suddenly. It was (stood) in yesterday's paper. 15. She asked me for pen and paper, and I gave them to her. 16. What was the name of your landlady? 17. She lost her purse, looked for it and did not find it, asked everyone, and finally found it in the drawer of the kitchen table. During all that time she thought of nothing else. 18. Now she has lost it again, and this time she has bought a new one. 19. I have washed your shirt and hung it in the closet.

Chapter 16

Modal auxiliaries. Verb plus infinitive

1. These are verbs which 'help' or 'supplement' another verb. Dutch has four modal auxiliaries * which form a separate category not only by virtue of their use but also because of their formation.

	<i>kunnen</i>	<i>mogen</i>	<i>moeten</i>	<i>willen</i>
PRES.:	<i>ik kan</i> 'I can'	<i>mag</i> 'I may'	<i>moet</i> 'I must'	<i>wil</i> 'I want to'
	<i>jij kunt (kan)</i>	<i>mag</i>	<i>moet</i>	<i>wilt (wil)</i>
	<i>hij kan</i>	<i>mag</i>	<i>moet</i>	<i>wil</i>
	<i>U kunt</i>	<i>mag</i>	<i>moet</i>	<i>wilt</i>
	<i>wij kunnen</i>	<i>mogen</i>	<i>moeten</i>	<i>willen</i>
	<i>jullie kunnen, (kunt)</i>	<i>mogen, (mag)</i>	<i>moeten, (moet)</i>	<i>willen, (wilt)</i>
	<i>zij kunnen</i>	<i>mogen</i>	<i>moeten</i>	<i>willen</i>
PAST:	<i>kon</i>	<i>mocht</i>	<i>moest</i>	<i>wilde/wou</i>
	<i>konden</i>	<i>mochten</i>	<i>moesten</i>	<i>wilden</i>

2. When a modal auxiliary is the conjugated verb in the sentence, the verb associated with it – if the latter is expressed – is in the infinitive form and stands at the end of the clause. The following examples will illustrate this and at the same time show the basic meanings of the modal auxiliaries:

(a) *kunnen* expresses the idea of possibility or ability

<i>ik kan niet gaan</i>	I can not go
<i>zij kan goed schrijven</i>	she can write well
<i>konden jullie niet komen?</i>	couldn't you come?

(b) *mogen* expresses permission

<i>jij mag niet gaan</i>	you may not go
<i>mogen wij het zien?</i>	may we see it?
<i>hij mag dat niet doen</i>	he must not do that
<i>mocht U hem spreken,</i>	should you (if you should) speak with him,

* The auxiliary *zullen*, used for the future, is presented in the following chapter.

(c) *moeten* expresses obligation

<i>je moet het doen</i>	you must do it
<i>moest jij ook werken?</i>	did you have to work too?
<i>U moest meer eten</i>	you ought to eat more
<i>ik moet nu weg</i>	I ought to go now
<i>dat moet hij niet doen</i>	he should not do that

(d) *willen* expresses desire

<i>wil je het voor me doen?</i>	will you do it for me?
<i>hij wilde (wou) het niet zeggen</i>	he did not want to say it
<i>ik wou graag een kilo aardappelen hebben</i>	I would like to have a kilo of potatoes

3. The modals can also be used independently, i.e., without an accompanying infinitive. The meaning of *gaan*, *komen* and *doen* is very frequently understood:

<i>ik kan het niet</i>	I can not do it
<i>hij moet vroeg weg</i>	he must leave early
<i>zij wil niet naar huis</i>	she does not want to go home
<i>je mag niet naar binnen</i>	you may not come (go) in

4. The verb *laten* 'to let' is used in the same type of construction as modal auxiliaries, in the meaning 'to have something done':

<i>ik laat mijn jas stomen</i>	I have my coat cleaned
<i>hij liet zijn haar knippen</i>	he had his hair cut
<i>je moest je schoenen laten repareren</i>	you ought to have your shoes repaired

But often *laten* is equivalent to English 'to let':

<i>hij laat me gaan</i>	he lets me go
<i>zij wilden me niet laten eten</i>	they did not want to let me eat

5. When any verb is used in association with an infinitive without *te* (see below), the perfect tenses are formed not with the past participle of this verb but with the infinitive. This is true not only of the modal auxiliaries and *laten*, but also of *zitten*, *staan*, *komen*, *gaan*, *horen*, *zien* and others.

<i>hij heeft niet kunnen komen</i>	he has not been able to come
<i>wij hebben niet mogen gaan</i>	we have not been allowed to go
<i>hebben jullie moeten werken?</i>	have you had to work?
<i>ik heb altijd willen reizen</i>	I have always wanted to travel

<i>ik heb mijn schoenen laten repareren</i>	I have had my shoes repaired
<i>hij heeft de hele middag zitten werken</i>	he has been working all afternoon
<i>de kinderen zijn gaan kijken</i>	the children have gone to look
<i>zij is even komen kijken</i>	she just came to have a look
<i>hebt U hem zien komen?</i>	have you seen him coming?
<i>wij hebben haar horen zingen</i>	we have heard her sing

6. Many other verbs can be used in association with an infinitive, but in these cases the infinitive must be preceded by *te* 'to':

<i>hij hoeft het niet te doen</i>	he does not need to do it
<i>ik begin te schrijven</i>	I begin to write
<i>wij probeerden het te zien</i>	we tried to see it
<i>wij hebben geprobeerd het te zien</i>	we have tried to see it

Vocabulary

<i>anders</i> , otherwise	<i>oefening</i> , practice
<i>band</i> , tire	<i>om te</i> , in order to
<i>best</i> , very well	<i>over</i> , by way of
<i>bij'zonder</i> [bee-], especially	<i>pudding</i> , pudding
<i>het con'cert</i> , concert	<i>ring</i> , ring
<i>duidelijk</i> , distinct	<i>saus</i> , sauce
<i>engels</i> , English	<i>het sinaasappelsap</i> , orange juice
<i>fooi</i> , tip	<i>het toetje</i> , (colloq.) dessert
<i>gratis</i> , free (of cost)	<i>trouwens</i> , in fact
<i>handschoen</i> , glove	<i>uitnodiging</i> , invitation
<i>haring</i> , herring	<i>uitspraak</i> , pronunciation
<i>havermout</i> , oatmeal	<i>voor'al</i> , above all
<i>hulp</i> , help	<i>vla</i> , thin, custardlike pudding
<i>kaart</i> , ticket	<i>wel eens</i> [es], now and then
<i>kelner</i> , waiter	<i>het woordenboek</i> , dictionary
<i>lek zijn</i> , to leak	<i>zwemmen</i> (<i>zwom</i> , <i>gezwommen</i>), to swim
<i>lenen</i> , to lend, borrow	
<i>leren</i> , to learn	

Idiomatic expressions

<i>Zij liet mij haar nieuwe ring zien</i>	She showed me her new ring
<i>Hij heeft de borden laten vallen</i>	He has dropped the plates
<i>Het kan mij niet schelen!</i>	I don't care!

<i>U had het zò moeten doen</i>	You should have done it this way
<i>Je kunt beter met de fiets gaan</i>	It would be better to go by bicycle
<i>Dat mag (niet)</i>	That is (not) permitted
<i>Dat kan (niet)</i>	That can (not) be done
<i>Dat hoeft niet</i>	You don't have to do that
<i>Dat moet wel</i>	That has to be done, that can't be helped
<i>Dat wil zeggen (d.w.z.)</i>	That is (i.e.)
<i>Hij kwam om geld te lenen</i>	He came to borrow money
<i>Het is tijd om weg te gaan!</i>	It is time to leave!
<i>Hij kwam binnen zonder een woord te zeggen</i>	He came in without saying a word
<i>Ik zat daar de hele avond zonder te praten</i>	I sat there all evening without talking

Exercises

24. BEURZE: *Spreekt U hollands?*

WILSON: *Ja meneer, ik kan het al een beetje spreken.*

B.: *En kunt U alles verstaan, wat ik zeg?*

W.: *Ik kan U best volgen, maar U moet langzaam praten.*

B.: *Vindt U de hollands taal gemakkelijk?*

W.: *De uitspraak is moeilijk, maar ik wil het goed leren.*

B.: *Ja, dat komt met een beetje oefening. Kunt U het ook lezen en schrijven?*

W.: *Ik schrijf wel eens een brief in het hollands, maar ik moet een woordenboek gebruiken.*

B.: *Ik heb op school engels moeten leren, maar nu kan ik het niet meer spreken.*

W.: *Ja, je vergeet het gemakkelijk!*

Translate into English:

25. 1. Kunt U mij een paar gulden lenen? 2. Ja, maar U moest eigenlijk niet zoveel kopen. 3. Dag meneer! Ik wou graag wat haring hebben. 4. Hoeveel heeft U voor deze haringen moeten betalen? 5. Je moet die kopjes vooral niet laten vallen. 6. Ik heb gisteren mijn haar laten knippen. 7. U hoeft niet helemaal naar het centrum om de kaarten voor het concert te kopen. 8. Dat kan mij helemaal niet schelen. 9. Hij heeft om hulp gevraagd, maar niemand heeft hem willen helpen. 10. Zij praatte zonder naar mij

te luisteren. 11. Niemand heeft dat voor hem willen doen. 12. Als toetje mag je fruit of vla hebben. 13. Mag ik vla bij mijn pudding hebben? 14. We hebben geen vla, maar je mag wel wat saus hebben. 15. Ik wou graag nog een beetje pudding. 16. Mag ik hier roken? Nee meneer, hier mag dat niet. 17. Kunt U deze schoenen vandaag nog repareren? Ja meneer, dat kan. 18. Moeten de kinderen ook havermout eten? Nee, dat hoeft niet. 19. Zij wilde komen om je haar nieuwe ring te laten zien. 20. Hij praatte veel, maar ik kon hem niet verstaan. Ik heb hem trouwens nooit kunnen verstaan. 21. U moet goed kijken, anders kunt U het niet zien. 22. Kunt U hem nu zien komen? 23. Het spijt mij, maar ik heb hem niet horen spreken. 24. Kan ik over Breda gaan? Ja, maar U kunt beter over Tilburg gaan.

Translate into Dutch:

26. 1. You do not need to give the waiter a tip; the tip is already on the bill. 2. Are you thirsty? You may have some orange juice. 3. Do you want a little bit of herring? 4. We have (gotten) your invitation, but we haven't been able to come. 5. You must eat enough. Otherwise you can't work well. 6. One of the tires leaks. Can you repair it? 7. I have just had the other tire repaired. 8. You don't need to pay (in order) to swim here. It is free. 9. Why haven't you been able to find your gloves? 10. I don't know, but I hope to find them tomorrow. 11. Do you want to take courses at the university? 12. You should not talk so fast. Nobody can understand you. 13. I try to speak slowly and distinctly, but I can never do it. 14. In this country you can buy oatmeal in a bottle. Did you know that? 15. She wanted to come by train, but it was too expensive for her.

Chapter 17

The future. The present participle and the infinitive

1. The verb used for the future resembles a modal auxiliary in form and might be said to function as one in expressing intention or expectation. The conjugation of *zullen* in the present and past is:

ik zal komen 'I will come'

jij zult, zal

hij zal

U zult

wij zullen

jullie zullen, zult

zij zullen

ik zou komen 'I would come'

jij zou

hij zou

U zou, zoude

wij zouden

jullie zouden

zij zouden

The infinitive normally accompanying *zullen* stands at the end of the clause. In the following examples, note that the past forms of *zullen* express the conditional:

ik zal het morgen doen

wij zullen het in de stad kopen

*dan zul je het morgen moeten
brengen*

*ik zal het morgen proberen te
vinden*

dat zou ik nooit doen!

zou je dat kunnen doen?

*ik zou graag een paar hand-
schoenen willen hebben*

I will do it tomorrow

we will buy it down town

then you will have to bring it
tomorrow

I will try to find it tomorrow.

that I would never do!

would you be able to do that?

I would like to have a pair of
gloves

2. The verb *gaan* is used to express intention in a construction analogous to the English 'going to':

dat ga ik morgen niet doen

wanneer ga je dat boek lezen?

ik ga nu mijn haar wassen

*zondag gaat ze naar de radio
luisteren*

I'm not going to do that tomorrow
when are you going to read that
book?

I'm going to wash my hair now
Sunday she is going to listen to
the radio

3. Dutch commonly expresses the immediate, unspecified future with the present tense of the verb when the idea of futurity can be assumed, especially if an adverb like 'tomorrow' makes this obvious:

dat doe ik morgen
zij komen pas later

I'll do that tomorrow
they won't come until later

4. The Dutch verb forms a present participle by the addition of *-d(e)* to the infinitive. This is generally equivalent in its usage to the English '*-ing*':

een slapende hond
ik hoor een huilend kind
al doende leert men
de jongen kwam huilend binnen

a sleeping dog
I hear a crying child
one learns (by) doing
the boy came in crying

The Dutch infinitive can be used as an abstract noun, always with neuter gender. It is then often equivalent to an English form in '*-ing*':

het reizen is altijd duur
is het roken hier verboden?

traveling is always expensive
is smoking prohibited here?

A PROGRESSIVE aspect, emphasizing that a particular action is in progress, is expressed in Dutch by the infinitive preceded by *aan het* (nearly always abbreviated *aan 't*):

ik ben aan 't schrijven
ik ben een brief aan 't schrijven
wij waren net aan 't eten
hij is de klok aan 't repareren

I am (in the act of) writing
I am writing a letter
we were just eating
he is repairing the clock

Vocabulary

aanstaande, next (with name
of day)
betekenen, to mean
blauw, blue
het bord, sign
buurt, neighborhood
ci'troen, lemon
drank, drink
het eindje, little ways
het exem'plaar, copy

het fietspad, bicycle path
gelijk'vloers, first (ground)
floor
gewend aan, used to
kaart, map
limo'nade, fruit drink
links'af, to the left
missen, to miss
overmorgen, day after tomorrow
pas op! watch out!

<i>rechts'af</i> , to the right	<i>verdwalen</i> , to get lost
<i>sinds</i> , since	<i>het verkeersbord</i> , traffic sign
<i>tegen'over</i> , opposite	<i>verschillende</i> , various
<i>toevallig</i> , by chance	<i>vlak</i> (preceding preposition),
<i>trap</i> , flight (of stairs)	right
<i>verbieden</i> (<i>verbod</i> , <i>verboden</i>),	<i>volgend</i> , next
to forbid	<i>het vruchtensap</i> , fruit juice
<i>verdieping</i> , story, not including	<i>wijzen</i> (<i>wees</i> , <i>gewezen</i>), to show
ground floor	<i>zo'n</i> = <i>zo een</i> , such a

Idiomatic expressions

<i>Hij zal wel heel rijk zijn</i>	He is probably awfully rich
<i>Dat zal wel</i>	Probably so
<i>Even kijken</i>	Let's see
<i>Ik ben van plan om te komen</i>	I intend to come
<i>Wij waren op 't punt om te eten</i>	We were (just) about to eat
<i>Met andere woorden (m.a.w.)</i>	In other words
<i>Steeds rechtdoor</i>	Right straight ahead
<i>dagen (weken, maanden) lang</i>	for days (weeks, months)

Distinguish carefully between *toen* and *dan*, both equivalent to 'then'. *Toen* refers only to a specific instance in the past, whereas *dan* refers to repeated actions in the past and any actions in present and future:

<i>Ik ging eerst naar Leiden, en toen naar Den Haag</i>	First I went to Leiden, and then to The Hague
<i>Ik luisterde (luister) altijd eerst naar het nieuws, en dan las (lees) ik de krant</i>	I always listened (listen) first to the news, and then read the paper
<i>Ik ga eerst naar Leiden, en dan naar Den Haag</i>	First I'm going to Leiden, and then to The Hague

Exercises

Translate into English:

27. 1. Morgen zullen we zien hoeveel tijd we hebben. 2. Ik ben op 't punt om weg te gaan. 3. Ik zou graag nog een kopje koffie hebben. 4. Zou dat tot later kunnen wachten? Op 't ogenblik ben ik aan 't schrijven. 5. Zou ik vanmiddag de schrijfmachine mogen gebruiken? 6. Ja zeker, ik zal hem waarschijnlijk

niet nodig hebben. 7. Dan zou ik hem graag gebruiken. Ik ben van plan om een paar brieven te schrijven. 8. Ik wist niet wat 'limonade' betekende, want die had ik hier nooit gekocht. 9. Dat is de naam voor verschillende dranken van vruchtensap, het hoeft niet van citroen te zijn. 10. Wij zullen nog wat geld nodig hebben. Ja, dat zal wel. 11. Wat betekent dat blauwe bord met die * witte fiets? 12. Dat is een fietspad. U mag daar niet lopen. Met andere woorden: het lopen is daar verboden. 13. Ik ben nu al zes weken in Nederland, maar toevallig had ik zo'n bord nog nooit gezien. 14. U bent aan onze verkeersborden nog niet gewend. 15. Een eindje verder zult U een trottoir vinden. 16. Aanstaaende dinsdag zal ik naar Nijmegen moeten gaan. 17. Dat zullen we volgende week moeten proberen. 18. De volgende tram komt pas over een minuut of twintig. 19. Kunt U mij de weg wijzen naar de fietsenhandelaar Van der Maas? 20. Even kijken. O ja, U volgt deze straat een eindje en dan komt U aan een gracht. 21. U gaat de brug over, dan linksaf, en dan is het steeds rechtdoor. U kunt het niet missen. 22. Van der Maas is vlak tegenover de grote kerk. 23. Pas op! U moet in ons huis niet verdwalen. Wij wonen sinds mei op de tweede verdieping. 24. Wat bedoelt U, 'tweede verdieping'? 25. Dat betekent ongeveer hetzelfde als 'twee trappen hoog'. De eerste verdieping is dus één trap hoog. 26. Maar in Amerika is de eerste verdieping gewoonlijk ook de laagste. Die noemen wij hier 'gelijkvloers'. 27. Bij voorbeeld, de tweede verdieping is voor U de derde 'story'. 28. Overmorgen ga ik een exemplaar van dat boek kopen.

Translate into Dutch:

28. 1. Since October we have been living on the third 'verdieping'. 2. What does 'verdieping' mean? It does not mean the same as 'story'. 3. Will you show me the way to the center of the city? 4. Of course. Go straight ahead, and then to the right. 5. But watch out. You can easily get lost in this city. 6. I was not hungry, because I had eaten a lot. 7. I would like to have another glass of orange juice. 8. Let's see. No, we have no orange juice, but we do have a bottle of milk. 9. You must wait a minute. At the moment I am reading. 10. Have you been able to find a copy of that book? 11. You have been looking for it for weeks, haven't you? 12. You may not walk on the bicycle path. It is forbidden.

* *die* here = 'the'.

13. I got lost because I could not remember where you lived. 14. I am not used to these streets and bridges. 15. I plan to buy a map in order to learn the names of the streets. 16. Next week I'm going to buy a map. Next Wednesday I'm going to buy a copy of that book. 17. By chance I had never been in this neighborhood. 18. Do you need your bicycle this afternoon? 19. I do not always know what the traffic signs mean. 20. In other words, they are difficult. 21. I will buy a map for you; then you will be able to find all the streets.

Chapter 18

Review and reading

Summary of the forms of two typical verbs, *horen* and *vallen*.

PRESENT	<i>hij hoort</i>	he hears
	<i>hij valt</i>	he falls
PAST	<i>hij hoorde</i>	he heard
	<i>hij viel</i>	he fell
PRES. PERF.	<i>hij heeft gehoord</i>	he has heard
	<i>hij is gevallen</i>	he has fallen
PAST. PERF.	<i>hij had gehoord</i>	he had heard
	<i>hij was gevallen</i>	he had fallen
FUTURE	<i>hij zal horen</i>	he will hear
	<i>hij zal vallen</i>	he will fall
CONDITIONAL	<i>hij zou horen</i>	he would hear
	<i>hij zou vallen</i>	he would fall
FUTURE PERF.	<i>hij zal gehoord hebben</i>	he will have heard
	<i>hij zal gevallen zijn</i>	he will have fallen
COND. PERF.	<i>hij zou gehoord hebben</i>	he would have heard
	<i>hij zou gevallen zijn</i>	he would have fallen
INFINITIVE	<i>horen</i>	to hear
	<i>vallen</i>	to fall
PAST PART.	<i>gehoord</i>	heard
	<i>gevallen</i>	fallen
PRES. PART.	<i>horende</i>	hearing
	<i>vallende</i>	falling

We all learned in school that there are some words and expressions in English which we do not write down just as we say them, and gradually we become aware with increased use of our language that many things sound impossibly 'stiff' when spoken while others look too 'informal' when written. The ways in which we speak and write thus do not exactly correspond. Compare, for instance, the following words and expressions as to pronunciation,

grammar and choice of words as you would write them and then as you would say them:

entire	whole
to purchase	to buy
must	have (got) to
I am going to go home	I'm gonna go home
the man with whom I went	the man I went with
can you obtain a copy?	can you get (ahold of) a copy?

As we will see in the following reading selection, Dutch has an even more clear-cut distinction between 'written' and 'spoken' language. As in English, these two categories are not mutually exclusive, but it can be said that a great many words and expressions common in the written language are spoken, if at all, only in the most stiffly formal type of speech, while many other words and expressions used every day in spoken Dutch are too informal to be used in careful writing.

Vocabulary

<i>adver'tentie</i> [-see], advertise- ment	<i>op'vallend</i> , striking
<i>als</i> , when	<i>ouder'wets</i> , old fashioned
<i>begrijpen</i> (<i>begreep</i> , <i>begrepen</i>), to comprehend	<i>het rijwiel</i> = <i>fiets</i>
<i>betekenis</i> , meaning	<i>rijwielhandelaar</i> , bicycle dealer
<i>buitenlander</i> , foreigner	<i>het rijwielpad</i> = <i>het fietspad</i>
<i>dicht</i> , closed	<i>schijnen</i> (<i>scheen</i> , <i>geschenen</i>), to appear
<i>eens</i> , (here) just	<i>schrijftaal</i> , written language
<i>fietsenwinkel</i> , bicycle shop	<i>spreektaal</i> , spoken language
<i>geheel</i> , entire	<i>ten'minste</i> , at least
<i>heden</i> = <i>vandaag</i>	<i>typisch</i> ['tee-pees], typical
<i>hoe</i> , how	<i>uitdrukking</i> , expression
<i>juist</i> , precisely	<i>vermoed</i> = <i>moe</i>
<i>klinken</i> (<i>klonk</i> , <i>geklonken</i>), to sound	<i>het verschil</i> , difference
<i>lijst</i> , list	<i>verwarrend</i> , confusing
<i>min of meer</i> , more or less	<i>het voorbeeld</i> , example
<i>moe</i> , tired	<i>werpen</i> (<i>wierp</i> , <i>geworpen</i>) = <i>gooien</i>
<i>offici'eel</i> , official	<i>zoals</i> , like, as

Idiomatic expressions

<i>hoe gaat het?</i>	how are things?
<i>dat weet hij wel te verklaren</i>	he probably knows how to explain that
<i>uit elkaar houden</i>	to keep separate
<i>wacht eens [es] even!</i>	just a minute!

BOB: Dag Wim! Hoe gaat het? Zeg, luister eens: ik heb een vraag voor je. Wij hebben het vaak over fietsen, fietspad en fietsenwinkel gehad, niet waar? Maar in de laatste week of drie heb ik overal het woord 'rijwiel' gezien, en dat schijnt ook 'fiets' te betekenen. In de krant zie je advertenties voor 'rijwielen', de man die ze verkoopt is een 'rijwielhandelaar', en volgens de verkeersborden rijd je langs de straat op een 'rijwielpad'. Waarom hebben jullie twee woorden? Of is er een verschil tussen 'fiets' en 'rijwiel'?

WIM: Je hebt gelijk, Bob, dat moet moeilijk zijn voor een buitenlander zoals jij. Nee, er is eigenlijk geen verschil in betekenis tussen die twee woorden. Maar het woord 'rijwiel' gebruiken we alleen maar in heel officiële taal. Wij zeggen en schrijven altijd 'fiets'. Nog typischer voor het hollands is het verschil tussen 'schrijftaal' en 'spreektaal'. Dat is veel opvallender dan in het engels. Neem bij voorbeeld het woord 'heden'. Als wij spreken, zeggen wij dat nooit, maar wij schrijven het wel. Weet je wat we wel zeggen?

BOB: 'Vandaag', geloof ik.

WIM: Juist! Je hebt zeker ook het woord 'geheel' gezien, op borden misschien in uitdrukkingen zoals 'het gehele jaar', 'geheel Amsterdam' of 'geheel onmogelijk'. Maar dat is ook een typisch schrijftaalwoord. In de eerste twee gevallen zouden wij zeggen 'het hele jaar' en 'heel Amsterdam', en in het tweede 'helemaal onmogelijk'.

BOB: O ja, nu begin ik het te begrijpen. Jullie zeggen 'gooien' maar schrijven 'werpen', en jullie zeggen 'sturen' maar schrijven 'zenden'.

WIM: Ja, maar 'zenden' is geen goed voorbeeld. Dat klinkt een beetje ouderwets. Ik zou altijd 'sturen' schrijven, nooit 'zenden'.

BOB: En hoe is het met 'zeer'?

WIM: Ook een schrijftaalwoord. Wij zeggen niet 'zeer goed', maar 'heel goed' of 'erg goed'. Maar ik heb een nog beter voorbeeld: In het geschreven nederlandse schrijven wij bij voorbeeld *mij*, *jij*, *zij*, *haar*, *zijn*, *wij*, enzovoort, maar in de gewone gesproken taal zeggen we *me*, *je*, *ze*, *d'r*, *z'n*, *we*. Dus je ziet nu ongeveer hoe het is:

wij spreken niet altijd zoals wij schrijven, dus wij hebben eigenlijk twee talen. Om het nederlands goed te kunnen spreken en schrijven moet je ze uit elkaar weten te houden. Daar heb je nog een voorbeeld: ik zei 'moet je', maar ik zou schrijven 'moet men'!

BOB: Ik vind het allemaal een beetje verwarrend, maar ook heel interessant. Wacht eens even, ik ga een lijst beginnen van enkele van die verschillen.

SCHRIJFTAAL

*heden, hedenavond
dat was zeer mooi
zo iets doet men niet
vele mensen
U bent vermoeid
dat hadden wij reeds gezien
hij sluit de deur
rijwiel (officieel)*

SPREEKTAAL

*vandaag, vanavond
dat was erg mooi
zo iets doe je niet
veel mensen
U bent moe
dat hadden wij al gezien
hij doet de deur dicht
fiets (gewoon)*

Chapter 19

Separable prefixes

1. Large numbers of Dutch verbs are regularly accompanied by an adverb prefix which in some way modifies the basic meaning of the verb. Generally these prefixes are stressed, and are distinct in function from the unstressed prefixes (*be-*, *ver-*, etc.). Many stressed – or separable – prefixes also have an independent meaning as adverbs or prepositions, and the modification they bring about in the verb is often rather obvious as a combination of prefix plus verb:

		(plus)		(becomes)	
<i>binnen</i>	'inside'	<i>komen</i>	'to come'	<i>binnenkomen</i>	'to come in'
<i>op</i>	'up'	<i>staan</i>	'to stand'	<i>opstaan</i>	'to get up'
<i>over</i>	'over'	<i>stappen</i>	'to step'	<i>overstappen</i>	'to transfer'
<i>uit</i>	'out'	<i>geven</i>	'to give'	<i>uitgeven</i>	'to publish'
<i>met</i>	'with'	<i>gaan</i>	'to go'	<i>meegaan</i>	'to go along'

In many other cases, however, the meaning of the combination is not so obviously the sum of the two parts:

<i>door</i>	'through'	<i>brenge</i>	'to bring'	<i>doorbrengen</i>	'to spend' (time)
<i>af</i>	'off'	<i>spreken</i>	'to speak'	<i>afspreken</i>	'to make an appointment'
<i>aan</i>	'on'	<i>steken</i>	'to stick'	<i>aansteken</i>	'to light, turn on'

Some prefixes are not adverbs or prepositions when used independently, and some have no use other than as a prefix:

<i>geluk</i>	'fortune'	<i>wensen</i>	'to wish'	<i>gelukwensen</i>	'to congratulate'
<i>teleur</i> (no independent meaning)		<i>stellen</i>	'to place'	<i>teleurstellen</i>	'to disappoint'

Literally thousands of such combinations are possible in Dutch, and the meanings of probably the majority of them are not

difficult to guess. Certain usages have become established in the language, however, and new combinations of prefix and verb cannot be made up arbitrarily. Verbs like the above are always listed in vocabularies and dictionaries under the prefix.

2. When the verb is in the infinitive form, the prefix is written with it as one word.

<i>hij moet het geld aannemen</i>	he must accept the money
<i>mag ik U mijn vrouw voorstellen?</i>	may I introduce my wife to you?
<i>ik zal je later opbellen</i>	I will call you up later

When the verb is in a conjugated form (i.e., not infinitive or participle), the prefix is separate from it and stands at the end of the clause:

<i>ik neem geen geld van hem aan</i>	I will accept no money from him
<i>hij ging gisteren met ons mee</i>	he went along with us yesterday
<i>waar brengt U Uw vakantie dit jaar door?</i>	where are you spending your vacation this year?

When the verb is a participle, it is written as one word with the prefix but the participial prefix *ge-* (or an unstressed prefix) stands between prefix and verb:

<i>hij heeft het geld aangenomen</i>	he has accepted the money
<i>ik ben vandaag vroeg opgestaan</i>	I got up early today
<i>wij hebben een week in Parijs doorgebracht</i>	we spent a week in Paris
<i>dat heb ik U niet aanbevolen</i>	I didn't recommend that to you

When the infinitive must be accompanied by *te* (see Chapter 16: 6), this separates prefix and verb:

<i>zij hopen het boek volgend jaar uit te geven</i>	they hope to publish the book next year
<i>hij probeert het licht aan te steken</i>	he tries to turn on the light
<i>U hoeft niet mee te gaan</i>	you do not need to go along

3. Many verbs have an accented prefix which is not separated; these are, however, insignificant in number compared to the separable verbs:

*U moet hem waarschuwen
 zij waarschuwden ons niet
 ik heb U gewaarschuwd!
 hebt U al het woordenboek geraad-
 pleegd?*

you must warn him
 they did not warn us
 I have warned you!
 have you already consulted the
 dictionary?

4. A few verbs have prefixes which are identical with the separable prefixes, but which are unstressed and inseparable:

*ik hoop zo een ongeluk te voor-
 'komen
 zij onder'gaat een operatie
 hij onder'nam een lange reis*

I hope to prevent such a mis-
 fortune
 she undergoes an operation
 he undertook a long journey

Vocabulary

*aanbieden (bood, geboden),
 to offer
 aandraaien, to turn on
 aankomen (kwam – kwamen, is
 gekomen), to arrive
 aansteken (stak – staken, gesto-
 ken), to light
 aantrekken (trok, getrokken),
 to put on
 afgesproken! agreed! O.K.!
 afspraak, appointment, date
 binnenkomen (kwam – kwamen,
 is gekomen), to come in
 het ca'deau [kah-'doh], present
 dichtdoen, to close
 di'rect, right away
 doorbrengen (bracht, gebracht),
 to spend (time)
 gastheer, host
 gelukwensen, to congratulate
 inpakken, to wrap
 het kwar'tier, quarter hour
 kwijtraken (kwijt-raken), to lose
 het licht, light
 meebrengen (bracht, gebracht),
 to bring along*

*meegaan (ging, gegaan), to go
 along
 meenemen (nam – namen, geno-
 men), to take along
 na, after
 onder'gaan (onderging, ondergaan)
 to undergo
 opbellen, to call up
 opmerken, to remark, notice
 opstaan (stond, gestaan),
 to get up
 opzoeken (zocht, gezocht), to visit
 overstappen, to transfer
 oversteken (stak – staken, gestoken),
 to cross (street)
 regenjas, raincoat
 schoonmaken, to clean
 teleurstellen, to disappoint
 terugkeren, to return
 terugkomen (kwam – kwamen, is
 gekomen), to come back
 terugsturen, to send back
 uitnodigen, to invite
 uitstellen, to postpone
 uittrekken (trok, getrokken),
 to take off*

verandering, change
verjaardag, birthday
voorstellen, to suggest, introduce
was, wash

wasse'rij, laundry
weggaan (*ging*, *is gegaan*),
 to leave

Idiomatic expressions

<i>ik ben mijn handschoenen kwijt</i>	I have lost my gloves
<i>hij is woensdag jarig</i>	he has a birthday Wednesday
<i>hij zat te lezen</i>	he was sitting reading
<i>wij stonden te praten</i>	we stood talking
<i>ik wens hem geluk met zijn verjaardag</i>	I wish him a happy birthday
<i>dat kan ik me wel voorstellen</i>	that I can imagine

Exercises

Give the present, past and present perfect for the following (example: *aannemen*, *hij neemt aan*, *hij nam aan*, *hij heeft aangenomen*):

inpakken	weggaan	opstaan	opbellen
opzoeken	terugkeren	doorbrengen	meegaan
meenemen	meebrengen	kwijtraken	aantrekken

Translate into English:

29. 1. Mijn vriend belde mij gisteren op en nodigde mij uit een avond bij hem door te brengen. 2. 'Zal ik mijn vrouw meebrengen?' vroeg ik. 3. Afgesproken! Ik stel het volgende voor: jullie gaan met ons mee naar mijn broer in Veere om hem geluk te wensen met zijn verjaardag. Hij is maandag jarig. 4. 'Wij zullen onze regenjassen moeten meenemen', zei mijn vrouw. 5. Wij namen de trein naar Dordrecht. 'Maar wij zullen in Rotterdam moeten overstappen', merkte ik op. 6. Wij kwamen drie uur later bij onze vriend in Zeeland binnen. 7. 'Kom binnen!', zei hij. 8. Wij zaten even in de woonkamer te praten. Hij bood ons een kopje thee aan. 9. 'Ik heb mijn broer net opgebeld', zei hij, 'wij kunnen hem direct opzoeken'. 10. Wij gingen weg en kwamen enkele minuten later bij zijn broer aan. 11. Het was een gezellige avond. Wij hadden enkele cadeaus meegebracht. 12. 'Wij moeten weg!' zei mijn vrouw eindelijk. 'Dat kunnen we nog een paar minuten uitstellen', antwoordde ik. 13. 'Maar wij zullen morgen vroeg op moeten staan'.

'Nee, wij komen niet zo erg laat thuis'. 14. Wij brachten nog een kwartier bij de broer van mijn vriend door en gingen toen weg. 15. Wij waren natuurlijk teleurgesteld, want wij hadden nog geen zin om weg te gaan. 16. 'Volgend jaar moeten jullie terugkomen!' zei onze gastheer. 'Afgesproken!' zeiden wij en keerden naar huis terug.

Translate into Dutch:

30. 1. He came into the room and closed the door. 2. She has had to clean the room. 3. Phone me tomorrow, (and) then you can make an appointment with me. 4. She was disappointed, but he did not notice it. 5. The laundry has not sent back the wash yet. 6. We had to postpone our visit a bit. 7. He put his shoes on. He took his raincoat off. 8. Did you put on your best raincoat? 9. We'll take the train to Rotterdam, change in Delft, and spend the day with (*bij*) friends in Rijswijk. 10. We called them up and congratulated them. 11. Will you wrap this coat well for me? I must not lose it. 12. Since 1945 Rotterdam has undergone many changes. 13. After our visit we came back by train by way of The Hague. In the train we sat and talked. 14. Wait for the green light, and then cross * the street. 15. We got up early and left, because we had an appointment to visit Mrs. Verbruggen. 16. I gave him the matches, and he lit his cigarette. 17. Don't forget to bring that book back! Have you lost ** that other book? 18. I have to call somebody up.

* *en steek dan...*

** *kwijtraken* takes *zijn* in the perfect tenses.

Chapter 20

Conjunctions, relative pronouns

1. A conjunction is a word which serves to introduce a clause and connect it to an accompanying clause. Dutch conjunctions call for two different types of word order. Many conjunctions with which we have already become familiar simply form a connecting link between clauses without making any change in word order. These are the so-called COÖRDINATING CONJUNCTIONS.

hij komt binnen en neemt de he comes in and takes the paper
krant

heb jij geld of zal ik het betalen? do you have money or shall I pay
it?

ik zal het betalen, want ik heb I'll pay it, because I have enough
geld genoeg money

hij gaf mij de rekening, maar ik he gave me the bill, but I had no
had geen geld money

An even larger number of conjunctions require the conjugated verb to be placed at the end of the clause they introduce. This clause is said to be subordinate to the other, 'main' clause, and the conjunctions that can introduce it SUBORDINATING CONJUNCTIONS.

ik weet dat hij veel vrienden heeft I know that he has a lot of friends
zij vragen of wij overmorgen they are asking whether we are
meegaan going with them the day after
tomorrow

ik ga mee, hoewel ik niet veel tijd I will come along, although I do
heb not have much time

ik keerde terug, daar ik het niet I returned, since I did not find it
vond

ik zal je helpen, als je 't me I will help you, if you ask me
vraagt

hij had geen auto toen hij in de he had no car when he lived in
stad woonde town

ik luisterde naar de radio terwijl I listened to the radio while I read
ik las

The conjugated verb placed at the end of the clause nevertheless does not come past an infinitive, and may either precede or follow a past participle:

<i>hij komt niet, omdat hij vandaag moet werken</i>	he is not coming, because he has to work today
<i>zij zei dat ze het niet kon vinden</i>	she said (that) she couldn't find it
<i>zij zei dat ze het niet heeft gevonden</i>	she said that she hasn't found it
<i>zij zei dat ze het niet gevonden heeft</i>	
<i>nu al de gasten aangekomen zijn, kunnen we aan tafel gaan</i>	now that all the guests have arrived, we can go to the table

The subordinate clause may come first; in this case the word order of the subordinate clause itself remains the same as the above, but the order of subject and verb of the main clause is reversed (so that the verb will still stand in second place):

<i>daar ik het niet vond, keerde ik terug</i>	since I did not find it, I returned
<i>als je 't me vraagt, dan zal ik je helpen</i>	if you ask me, then I will help you
<i>toen hij in de stad woonde, had hij geen auto</i>	when he lived in town he had no car

The subordinate conjunctions must be learned with particular care as 'the words which put the verb at the end of the clause', since subordinate word order is an entirely strange feature to speakers of English. The most common subordinating conjunctions are:

<i>als</i>	'if, when'	<i>omdat</i>	'because'
<i>daar</i>	'since'	<i>terwijl</i>	'while'
<i>dat</i>	'that'	<i>toen</i>	'when'
<i>hoe</i>	'how'	<i>totdat</i>	'until'
<i>hoe'wel</i>	'although'	<i>voordat</i>	'before'
<i>nadat</i>	'after'	<i>zodat</i>	'so that'
<i>nu</i>	'now that'	<i>zo'dra</i>	'as soon as'
<i>of</i>	'whether'	<i>zo'lang</i>	'as long as'

Observe that several of the subordinating conjunctions have a form identical with other conjunctions or other parts of speech and can be distinguished by the word order of the clause.

Of as a subordinating conjunction means 'whether', and as a coordinating conjunction it means 'or':

<i>ik weet niet of hij vandaag komt</i>	I don't know whether he is coming today
<i>komt hij mee, of blijft hij thuis?</i>	is he coming along, or is he staying at home?

Als, daar and *toen* are also adverbs:

(conj.) <i>ik zal het doen, als ik het kan</i>	I will do it if I can
(adv.) <i>als student hoef ik niet veel te betalen</i>	as a student I do not need to pay much
(conj.) <i>ik kon niet betalen, daar ik geen geld had</i>	I could not pay, since I had no money
(adv.) <i>daar ontmoette hij een kennis</i>	there he met an acquaintance
(conj.) <i>toen hij jong was, las hij veel</i>	when he was young he read a lot
(adv.) <i>ik ging eerst naar Leiden, en toen naar Den Haag</i>	I went first to Leiden, and then to The Hague

2. Indirect questions, introduced by one of the interrogatives *waar, waarom, wanneer, wat, wie*, take the form of subordinate clauses:

<i>Weet je wanneer hij komt?</i>	Do you know when he's coming?
<i>Ik weet niet wie die mensen zijn</i>	I don't know who those people are
<i>Hij heeft niet gezegd waarom hij het vandaag niet kan doen</i>	He hasn't said why he can't do it today.

3. A relative pronoun introduces a clause which gives additional information about something (the ANTECEDENT) mentioned in the preceding clause. The relative pronoun for all neuter nouns is *dat*, and for all other nouns including plurals *die*. Relative pronouns function as subordinating conjunctions as regards the place of the verb:

<i>de man die U gisteren ontmoette heet Bakker</i>	the man (whom) you met yesterday is called Bakker
<i>kent U de mensen die daar wonen?</i>	do you know the people who live there?
<i>dat is het huis dat ik pas heb gekocht</i>	that is the house (that) I have just bought

When a preposition must be used before a relative pronoun of common gender, the pronoun *wie* is used instead of *die* when it refers to a person:

<i>de man met wie ik in de winkel praatte.....</i>	the man with whom I was talking in the store.....
<i>de mensen bij wie wij wonen heten van Dorp</i>	the people with whom we live are called Van Dorp the name of the people we live with is Van Dorp

A neuter relative pronoun or a relative pronoun referring to an inanimate object is never used after a preposition. The construction used is discussed in Chapter 22.

4. The relative pronoun *wat* is used when no antecedent is expressed, when the clause refers to a whole idea, and after some indefinite pronouns:

<i>ik kan hier niet krijgen wat ik nodig heb</i>	I can not get what I need here
<i>hij kan niet komen, wat ik jammer vind</i>	he can not come, which I think is too bad
<i>nu heb ik alles wat ik nodig heb</i>	now I have everything (that) I need

Vocabulary

<i>bovenste</i> , top	<i>par'keren</i> , to park
<i>het feit</i> , fact	<i>in plaats van</i> , instead of
<i>fout</i> , mistake	<i>plank</i> , shelf
<i>gast</i> , guest	<i>prin'ses</i> , princess
<i>goed</i> , (here) right	<i>speci'aal</i> , especially
<i>horen</i> , to belong	<i>suiker</i> , sugar
<i>het IJsselmeer</i> , the IJssel Lake (formerly <i>Zuiderzee</i>)	<i>toesturen</i> , to send (to)
<i>infor'meren</i> , to find out	<i>tweede'hands</i> (uninflected), second hand
<i>konin'gin</i> , queen	<i>uitdrukken</i> , to express
<i>leuk</i> , nice	<i>verdienen</i> , to earn
<i>lijken</i> (<i>leek, geleken</i>), to seem	<i>vervelend</i> , boring
<i>mu'ziek</i> , music	<i>vliegen</i> (<i>vloog, gevlogen</i>), to fly
<i>ondanks</i> , in spite of	<i>het vliegtuig</i> , plane
<i>on'middellijk</i> , immediately	<i>wand</i> , wall
<i>ontzettend</i> , awful	<i>ziek</i> , sick
<i>openen</i> , to open	<i>zonnig</i> , sunny
<i>oppassen</i> , to watch out	

Idiomatic expressions

<i>hij is verkouden</i>	he has a cold
<i>wij maken een tocht naar...</i>	we are taking a trip to...
<i>zij maakte een reis naar Engeland</i>	she took a trip to England
<i>hij werkt aan één stuk door</i>	he works without ceasing
<i>ik heb belangstelling voor geschiedenis</i>	I am interested in history
<i>ik interesseer mij voor geschiedenis</i>	
<i>zullen we in de stad gaan koffie-drinken?</i>	shall we have lunch down town?
<i>bij de koffie</i>	at lunch
<i>bij het ontbijt</i>	at breakfast
<i>hij ging de deur uit</i>	he went out the door
<i>ik heb hem de hele dag niet gezien</i>	I have not seen him all day

Exercises

Connect the two clauses with the conjunction given, placing the verb of the subordinate clause in the proper position:

Ik zie (dat) Hij weet het
 Zij belde op (voordat) Ik was teruggekomen
 Hij werd rijk (toen) Hij werkte in Amsterdam
 Ik heb een boek gekocht (maar) Ik heb het niet gelezen
 Wij weten het niet (want) Wij hebben het niet gehoord
 Hij werkt niet (omdat) Hij is ziek
 Is het boek interessant? (of) Heb je het niet kunnen lezen?
 Ik zal je de sleutels geven (als) Je hebt ze nodig
 Zij wil het weten (hoewel) Het is niet belangrijk
 Ik ging weg (terwijl) Zij maakte de kamers schoon

Translate into English:

31. 1. Hij vroeg of ik belangstelling had voor muziek. 2. Wist U dat een kennis van U vandaag opgebeld had? Hij had het over een nieuwe auto. 3. De spiegel, die altijd daar aan de wand heeft gehangen, is gisteren gevallen. 4. Voordat Juliana koningin was, heette zij Prinses Juliana. 5. Toen hij gisteren bij ons was, maakte hij een afspraak met ons. 6. Zij zei niet wanneer zij het zou brengen. 7. Toen wij het gisteren bij de koffie over verjaardagen hadden, hoorde ik dat jij vandaag jarig bent. 8. Ik zal informeren of dit de

goede trein is. 9. Dat blauw-rode bord betekent dat je hier niet mag parkeren. 10. Zou het niet leuk zijn als we een tocht maakten naar het IJsselmeer? 11. Ja, dat lijkt me goed, als het tenminste niet te duur is. 12. Toen hij dat tegen me gezegd had, nam hij onmiddellijk zijn jas en ging de deur uit. 13. Hij kwam, ondanks het feit dat hij verkouden was. 14. Ik heb U de catalogus niet toegestuurd, omdat U zei dat U geen tweedehands boeken wilde kopen. 15. Ik geloof dat die schoteltjes daar in de kast horen. 16. Van wie zijn ze? Zij zijn van Mevrouw Roes. 17. Nadat zij weggegaan waren, konden wij eindelijk naar bed gaan. 18. Weet U waar ik Henk kan vinden? Het spijt mij, maar ik weet niet waar hij is. 19. Hoewel ik mij vrij goed in het nederlands uitdruk, moet ik altijd oppassen om fouten te voorkomen. 20. Wanneer zij en haar moeder samen zijn, praten ze aan één stuk door.

Translate into Dutch:

32. 1. I heard yesterday that you had taken a trip to the IJsselmeer. 2. We cannot buy any * oranges because they are too expensive. 3. Instead of oranges we buy pears, at least if they are cheap enough. 4. If I had earned more money, it would not be necessary to buy a second-hand car. 5. I asked whether the second-hand books in this catalogue were too expensive. 6. When I came in, he got up and left. 7. Where you see a red and blue sign at the side of the street you may not park. 8. The signs that I have seen were all red and white. 9. The planes that are flying above us are all Dutch (*Hollandse*). 10. I do not know how he can work so much without resting. 11. He works ceaselessly. 12. As long as the weather stays sunny, we can take a lot of trips. 13. It is boring if you have to sit at home all day, especially in the summer. 14. You don't know what I did with the dictionary? You know that it is always on the top shelf. 15. Will you please ask all the guests whether they take sugar and cream (*melk*) in their coffee? 16. The city hall is very interesting, because it is very old. 17. He was talking about his new house.

* not any = *geen*.

Chapter 21

Word order: the place of the verb

1. The principal element in a Dutch sentence is the verb; in one sense, the entire sentence is built up around it. The reason why we can say this is that the position of the verb is rigidly determined, far more so than is true of any other parts of speech. The verb regularly occupies first, second or last place in its clause, the rules for its placement depending upon the type of clause (coördinate or subordinate) and upon the form of the verb (a conjugated or 'finite' form, infinitive, or participle).

When the verb of an ordinary sentence or main clause is made up of two or more such elements, one element will always stand near the beginning of the sentence and the rest at the end.

2. The rules for the placing of the verb and verb forms are:

(a) The finite verb regularly stands **SECOND IN THE SENTENCE**. Ordinarily the subject precedes it:

<i>hij gaat naar de stad</i>	he goes down town
<i>ik heb de brief geschreven</i>	I have written the letter
<i>wij zullen een radio kopen</i>	we will buy a radio

If another element is placed first for emphasis, the order of verb and subject are reversed to keep the verb in second place:

<i>vandaag gaat hij naar de stad</i>	today he is going down town
<i>dat boek heb ik niet gelezen</i>	that book I have not read
<i>vóór overmorgen zal ik U niet kunnen helpen</i>	before the day after tomorrow I will not be able to help you

The first element in the sentence may be an entire clause, usually subordinate. The verb of the main clause still follows immediately after it, in second place:

<i>toen hij in de stad woonde, had hij geen auto</i>	when he lived in town he had no car
<i>als ik het heb, zal ik het U geven</i>	if I have it, I will give it to you

(b) The finite verb may also stand FIRST IN THE SENTENCE, for instance in 'yes-no' questions and imperatives:

ga je vandaag naar Amsterdam? are you going to Amsterdam today?

mag ik je mijn vrouw voorstellen? may I introduce my wife?

kom morgen een kopje koffie drinken! come have a cup of coffee tomorrow!

(c) The finite verb may stand LAST IN THE SENTENCE OR CLAUSE. As we have seen, this is the case when a clause is introduced by a subordinating conjunction or relative pronoun:

toen ik Nederlands leerde, had ik niet veel tijd when I learned Dutch I did not have much time

hier is mijn broer, over wie ik je zo veel verteld heb here is my brother, whom I have told you so much about

ik heb alles wat ik nodig heb - I have everything I need

Observe carefully that when a verb with separable prefix is required to stand at the end, the prefix again becomes part of the verb:

weet U waar hij zijn vakantie doorbrengt? do you know where he spends his vacation?

ik was niet thuis, toen U mij opbelde I was not at home when you called

hij zegt dat hij niet meegaat he says that he is not going along

We have already seen that infinitives, past participles and separable prefixes all stand at the end of a clause:

wij moeten een nieuwe auto we have to buy a new car

ik heb een nieuwe jas gekocht I have bought a new coat

hij stak zijn sigaret aan he lit his cigarette

If, in a subordinate clause, the verb is made up of modal auxiliary plus infinitive or future auxiliary plus infinitive, both of these come at the end with the infinitive last:

ik vroeg of wij nog een beetje suiker mochten hebben I asked whether we could have a little more sugar

hij zei dat hij het vandaag niet kon doen he said he could not do it today

hij weet nog niet of hij het zal kopen he does not know yet whether he will buy it

ik denk dat ik het morgen zal kunnen doen I think I will be able to do it tomorrow

When the two components of a perfect tense stand at the end, there is a choice as to which should come first. The Dutch themselves are not always in agreement which sounds better, though as a general rule the auxiliary precedes:

<i>ik weet niet hoe hij het heeft</i>	}	I do not know how he did it
<i>gedaan</i>		
<i>ik weet niet hoe hij het gedaan</i>	}	he is not earning much, because
<i>heeft</i>		
<i>hij verdient niet veel, omdat hij</i>	}	he got sick
<i>ziek is geworden</i>		
<i>hij verdient niet veel, omdat hij</i>	}	when I had said that, I left
<i>ziek geworden is</i>		
<i>toen ik dat had gezegd, ging ik</i>	}	
<i>weg</i>		
<i>toen ik dat gezegd had, ging ik</i>	}	
<i>weg</i>		

Vocabulary

<i>afsnijden</i> (<i>sneed, gesneden</i>),	<i>opgeven</i> (<i>gaf – gaven, gegeven</i>),
to cut off	to declare
<i>alle'bei</i> , both	<i>het pakje</i> , package
<i>best</i> , dear (as salutation)	<i>het plakje</i> , slice
<i>boven'aan</i> , at the top	<i>postzegel</i> , postage stamp
<i>datum</i> , date	<i>prettig</i> , pleasant
<i>een'voudig</i> , simply	<i>het schilde'rij</i> , painting
<i>het einde</i> , end	<i>secreta'resse</i> , secretary
<i>enve'loppje</i> , envelope	<i>smaken</i> , to taste
<i>groet</i> , greeting	<i>de/het soort</i> , type
<i>hartelijk</i> , cordial	<i>straks</i> , pretty soon
<i>hoofd-</i> , main	<i>het tafellaken</i> , tablecloth
<i>hoogachtend</i> , respectfully	<i>het tarwebrood</i> , wheat bread
<i>hoogachting</i> , respect	<i>ten'toonstelling</i> , exhibition
<i>inhoud</i> , contents	<i>terugkrijgen</i> (<i>kreeg, gekregen</i>),
<i>het laken</i> , sheet	to get back
<i>lastig</i> , bothersome	<i>trots op</i> , proud of
<i>het la'waai</i> , noise	<i>trouwen</i> , to get married
<i>het luchtpostblad</i> , air letter	<i>va'cantie</i> [-see], vacation
<i>het luchtpostpapier</i> , air mail	<i>vertellen</i> , to tell
stationery	<i>het vloeipapier</i> , blotter
<i>het mu'seum</i> , museum	<i>vraag</i> , question
<i>nog steeds</i> , still	<i>het werk</i> , work
	<i>het wittebrood</i> , white bread

Idiomatic expressions

<i>wil je kennismaken met mijn broer?</i>	do you want to meet my brother?
<i>tot mijn spijt kan ik dat niet doen</i>	I am sorry, but I can't do that
<i>dat was tot mijn spijt niet mogelijk</i>	that was unfortunately not possible
<i>hij is met vakantie</i>	he is on vacation
<i>mag ik U een vraag stellen?</i>	may I ask you a question?
<i>zij heeft voor tien gulden gekocht</i>	she bought ten guilders worth
<i>met hartelijke (vriendelijke) groeten</i>	with best regards
<i>met de meeste hoogachting</i>	very sincerely yours
<i>volgens mij zou dat beter zijn</i>	I think (in my opinion) that would be better
<i>pepermunt vind ik niet lekker</i>	I do not like peppermint
<i>vind je chocolademelk lekker?</i>	do you like chocolate milk?

Exercises

33. COOPER: Ik moet een paar brieven schrijven, aan mijnheer Meertens en aan Piet de Wit. Heeft U misschien luchtpostpapier en enveloppen?
- BOERSMA: Ja, natuurlijk, en hier is een stuk vloeipapier. Heeft U postzegels?
- C.: Nee, maar ik moet toch straks naar het postkantoor om briefkaarten en luchtpostbladen te kopen.
- B.: Maar meneer Meertens kent geen engels. Bent U van plan om hem in het hollands te schrijven?
- C.: Ja, ik wil proberen ze allebei in het hollands te schrijven, maar ik moet U eerst een paar vragen stellen. Hoe moet ik de brief aan meneer Meertens beginnen?
- B.: Schrijf eerst de datum bovenaan, dus '26 november 1958', en dan kunt U het best met 'Zeer geachte heer' beginnen, of 'Geachte Heer Meertens'.
- C.: Goed. En wat schrijf ik dan aan het einde van de brief?
- B.: Wij schrijven gewoonlijk 'met de meeste hoogachting', of eenvoudig 'hoogachtend'.
- C.: Goed, dank U. Maar wacht even, hoe is het met de brief aan Piet? Gebruik ik dezelfde woorden voor die brief?
- B.: Nee, die begint U met 'Beste Piet', omdat U hem goed kent, en aan het einde schrijft U 'met vriendelijke groeten' of 'met hartelijke groeten', en dan natuurlijk Uw eigen naam.

Translate into English:

34. 1. Als U een pakje naar Amerika wilt sturen, moet U op het postkantoor de inhoud opgeven. 2. Ik geloof dat ik met U nog niet kennis gemaakt heb. 3. In Holland kunt U verschillende soorten kaas krijgen, maar de twee hoofdsoorten zijn Goudse * en Edammer.* 4. Uw dochter is secretaresse op een groot kantoor in Amsterdam, als ik me niet vergis. 5. De kinderen maken zo'n (zo een) ontzettend lawaai dat ik niet meer kan werken. 6. Ja, dat vind ik ook lastig. Moesten ze niet eigenlijk op school zijn? 7. Bij de kapper, tenminste bij die in de Haarlemmerstraat, kun je voor twee gulden je haar laten knippen. 8. Gaat U overmorgen mee naar die tentoonstelling van schilderijen in het museum? 9. Volgens mij zou het de moeite waard zijn. 10. Het zou wel aardig zijn, maar tot mijn spijt kan ik maandag niet, want ik moet overdag op kantoor zijn. 11. Hij is trots op de foto's die hij gemaakt heeft toen hij met vacantie was. En ze zijn ook uitstekend. 12. Ik kan me best voorstellen dat zij haar werk als secretaresse prettig vindt. Volgens haar is het prettig werk. 13. Het tafellaken dat U ons gaf toen wij trouwden, gebruiken we nog steeds. 14. U heeft voor acht gulden veertig gekocht, U geeft mij een tientje, en krijgt dus één zestig terug. 15. Wilt U me vertellen hoe U het gedaan hebt?

Translate into Dutch:

35. 1. She is married to (*met*) a professor at the University of Groningen. 2. I would like to go to the exhibition which has * just begun in the library. 3. It would be nice if we had enough money to buy new clothes. 4. You don't need to buy a whole cheese, because the grocer can cut off a slice for you. 5. If I am not mistaken, you promised me yesterday that you would do it. 6. I did not know that she was married until I saw her ring. 7. If you give the man in the store two guilders fifty, you will get forty cents back. 8. This milk does not taste good. Where did you buy this bottle? 9. Do you know how long he has postponed his visit? 10. I would rather have wheat bread, if you have it today. 11. We do not like white bread. 12. We brought a lot of clothes along in our big suitcase, but no blankets, sheets or tablecloths. 13. He told me what he had done when all those people arrived. 14. Naturally he is proud of his family.

* Adjectives formed from the place names *Gouda* and *Edam*.

* *beginnen* takes *zijn* as auxiliary.

Chapter 22

The word ER. prepositional compounds

1. Dutch has no construction corresponding to our 'of it', 'for it', 'on it', etc.; '*van het*', '*voor het*' are not possible.* Instead, the word *er* is placed before the preposition in question. Note that this is done whenever a preposition is combined with a reference to an inanimate object or objects, whether neuter or not:

(<i>van het brood</i> :)	<i>ik heb een stuk ervan</i>	I have a piece of it
(<i>van de kaas</i> :)	<i>ik heb een plakje ervan</i>	I have a slice of it
(<i>voor het huis</i> :)	<i>wat betaalt hij ervoor?</i>	what is he paying for it?
(<i>voor de auto</i> :)	<i>hij betaalde duizend gulden ervoor</i>	he paid a thousand guilders for it
(<i>op het dak</i> :)	<i>de kat zit erop</i>	the cat is sitting on it
(<i>op de tafel</i> :)	<i>de krant ligt erop</i>	the paper is lying on it

The preposition *met* assumes a special form *mee* and *tot* a special form *toe*:

(<i>met het mes</i> :)	<i>wat doe je ermee?</i>	what are you doing with it?
(<i>met de aardappelen</i> :)	<i>zij stuurde de jongen ermee</i>	she sent the boy with them
(<i>tot een besluit</i> :) *	<i>wanneer kwam hij ertoe?</i>	when did he reach it?

These compounds are often separated by another word in the sentence, regularly by an adverb or an object:

<i>hij zit er nog op</i>	he is still sitting on it
<i>wat doe je er nu mee?</i>	what are you doing with it now?
<i>hij kwam er niet toe</i>	he did not reach it
<i>ik heb er een stuk van</i>	I have a piece of it
<i>betaal je er veel geld voor?</i>	are you paying a lot for it?

* The article *het*, however, is never substituted by *er*: *van het boek*, *voor het kind*.

* *Tot een besluit komen* 'to reach a decision'.

2. The expression of 'of this', 'of that', etc., calls for analogous compounds with, respectively, *hier* and *daar*:

<i>ik heb een stuk hiervan (daar- van)</i>	}	I have a piece of this (that)
<i>ik heb hier (daar) een stuk van</i>		
<i>wat doe je hiermee (daarmee)?</i>		what are you doing with this (that)?
<i>wat doe je hier (daar) nu mee?</i>		what are you doing with this (that) now?

Observe that these constructions correspond to the somewhat archaic English 'thereof', 'therefor', 'hereon', etc.

3. Similarly, 'of what' etc. is a compound with *waar*:

<i>waarvan heb je een stuk?</i>	}	what do you have a piece of?
<i>waar heb je een stuk van?</i>		
<i>waarvoor betaal je?</i>	}	what are you paying for?
<i>waar betaal je voor?</i>		
<i>waarop zit hij?</i>	}	what is he sitting on?
<i>waar zit hij op?</i>		

4. Relative pronouns accompanied by a preposition also use *waar*:

<i>het brood, waarvan ik een stuk heb</i>	the bread I have a piece of
<i>het brood, waar ik een stuk van heb</i>	
<i>de groente, waarvoor wij veel betalen</i>	the vegetables we pay a lot for
<i>de groente, waar wij veel voor betalen</i>	

5. SUMMARY:

<i>ervoor</i>	for it
<i>hiervoor</i>	for this
<i>daarvoor</i>	for that
<i>waarvoor?</i>	for what?
<i>waarvoor</i>	for which

Continuing the pattern of compounds with adverbs of place, Dutch also uses

<i>ergens voor</i>	for something
<i>nergens voor</i>	for nothing
<i>overal voor</i>	for everything

6. The word *er* is used in the expressions *er is*, *er zijn*, referring not to place but to availability or existence:

<i>er is niet genoeg water</i>	there is not enough water
<i>er zijn veel mensen</i>	there are a lot of people

Er normally introduces a subject spoken of in a generalizing way, i.e. not accompanied by a definite article, demonstrative or other specifying modifier. Such a construction is best translated into English by putting the actual subject first:

<i>er staan veel mensen op straat</i>	many people are standing in the street
<i>er luisteren altijd veel vrouwen naar dat programma</i>	a lot of women always listen to that program
<i>er ligt een krant op tafel</i>	a newspaper is lying on the table

7. *Er* is sometimes used as an adverb of place, functioning as an unstressed form of *daar*:

<i>ik ben er nooit geweest</i>	I have never been there
<i>toen ik er was, dacht ik er niet meer aan</i>	when I was there, I didn't think about it any more

8. *Er* functions in some cases with a partitive meaning (expressing a part of a larger whole) when *-van* has been omitted:

<i>hoeveel wilt U er?</i>	how many of them do you want?
<i>ik wou er graag een dozijn hebben</i>	I would like to have a dozen (of them).

Vocabulary

<i>a'gent</i> , policeman	<i>rekenen (op)</i> , to count (on)
<i>behalve</i> , except	<i>schaal</i> , dish
<i>het bezoek</i> , company	<i>springen (sprong, gesprongen)</i> , to jump
<i>brand</i> , (accidental) fire	<i>het strand</i> , beach
<i>het ding</i> , thing	<i>taak</i> , task
<i>gebeuren</i> , to happen	<i>tegen</i> , against
<i>gevaarlijk</i> , dangerous	<i>vorig</i> , last (previous)
<i>handdoek</i> , towel	<i>vrijwel</i> , almost
<i>het hoofdstuk</i> , chapter	<i>wegrijden (reed, is gereden)</i> , to ride away
<i>oorlog</i> , war	<i>werkelijk</i> , real
<i>over</i> , left over	
<i>het park</i> , park	
<i>prachtig</i> , wonderful	

Idiomatic expressions

<i>denk erom!</i>	remember! don't forget!
<i>de stad ziet er niet meer zo mooi uit</i>	the city doesn't look so pretty any more
<i>hij ziet er goed uit</i>	he looks well
<i>het ziet er naar uit dat hij niet komt</i>	it looks as though he is not coming
<i>zo ziet het er naar uit</i>	that's the way it looks
<i>dat doet me denken aan onze tocht naar de Veluwe</i>	that makes me think of our trip to the Veluwe
<i>weet je wel?</i>	remember?

Exercises

Form the possible compounds with the following prepositions, e.g. *op*: *erop* 'on it', *hierop* 'on this', *daarop* 'on that', *waarop* 'on what?', 'on which'.

door	voor	bij	om	tegen	aan
na	naar	van	binnen	langs	achter
boven	over	uit	tussen	naast	met *

Translate into English:

36. 1. Er komt vanavond bezoek. Wij zullen wat thee en koekjes moeten kopen. 2. Hoeveel zullen we er moeten hebben? 3. Er staat een schaal met appels op tafel. Wilt U er één? 4. Nee, dank U, ik heb er al een gehad. 5. Dank je voor al je hulp. Ik heb je er niet eens om hoeven te vragen. 6. Het ziet er naar uit dat we sneeuw krijgen. 7. Er is gisteren brand geweest. Hebt U erover in de krant gelezen? 8. Je mag wat fruit hebben, of houd je er niet van? 9. Als je niet van fruit houdt, waar houd je dan wel van? 10. Dat is iets waarover wij veel gehoord hebben. 11. Wat denk je ervan? Ik ben er tegen. 12. Ik neem nog een kopje koffie, maar daarna moet ik weg. 13. Er is nog een stuk papier over. Waar zullen we het voor gebruiken? 14. Hier is het boek waar ik nu tweeëntwintig hoofdstukken van heb gelezen. 15. Heb je maar één handdoek? Er moeten er twee zijn. 16. Hij nam zijn fiets, sprong erop, en reed weg. 17. Waaraan doet U dat denken? 18. U heeft gelijk, het zou aardig zijn om in een restaurant in de stad te eten. Daar had ik niet aan gedacht. 19. U leest de krant

* What form will this have?

van vandaag. Staat er iets interessants in? 20. Nee, er is vrijwel niets gebeurd. Er staat hier niets in, behalve een paar dingen over de regering. 21. Ik kan er niets meer van zeggen, omdat ik er nog helemaal niets van weet. 22. Je moet erom denken, dat het erg gevaarlijk kan zijn. 23. Ik reken erop,* dat U mij morgen opbelt. 24. Denk erom, dat je het geld meebrengt. 25. Wat voor een man is hij? Daar kan ik niets van zeggen. 26. Er stonden vroeger drie bomen voor het huis, maar nu is er maar één over. 27. Een jaar of vijftien geleden, voor de oorlog, stonden er nog een heleboel bomen in het park aan de overkant. 28. Wat is er gebeurd?

Translate into Dutch:

37. 1. The table is in the corner, and your envelopes are lying on it. 2. I wanted to borrow a book from the library, but when I was in town I didn't think of it. 3. It is no easy task; you must not laugh about it. 4. Do you live in Hilversum? I have never been there. 5. The weather looks wonderful today. 6. There is a policeman standing on the corner. Why don't you ask him (it)? 7. When I opened the cupboard, three glasses fell out of it. 8. He arrived last week, but I had heard nothing about it. 9. You must not laugh about it. He is really sick. 10. We have heard that the beach is wonderful, but we have never swum there. 11. I have more than enough handkerchiefs. How many of them do you need? 12. As long as there is enough time, we'll stay. 13. It is a large dictionary, but I can't find that word in it. 14. Yes, that is a difficult word. The meaning of it is difficult to explain. 15. Where did you buy that hat? Did you pay a lot of money for it? 16. The chair in which you are sitting is the best we have.

* 'on the fact'.

Chapter 23

Diminutives

1. A DIMINUTIVE is a noun derived from another word, usually also a noun, by a special ending and used to indicate smallness, endearment and other meanings. The Dutch diminutive ending is *-je*; the gender of diminutives is always neuter and their plural is formed by the addition of *-s*. Many words simply add this ending without further change:

<i>huis</i>	'house'	<i>huisje</i>	'little house'
<i>boek</i>	'book'	<i>boekje</i>	'little book'
<i>zak</i>	'bag, pocket'	<i>zakje</i>	'little bag'

In the majority of cases, however, the form of the noun demands certain changes on addition of the diminutive ending to make for greater ease in pronunciation. These changes can be stated in the following three rules:

(a) Words containing a long vowel or diphthong, either final or followed by *l n r*, add *-tje*:

<i>ei</i>	<i>eitje</i>	'little egg'
<i>vrouw</i>	<i>vrouwtje</i>	'little woman'
<i>stoel</i>	<i>stoeltje</i>	'little chair'
<i>schoen</i>	<i>schoentje</i>	'little shoe'
<i>deur</i>	<i>deurtje</i>	'little door'

This applies also to words ending in *-el -en -er*:

<i>tafel</i>	<i>tafeltje</i>	'little table'
<i>deken</i>	<i>dekentje</i>	'little blanket'
<i>kamer</i>	<i>kamertje</i>	'little room'

(b) Words containing a short vowel and ending in *l r m n ng* add *-etje*:

<i>bel</i>	<i>belletje</i>	'little bell'
<i>ster</i>	<i>sterretje</i>	'little star, asterisk'
<i>kam</i>	<i>kammetje</i>	'little comb'
<i>pan</i>	<i>pannetje</i>	'little pan'
<i>ding</i>	<i>dingetje</i>	'little thing'

(c) Words containing a long vowel or diphthong and ending in *-m* add *-pje*:

<i>boom</i>	<i>boompje</i>	'little tree'
<i>duim</i>	<i>duimpje</i>	'little thumb'

Most words which have a short vowel in the singular and a long vowel in the plural also have this long vowel in the diminutive form:

<i>glas,</i>	<i>glazen</i>	<i>glaasje</i>	'little glass'
<i>schip,</i>	<i>schepen</i>	<i>schepje</i>	'little ship'

2. Diminutives are very widely used by speakers of Dutch and are a very important expressive feature of the language. Their use must be said to be idiomatic and impossible to reduce to rules, though, in that the Dutch feeling for what is 'large' and what is 'small' very often does not correspond at all to the feeling of a speaker of English. A speaker of Dutch will readily use the name of any object in the diminutive form as long as there is another such object nearby or in mind which is perceptibly larger. Thus a *tafeltje* does not by any means have to be a 'little table', but may simply be the smaller of two fairly large-sized tables; a *winkeltje* is not necessarily a tiny store, but may just have struck the speaker as somewhat smaller than the usual store of that type.

3. Very frequently the diminutive serves to distinguish between two meanings, rather than to convey a strict and literal meaning of smallness:

<i>lepel</i>	'tablespoon'	<i>lepeltje</i>	'teaspoon' *
<i>scheermes</i>	'razor'	<i>scheermesje</i>	'razor blade'
<i>kwart</i>	'fourth, quarter'	<i>kwartje</i>	'25-cent coin'

4. But the largest number of diminutives must be said to convey a certain indefinable feeling of familiarity or endearment – however impersonal – on the part of the speaker, who as often as not has no thought of 'smallness' in mind. One might be asked to visit someone for an *uurtje*, since *nur* sounds too precise and formal; astronomers may talk of the *zon*, but in the cloudy summer and fall everyone tries to enjoy a bit of the *zonnetje*; a grocer may sell customers *eitjes* rather than *eieren* and imply no distinction in size at all. Since both endearment and contempt arise from a basic

* Not the American size teaspoon, which is unknown in Holland, but the small spoon used for tea and coffee which holds less than one half tsp.

feeling of familiarity, a diminutive ending may imply either favorable or unfavorable meanings: *Vrouw* is the 'neutral' term for woman or wife, but *vrouwtje* may, depending on tone of voice and context, refer either to one's dear wife or to a bothersome woman; *heerlijk weertje* is 'wonderful weather', but *weertje* by itself nearly always implies 'bad weather'.

Vocabulary

<i>bal</i> , ball	<i>om</i> , (here) on
<i>het bier</i> , beer	<i>opdat</i> , so that
<i>het biertje</i> , glass of beer	<i>het tijdje</i> , short time
<i>het choco'laatje</i> , piece of chocolate	<i>het uitstapje</i> , pleasure trip
<i>dagelijks</i> , daily	<i>voetballen</i> , to play soccer
<i>dol op</i> , fond of	<i>vrijwel geen</i> , hardly any
<i>eventjes</i> , a moment	<i>vuil</i> , dirty
<i>het filmpje</i> , roll of film	<i>wegdoen (deed, gedaan)</i> , to get rid of
<i>hap</i> , bite	<i>wisselen</i> , to change
<i>het kleintje</i> , little one	<i>het woordje</i> , little bit (of a language)
<i>koek</i> , cake	<i>het zakje</i> , bag
<i>melkboer</i> , milkman	<i>zakvol</i> , pocketful
<i>netjes</i> , nice (proper)	

Idiomatic expressions

The adverb *toch* is highly idiomatic in its usage, often having no exact equivalent in English. Usually *toch* indicates insistence or repetition and in some cases is equivalent to 'nevertheless' or 'anyhow'. Guard against overuse of *toch* for mere emphasis, where *wel* is often more appropriate. Note some examples of its use:

<i>zij wisten het wel, en toch hebben zij er niets van gezegd</i>	they knew it all right, and yet they said nothing about it
<i>er komt toch zeker niemand meer?</i>	there is certainly nobody else coming, is there?
<i>ik weet dat je het niet goed vindt, maar ik doe het toch!</i>	I know you don't think it's right, but I'll do it anyhow!
<i>zulke dingen doe jij zeker niet!</i>	certainly you don't do such things! Oh yes I do.
<i>Ja, toch wel.</i>	
<i>gaat U toch zitten!</i>	go ahead, have a seat

Exercises

Form the diminutives of the following:

boek	brood	vogel	brief	doos	schoen	keuken
zon	boer	schip	boot	pan	vis	bal
fles	kamer	bloem	klok	glas	zoon	broer
deur	vrouw	fiets	stoel	huis	man	bezem

Translate into English:

38. 1. Ik vond een winkeltje op de hoek en belde hem op.
 2. Een eindje voorbij ons huis kunt U zien waar zij aan 't bouwen zijn.
 3. Ik heb alleen een briefje van tien gulden.
 4. Dat kunt U zeker niet wisselen. Ja, toch wel.
 5. Op dat tafeltje in de hoek staat een doos met lepeltjes.
 6. Wij maken een uitstapje naar een van de stadjes in de buurt.
 7. De kat heeft een belletje om, opdat de vogels haar horen.
 8. Een tijdje geleden kon ik nog vrijwel geen nederlands spreken.
 9. De kinderen zijn altijd dol op snoepjes. Zullen we wat chocolaatjes meenemen?
 10. Bij de melkboer nemen we dagelijks een grote fles melk en twee kleintjes.
 11. Hij heeft een heel aardig vrouwtje, maar toch vind ik dat ze een beetje teveel praat.
 12. Wij zaten een uurtje in het zonnetje, omdat het van de week zo bewolkt is geweest.
 13. Bij ons glaasje limonade hebben ze ons een schoteltje met koekjes gebracht.
 14. Wat is dat voor een dingetje? Doe dat vuile doosje onmiddellijk weg!
 15. Neem toch nog een stukje koek!
 16. Wil je een filmpje voor me meebrengen? Ik wou wat foto's maken.
 17. Wij hadden het eventjes over ons uitstapje.
 18. De jongens voetballen in de straat met een klein balletje.
 19. Willen jullie een hapje eten? Of zullen we in de stad gaan koffiedrinken?
 20. Ik heb geen gulden, maar wel een zakvol kwartjes, dubbeltjes en stuivertjes.
 21. In de steden spreken veel mensen een woordje engels, maar in de dorpjes spreken ze helemaal geen engels.
 22. Hoeveel suiker wilt U hebben, mevrouw? Een zakje van een half pond.
 23. Dat boek is niet van mij, maar ik ga het toch lezen.
 24. Ik moet een nieuwe kam en wat scheermesjes kopen.

Chapter 24

The passive voice

1. In a passive construction the subject of the sentence undergoes the action of the verb. Dutch expresses this relationship by the use of the verb *worden*, the independent meaning of which is 'to become', plus the past participle of the verb. The agent is indicated by *door* 'by':

ACTIVE

<i>ik schrijf een brief</i>	I write a letter
<i>ik schreef een brief</i>	I wrote a letter
<i>ik zal een brief schrijven</i>	I will write a letter

PASSIVE

<i>de brief wordt (door mij) geschreven</i>	the letter is written (by me)
<i>de brief werd (door mij) geschreven</i>	the letter was written (by me)
<i>de brief zal (door mij) geschreven worden</i>	the letter will be written (by me)

Although the perfect tense of *worden* in the meaning 'to become' is *is geworden*, the past participle of *worden* does not appear in the perfect tenses of a passive construction.

<i>de brief is (door mij) geschreven</i>	the letter has been written (by me)
<i>het raam is pas gebroken</i>	the window has just been broken
<i>de jongens waren al geroepen</i>	the boys had already been called

Notice that Dutch makes no distinction between the perfect tense of a passive action and a predicate adjective following a form of *zijn*:

<i>het raam is pas gebroken</i>	the window has just been broken
<i>het raam is gebroken</i>	{ the window has been broken
	{ the window is broken
<i>het raam is open</i>	the window is open

2. Let us consider the Dutch passive constructions for a moment from the standpoint of English. The phrase 'the door is closed' can mean two things, each of which is expressed in a different way in Dutch. First, it can express the observation that someone is at the moment in the process of closing the door. In this case the passive is demanded in Dutch:

de deur wordt gesloten the door is (being) closed

But it can also indicate simply that at the moment the door is in a state of being closed, which is not a passive:

de deur is gesloten the door is closed

However, since in Dutch 'the door is closed' (state of being) amounts to the same as saying 'the door has been closed', this completed action is expressed in Dutch in the same way:

de deur is gesloten { the door has been closed
 { the door is closed

3. Passive sentences may be introduced by *er* and thereby given a generalized, non-specific meaning difficult to translate (Compare the generalizing function of *er* discussed in Chapter 22):

er werden veel ramen gebroken many windows were broken (i.e.,
 there were many windows
 which got broken, there was a
 lot of window-breaking)

compare:

veel ramen werden gebroken many windows were broken (i.e.,
 many of the windows got
 broken)

The passive voice introduced by *er* is also used without any grammatical subject; such a construction must be rendered in English by a paraphrase:

er wordt gezongen there is singing
er werd veel gepraat a lot of talking was done
er wordt (aan de deur) geklopt there is a knock (at the door)

4. Just as in English we use 'one' or an impersonal 'you' instead of a passive construction, Dutch uses the words *men* or *je* and an active construction. We have seen in Chapter 18 that *men* is the formal, written form, while *je* is the everyday spoken form:

<i>dat doet men hier niet</i>	one does not do that here
<i>men moet altijd hard werken</i>	one must always work hard
<i>je moet zo hard werken als je kunt!</i>	you must work as hard as you can!
<i>je weet nooit wat het beste is</i>	you never know what is the best
<i>sigaretten kun je daar niet krijgen</i>	you can't get cigarettes there

5. Dutch uses an infinitive preceded by *te* and a form of the verb *zijn* in a construction which must usually be rendered by a passive in English:

<i>gedurende de oorlog was boter gewoon niet te krijgen</i>	during the war, butter was just not to be had
<i>dat bier was niet te drinken</i>	that beer was not to be drunk (i.e., not drinkable)

Vocabulary

<i>afhalen</i> , to pick up	<i>roepen (riep, geroepen)</i> , to call, shout
<i>het auto-ongeluk</i> , automobile accident	<i>het sta'tion</i> [-'shon], station
<i>bestellen</i> , to order	<i>tekenen</i> , to sign
<i>bezorgen</i> , to deliver	<i>tele'foon</i> , telephone
<i>het dienstmeisje</i> , maid	<i>tijdelijk</i> , temporarily
<i>druk</i> , busy	<i>vertonen</i> , to show
<i>duits</i> , German	<i>verwachten</i> , to expect
<i>Duitsland</i> , Germany	<i>weggeven (gaf – gaven, gegeven)</i> , to give away
<i>frans</i> , French	<i>weggooien</i> , to throw away
<i>Frankrijk</i> , France	<i>wijn</i> , wine
<i>gewoon</i> , just	<i>wonden</i> , to injure
<i>impor'teren</i> , to import	<i>zaak</i> , affair
<i>kolen</i> (plur.), coal	<i>zeep</i> , soap
<i>lezing</i> , lecture	<i>zelden</i> , seldom
<i>opruimen</i> , to clean up	

Idiomatic expressions

<i>over 't algemeen</i>	in general
<i>wij zullen de pakjes thuisbezorgen</i>	we will deliver the packages to the door
<i>het heeft geen zin om het te proberen</i>	there's no sense trying it
<i>hij is druk aan 't schrijven</i>	he is busy writing

hij heeft het druk op kantoor
de professor houdt een lezing
ontzettend veel

he is busy at the office
the professor gives a lecture
an awful lot (of)

Exercises

Change the following sentences to the passive, omitting the agent (e.g., *ik lees het boek – het boek wordt gelezen*):

zij schrijft de brief
zij heeft de brief geschreven
hij leest de krant niet
hij heeft de krant niet gelezen
het kind breekt het glas
heeft het kind het glas gebroken?
moeder roept Jantje
moeder heeft Jantje geroepen
moeder zal Jantje roepen

Translate into English:

39. 1. Worden de lessen allemaal goed geleerd? 2. Het water wordt door de molens uit de sloten en kanalen naar de rivieren gepompt. 3. Toen het licht uitgedraaid was, werd de film vertoond. 4. De kamer zou (*was to*) door het dienstmeisje opgeruimd worden, maar zij werd aan de telefoon geroepen en kwam niet terug. 5. In Frankrijk wordt veel meer wijn gedronken dan hier. 6. Er wordt hier geen frans gesproken. 7. Maar er wordt hier wel duits gesproken. 8. Er wordt aan de deur geklopt. Wie is er? 9. Sinaas-appels zijn hier niet te krijgen. Het heeft geen zin om ze te zoeken. 10. De brief is door Frits getekend, maar ik zie dat hij door Anna geschreven is. 11. Wij zullen in Amsterdam door onze vrienden afgehaald worden. 12. Plotseling werd er veel lawaai gehoord, en onmiddellijk daarna werd er buiten geroepen. De hele zaak is nooit verklaard. 13. Er wordt in Amerika veel melk gedronken. 14. De professor werd door de universiteit uitgenodigd om een lezing te houden. 15. Er worden elk jaar veel lezingen gegeven door professoren aan de universiteit. 16. In Nederland worden elk jaar ontzettend veel fietsen verkocht. 17. Ons bezoek aan de Afsluitdijk * moet tot mijn spijt even uitgesteld worden. 18. De twee mensen die bij het auto-ongeluk gewond werden zijn on-

* The dike completed in 1932 which closed off the former *Zuiderzee* from the ocean, converting it to the present fresh-water *IJsselmeer*.

middellijk naar het ziekenhuis gebracht. 19. Melk, brood, kolen en zelfs groente en vis worden in Holland allemaal thuisbezorgd. 20. De was wordt in deze buurt altijd op woensdag gebracht. 21. Over 't algemeen wordt in die fabriek hard gewerkt. Zij hebben het op 't ogenblik bijzonder druk. 22. Hij is nog druk aan 't praten.

Translate into Dutch:

40. 1. Much more beer is drunk in Germany than here. 2. Can this suitcase be repaired here and picked up in The Hague? 3. Have all the books on your bookshelf really been read? 4. This letter was not written by Kees. 5. Margarine is eaten here because butter is so expensive. 6. Sometimes there is no butter to be had. 7. This copy of the letter must be sent to my father and mother. 8. Haven't those books been delivered yet? 9. After everybody had looked for my scarf, it was finally found in the drawer. 10. You must do it. It is expected of you. 11. The water for many cities near the coast is pumped from the dunes. 12. This coat must be wrapped well, because it will be sent to the U.S. 13. Sugar is generally sold in bags, not in boxes. 14. Oranges must be imported from other countries. 15. Our clothes are seldom thrown away; they are usually given away. 16. The store is temporarily closed. When will it be opened again? 17. A piece of soap and a towel are put in the bathroom for the guests. 18. As (*zoals*) you know, they are being picked up at the station. 19. In general, such a trip can be made in a day and a half. 20. Only Dutch is spoken here. No German is spoken here.

Chapter 25

Reading

Vocabulary

<i>aankondigen</i> , to announce	<i>het parle'ment</i> , parliament
<i>het aantal</i> , number	<i>par'tij</i> , party
<i>afgelopen</i> , ended	<i>plaatsvinden</i> (<i>vond</i> , <i>gevonden</i>),
<i>afhangen</i> (<i>hing</i> , <i>gehangen</i>) <i>van</i> ,	to take place
to depend upon	<i>poli'tiek</i> , political
<i>benoemen</i> , to appoint	<i>Provinci'ale Staten</i> , governing
<i>het bestuur</i> , administration	bodies of the provinces
<i>het Binnenhof</i> , the 'Inner	<i>rede</i> , speech
Court' in The Hague	<i>Ridderzaal</i> , the 'Knights' Hall',
<i>dicht</i> , close	the parliament building
<i>evenals</i> , just as	<i>route</i> [<i>roo-te</i>], route
<i>functie</i> , function	<i>rustig</i> , calm
<i>gene'raal</i> , general	<i>staat</i> , state
<i>het Hof</i> , Court	<i>stem</i> , vote
<i>kamer</i> , (here) chamber	<i>stil</i> , quiet
<i>kiezen</i> (<i>koos</i> , <i>gekozen</i>), to elect	<i>stoet</i> , procession
<i>kleurig</i> , colorful	<i>het sym'bool</i> , symbol
<i>koets</i> , coach	<i>te'voren</i> , previously
<i>kort</i> , short	<i>troon</i> , throne
<i>het kos'tuum</i> , costume	<i>troonrede</i> , the Queen's speech
<i>kroon</i> , crown	<i>uitspreken</i> (<i>sprak</i> – <i>spraken</i> , <i>ge-</i>
<i>leve</i> , long live	<i>sproken</i>), to pronounce
<i>het lid</i> (plur. <i>leden</i>), member	<i>uni'form</i> , uniform
<i>luidspreker</i> , loudspeaker	<i>ver'antwoordelijk</i> , responsible
<i>macht</i> , power	<i>verdelen</i> , to divide
<i>massa</i> , crowd	<i>verklaren</i> , to declare
<i>middeleeuws</i> , medieval	<i>verkrijgen</i> (<i>verkreeg</i> , <i>verkrege</i>),
<i>mi'nister</i> , minister	to obtain
<i>offi'cier</i> , officer	<i>vertegen'woordigen</i> , to represent
<i>opening</i> , opening	<i>voor'bijrijden</i> (<i>reed</i> , <i>is gereden</i>),
<i>te paard</i> , on horseback	to ride by

voorzitter, chairman
wetgevend, legislative
het wonder, wonder

zetel, seat
zitting, session

Idiomatic expressions

<i>wij hoorden de muziek door de radio</i>	we heard the music on the radio
<i>dat hangt ervan af, hoe laat hij komt</i>	that depends on how late he comes
<i>het hangt helemaal van U af</i>	it depends entirely on you
<i>dat hoort zo</i>	that is the way it should be
<i>de Koningin neemt plaats op de troon</i>	the Queen takes a seat on the throne

Prinsjesdag

Ieder jaar op Prinsjesdag, de derde dinsdag in september, vindt in Nederland de opening van de Staten-Generaal plaats. Dit gebeurt in Den Haag, de zetel van de regering, in de oude middeleeuwse Ridderzaal op het Binnenhof. Nadat zij door de stad gereden is, komt de Koningin in de beroemde Gouden Koets op het Binnenhof aan. Zij wordt gevolgd door de leden van het Hof, een kleurige stoet in prachtige kostuums en uniformen. De ministers en andere leden van de regering komen per auto, en vele officieren in kleurige uniformen komen te paard. Geen wonder dat de mensen uren tevoren in dichte rijen langs de route staan te wachten om deze prachtige stoet te zien. Op het Binnenhof zelf, op het open plein waarvan men in ieder boek over Nederland een foto kan zien, staan grote massa's mensen de hele morgen op de Koningin te wachten. In andere landen zouden de mensen misschien roepen als de Koningin voorbijrijdt of aan het Parlementsgebouw aankomt, maar dat is hier niet het geval. Alles gebeurt rustig en stil, en dat hoort ook zo.

Als zij in de Ridderzaal gekomen is, neemt de Koningin plaats op de troon. Tegenover haar zitten de ministers, links en rechts de leden van de Eerste en Tweede Kamer. De zitting van de Staten-Generaal wordt nu door de Koningin geopend door het uitspreken van de Troonrede. In deze korte rede kondigt zij het programma van de regering voor het volgend jaar aan. De rede wordt door de mensen op het Binnenhof door luidsprekers en overal in Nederland door de radio gehoord. Aan het einde van haar rede verklaart

zij de zitting van de Staten-Generaal voor * geopend, en nadat de voorzitter van de Eerste Kamer de woorden 'Leve de Koningin' uitgesproken heeft, is de eerste zitting van het nieuwe regeringsjaar afgelopen.

De Koningin en de zestien ministers vormen samen 'de Kroon'; de ministers worden door de Koningin benoemd en zijn verantwoordelijk aan de Staten-Generaal voor het regeren van het land. De Staten-Generaal bestaan uit twee kamers, de Eerste en de Tweede; deze vertegenwoordigen het volk en hebben samen met de Kroon de wetgevende macht. De Tweede Kamer bestaat uit honderd vijftig leden, die voor vier jaar worden gekozen. De leden van deze kamer worden door het volk gekozen. De Eerste Kamer bestaat uit vijfenzeventig leden, die voor zes jaar worden gekozen. Zij worden niet door het volk gekozen, maar door de Provinciale Staten. Nederland is verdeeld in elf provincies** ; het bestuur van de provincies wordt gevormd door de Provinciale Staten, de leden waarvan – evenals die van de Tweede Kamer – ook door het volk worden gekozen.

In de Staten-Generaal zijn de grote politieke partijen vertegenwoordigd. De verschillende partijen hebben in iedere kamer hun eigen zetels. Het aantal zetels dat iedere partij krijgt hangt af van het aantal stemmen dat deze partij in het hele land heeft verkregen.

Prinsjesdag heeft dus voor het hele nederlandse volk niet alleen een grote politieke betekenis, maar is ook een symbool van de functie van Kroon en Staten-Generaal in het bestuur van het land.

* *Omit in translation.*

** De elf provincies zijn: Drente, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland.

Chapter 26

Telling time

1. The Dutch method of reading the clock differs strikingly from the English. The principal reason for this is the fact that the half hour is treated as just as important a point in time as the hour itself: whereas in English the minutes are reckoned with relation to the hour, in Dutch they are reckoned with relation to both the hour and the half hour.*

2. The hour is expressed by the appropriate number followed by the word *uur*. The word *om* expresses 'at':

<i>hoe laat is het?</i>	what time is it?
<i>het is één uur</i>	it is one o'clock
<i>het is nu drie uur</i>	it is now three o'clock
<i>om twaalf uur</i>	at twelve o'clock
<i>wij komen om acht uur</i>	we are coming at eight o'clock

From a quarter to the hour until a quarter past the hour, the minutes are either before, *voor*, or after, *over*, the hour:

<i>het is kwart voor een</i>	it is a quarter to one
<i>het is tien voor een</i>	it is ten to one
<i>het is vijf over een</i>	it is five after one
<i>het is kwart over een</i>	it is a quarter after one

3. The half hour is expressed by the word *half* plus the COMING HOUR. The word *uur* is not expressed:

<i>het is half twee</i>	it is 1:30
<i>het is nu half vijf</i>	it is now 4:30
<i>wij komen om half acht</i>	we are coming at 7:30

A good way to remember this custom is to translate temporarily as 'halfway towards two', and so on.

* An interesting concrete example of this habit is the fact that in the Netherlands the clocks in churches and town halls strike the hour, e.g. 5, both at the half-hour (4:30) and at the hour (5:00).

4. Between a quarter past the hour and a quarter to the next hour, not including the quarter hours themselves, the minutes are counted before and after the half hour:

<i>het is tien voor half een</i>	it is 12:20 (i.e., ten minutes before 12:30)
<i>het is vijf voor half zeven</i>	it is 6:25
<i>om vijf over half acht</i>	at 7:35 (i.e., five minutes past 7:30)
<i>om tien over half elf</i>	at 10:40
<i>het is veertien over half drie</i>	it is 2:44

5. An approximate time can be expressed by *tegen* 'towards' or *een uur of...*; this latter construction has been discussed in Chapter 12.

<i>Wij komen tegen acht uur</i>	we'll come towards eight
<i>zullen we om een uur of acht komen?</i>	shall we come about eight?
<i>wij gaan om een uur of half zes eten</i>	we're going to eat at about 5:30

6. Adverbs of time formed with 's, which we have seen in 's *winters* and 's *zomers*, are also possible with parts of the day and the names of three of the days of the week:

's <i>morgens</i> ('s <i>middags</i> , 's <i>avonds</i> , 's <i>nachts</i>)	's <i>ben ik thuis</i>	(in the morning (in the afternoon, in the evening, at night) I am at home
's <i>zondags</i> , 's <i>maandags</i> , 's <i>woensdags</i>		on Sunday, on Monday, on Wednesday (i.e., every Sunday, Monday, Wednesday)
but: <i>dinsdags</i> , <i>donderdags</i> , <i>vrijdags</i> , <i>zaterdags</i>		on Tuesday, Thursday, Friday, Saturday

Vocabulary

<i>achterlopen</i> (liep, gelopen), to be slow	<i>donker</i> , dark
<i>beambte</i> , clerk	<i>duren</i> , to last
<i>bestellen</i> , to deliver (mail)	<i>eenmaal</i> , once
<i>bladzijde</i> ,* page	<i>het eten</i> , meal, dinner
	<i>het gebakje</i> , small, sweet cake

* *Bladzijde* has a more familiar spoken form *bladzij*, the plural of which is *bladzij's*.

zich haasten, to hurry up
halen, to catch (a train)
het hor'loge [-zhe], watch
kerkdienst, church service
het lo'ket, ticket window
morgenochtend, tomorrow
 morning
ochtend, morning
'ondergaan (*ging*, *is gegaan*), to
 set (of the sun)
ophouden (*hield*, *gehouden*), to
 stop
het per'ron, platform
post, mail
postbode, mailman

schikken, to be convenient
slagroom, whipped cream
het spoorboekje, booklet of rail-
 road timetables
stoppen, to stop (of a vehicle)
te, at
thuiskomen (*kwam* – *kwamen*, *is*
 gekomen), to come home
vertrekken (*vertrok*, *is vertrokken*),
 to depart
voorlopen (*liep*, *gelopen*), to be
 fast
waarschuwen, to let know
zoet, sweet

Idiomatic Expressions

wanneer is de film afgelopen?
hoe laat is het afgelopen?
tot straks! tot ziens!
hier (daar) boven
hier (daar) beneden
hij gaat aan tafel zitten
gaat U zitten!
hij houdt niet op met drinken
nu moet je ermee ophouden!
hij ging door met schrijven
wij hebben nog maar tien minu-
 ten
zou het schikken als ik...

when is the movie over? when
 will the movie be over?
 what time is it over?
 see you later! so long!
 up here (there)
 down here (there)
 he sits down at the table
 have a seat!
 he does not stop drinking
 now you must stop it!
 he went on writing
 we only have ten minutes left

 would it be convenient (all right)
 if I...

Express the following times in Dutch:

12:00	12:05	2:30	2:45	8:10	8:17
8:29	7:35	10:40	1:50	4:45	4:30
2:20	2:55	5:25	5:31	6:44	6:28
2:00	9:26	11:59	12:30	12:55	9:40

Translate into English:

41. 1. 's Morgens om elf uur drinkt men in Nederland koffie. 2. Als U die brieven vanavond voor half acht naar de brievenbus brengt, zullen ze morgenochtend om acht uur worden besteld. 3. 's Winters wordt het hier gewoonlijk om vijf uur donker. 4. Wij ontvangen onze post vroeger dan jullie in Amerika. De postbode komt gewoonlijk tegen acht uur 's morgens. 5. Ik zal je morgenochtend om tien over half tien afhalen. 6. De volgende trein vertrekt om negen voor half een, en komt om ongeveer vijf over een in Den Bosch * aan. 7. Als je een zee van fietsers wilt zien, moet je om een uur of vijf in Amsterdam zijn! 8. Alle colleges aan de universiteit beginnen om kwart over het uur en zijn na drie kwartier afgelopen. 9. Het is al vijf uur. Als we nu gebakjes met slagroom eten, zullen we om zes uur geen honger hebben. 10. Ja, maar die gebakjes zijn erg lekker, en in Holland eet iedereen ze met slagroom. 11. Of vind jij ze te zoet? Nee, ik vind ze niet lekker, speciaal 's middags vlak voor het eten! 12. Ik zou graag vanavond om een uur of half acht bij U langs komen. Zou dat schikken? 13. Prachtig. Wij komen 's avonds om ongeveer half zes thuis, wij eten om half zeven en zijn klaar om kwart over zeven. En wij gaan pas om elf uur naar bed. 14. Dus wij zien elkaar om half acht weer, afgesproken? Tot straks! 15. Ik moet mijn horloge vanmiddag voor half zes terug hebben. Wilt U me waarschuwen als U het gerepareerd hebt? 16. Zij hield pas om vier uur op met zwemmen. En na het eten wil zij ermee doorgaan!

Translate into Dutch:

42. 1. If this train leaves at ten after seven, when will it arrive (then) in Breda? 2. At five o'clock it is really dangerous in the big cities, because there are so many bicycles. 3. On Sundays our church service begins at ten o'clock, and is over at about a quarter after eleven. 4. Did you call me up three hours ago? I was not at home, because I had an appointment at three-thirty. 5. We get up at eight o'clock, take the trolley that leaves at eight thirty-one, and arrive in the city just (*even*) before nine o'clock.** 6. If we miss that trolley we have to wait, because the next one leaves at ten to nine. 7. Would it suit you if I dropped by this evening at about eight? 8. Certainly. In the evenings we come

* *Den Bosch* is the spoken form of the city's name, officially *'s Hertogenbosch*.

** In Dutch an expression of time normally precedes one of place.

home at six o'clock. Saturdays we come home even earlier. 9. In the summer the sun sets at eight o'clock, but in the winter it sets much earlier. 10. In Holland we drink coffee at eleven in the morning, and tea at three or four in the afternoon. 11. We expect him at a quarter after four at the station. 12. The train will arrive at 6:22 at platform three (*op het derde perron*). 13. The girl at the window says that this train stops at Alphen at 3:05. 14. Good. Then we can be in Alphen in fifteen minutes. 15. Will I have (use present tense) time to read a few pages of the paper? 16. Miss, will the concert be over before ten o'clock? 17. No sir, the concerts are usually over at about ten-thirty, and yesterday evening the concert lasted until a quarter after eleven. 18. I can't be ready before two o'clock. I'll let you know when I'm ready.

43. ADAMS: *Hoe laat moeten we in Amsterdam zijn?*

STRIJK: *We zullen er om ongeveer half acht moeten zijn, want het concert begint om acht uur.*

A.: *En hoe laat vertrekt onze trein?*

S.: *Even kijken. Om achttien tweeeentwintig.*

A.: *Wat zegt U? Dat heb ik niet goed begrepen.*

S.: *Ik zei achttien tweeeentwintig – zo staat het hier in het spoorboekje. Dat betekent tweeeentwintig minuten over zes, of acht minuten voor half zeven.*

A.: *Dan komen we om vijf voor half acht in Amsterdam aan. En hoe laat is het concert afgelopen?*

S.: *O, zeker niet later dan elf uur. Er vertrekt een trein om 23.20 uit Amsterdam, dat wil zeggen om tien voor half twaalf.*

A.: *En het is nu precies kwart over zes, dus we hebben nog zeven minuten.*

S.: *Neem me niet kwalijk, maar Uw horloge loopt achter. Kijk eens op die klok daar boven!*

A.: *Het is al tien voor half zeven, we hebben nog maar twee minuten. We moeten ons haasten! Kunnen we de trein nog halen?*

S.: *Ik zou hem niet willen missen. Ik zal even gaan vragen. (Aan een beampte:) Meneer, die trein naar Amsterdam vertrekt toch om acht voor half zeven?*

Beampte: *Ja meneer, maar vanavond is hij te laat.*

S.: *Wanneer komt hij aan?*

B.: *Ik denk over tien minuten, meneer, dus pas om half zeven.*

S.: *Dan hebben we tijd genoeg. Dank U wel, meneer.*

Chapter 27

Idiomatic usages of some common verbs

1. The instances in which two Dutch verbs are both translated in English by the same verb are particularly troublesome, since here just as in the case of any other parts of speech we must train ourselves to recognize distinctions that are not made in our own language. First let us review a few of these:

Kennen and *weten*: 'to know'. *Kennen* means 'to be acquainted with' a person or thing or to have acquired knowledge, whereas *weten* means 'to know' a fact.

<i>ik ken hem niet zo goed</i>	I do not know him very well
<i>na een jaar zult U goed neder-</i> <i>lands kennen</i>	after a year you will know Dutch well
<i>ik weet dat het waar is</i>	I know it is true
<i>hij wist het adres niet meer</i>	he did not know the address any more

Leven and *wonen*: 'to live'. *Leven* is 'to live' in the sense of 'to be alive, exist', but *wonen* is 'to dwell'.

<i>mijn vader leefde heel eenvoudig</i>	my father lived very simply
<i>hij woonde in Hoorn</i>	he lived in Hoorn

Verstaan and *begrijpen*: 'to understand'. *Verstaan* means 'to understand' words spoken, whereas *begrijpen* means 'to comprehend' an idea.

<i>verstaat U, wat ik zeg?</i>	do you understand what I am saying?
<i>ik heb U niet goed verstaan</i>	I did not understand you very well
<i>begrijpt U, wat ik bedoel?</i>	do you understand what I mean?

Betekenen and *bedoelen*: 'to mean'. *Betekenen* is 'to mean' referring to the significance of an object, expression or event, but *bedoelen* is 'to mean' referring to the intention of a person:

<i>wat betekent het woord 'jas'?</i>	what does the word 'jas' mean?
<i>als hij niet komt, betekent dat dat hij ziek is</i>	if he does not come, that means he is ill
<i>wat bedoelt U, dat hij in bed ligt?</i>	what do you mean, that he is in bed?
<i>nee, ik bedoel...</i>	no, I mean...

Onthouden and *zich herinneren*: 'to remember'. *Onthouden* is 'to remember' in the sense of retaining in memory, whereas *zich herinneren* is 'to remember' in the sense of recollecting.

<i>wat ik U net verteld heb moet U goed onthouden</i>	what I have just told you you must remember well
<i>ik herinner me nu, waar ik hem vroeger gezien heb</i>	I remember now where I have seen him before

2. Dutch very frequently uses the verbs *liggen*, *zitten* and *staan* to express a progressive idea, where English would use simply a form of 'to be' in most cases:

<i>de hond ligt te slapen</i>	the dog is sleeping
<i>mijn broer zit op 't ogenblik in Rotterdam</i>	my brother is in Rotterdam at the moment
<i>hij zit in de woonkamer te lezen</i>	he is in the living room reading
<i>het staat in de krant</i>	it is in the newspaper
<i>wij stonden een uurtje te praten</i>	we stood talking an hour or so
<i>wij hebben een tijdje staan te praten</i>	we stood talking a little while

3. Observe carefully the idiomatic uses of a few other verbs:

Vallen 'to fall' is used in a variety of meanings which are not equivalent to 'fall' in English.

<i>mag ik U even lastig vallen?</i>	may I bother you a moment?
<i>er valt niets van te zeggen</i>	nothing can be said about it

Opvallen means 'to be striking, conspicuous'.

<i>het viel me op, dat hij niet gekomen was</i>	I was struck by the fact that he had not come
<i>hij is een opvallend lange man</i>	he is a conspicuously tall man
<i>een buitenlands accent valt onmiddellijk op</i>	a foreign accent is noticeable immediately

Meevallen and *tegenvallen* have no exact equivalents in English. *Meevallen* means something like 'to turn out better than expected',

and *tegenvallen* 'to prove disappointing, turn out poorly, be worse than expected'.

drie maanden geleden kon ik three months ago I couldn't
geen nederlands spreken, speak any Dutch, but now it's
maar nu valt het wel mee going better (now it's easier)
het werk viel niet mee the work was worse than I'd expected

het weer viel hem mee the weather was not so bad after all
ik hoopte te komen, maar dat viel I hoped to come, but that didn't
tegen work out
het weer viel erg tegen the weather turned out to be terrible

trouwens de hele reis is ons tegen- in fact, the whole trip was dis-
gevallen appointing

Hebben 'to have' we have seen in many expressions:

ik heb honger (dorst, slaaf) I am hungry (thirsty, sleepy)
hij heeft het warm (koud) he is hot (cold)
je hebt gelijk you are right
ik heb het druk I am busy
zij hebben het over zaken they are talking about business
ik heb zin in een kopje koffie I'd like to have a cup of coffee
dat heeft geen zin there's no use doing that
deze mooie das heb ik van mijn this handsome tie I got from my
vrouw wife
de hoeveelste hebben we vandaag? what is the date today?

Such a list of idiomatic meanings could be multiplied almost endlessly, since we can say without undue exaggeration that no single word in Dutch corresponds in all its possible meanings to any one word in English. Any good dictionary will list examples of usages like these.

Vocabulary

<i>a'part</i> , separate	<i>het bezwaar</i> , objection
<i>arm</i> , poor	<i>bijwonen</i> , to attend
<i>het a'tikel</i> , article	<i>bij'zonder</i> , special
<i>bewaren</i> , to keep	<i>boven'dien</i> , besides
<i>bezetten</i> , to occupy	<i>het buitenland</i> , abroad (i.e., any
<i>bezitten</i> (<i>bezat</i> – <i>bezaten</i> , <i>bezeten</i>),	country but Holland)
to possess	<i>enig</i> , only

het gebruik, use
gelukkig, fortunate
groeien, to grow
heus, really
jam [zhem], jam
het landschap, landscape
onlangs, not long ago
het ontbijt, breakfast

peper, pepper
plaats, (here) seat
het potlood, pencil
stamptvol, chock full
vervelend, annoying
vulpen, fountain pen
wereld, world
het zout, salt

Idiomatic expressions

<i>in de laatste tijd</i>	recently
<i>hij is een flinke man</i>	he is quite a man
<i>flink schudden</i>	shake well
<i>het is flink koud geworden, vind je niet?</i>	it's gotten pretty cold, hasn't it?
<i>nou, en of!</i>	and how!
<i>bij het ontbijt drinken we geen thee</i>	at breakfast we don't drink any tea
<i>ik ga met vakantie naar het buitenland</i>	on vacation I'm going abroad (i.e., to any country outside of Holland)
<i>heeft hij alles voor elkaar gekregen?</i>	has he gotten everything taken care of?

Exercises

Supply the proper form of the appropriate verb:

<i>kennen</i> or <i>weten</i> :	Ik mijn les goed
	Ik niet waar hij is
 U zijn naam?
 U hem niet?
<i>leven</i> or <i>wonen</i> :	waar U?
	hij lang geleden
<i>betekenen</i> or <i>bedoelen</i> :	wij tien jaar in Zaandam
	wat dat woord?
	wat U daarmee?
	dat niets
<i>verstaan</i> or <i>begrijpen</i> :	dat bord daar 'Verboden'
 U wat ik zeg?
	U moet langzamer spreken, ik U niet
	ik niet waar U het over hebt

Translate into English:

44. 1. Ik kan al vrij goed hollands lezen. 2. Heus? Dus het is je niet tegengevallen. 3. Wij proberen hollands te leren, maar wij kennen de taal nog niet goed. 4. Het gebruik van de woorden is vaak heel anders dan in 't engels. 5. Mijn broer, die leraar is, zit sinds vorig jaar aan een school in Alkmaar. 6. Wie was die kerel met wie je voor het stadhuis stond te praten? 7. Ik heb hem onlangs in Amsterdam gezien. 8. Voordat wij eten, zit ik in de woonkamer mijn krant te lezen. 9. Heb je zin in een boterham? Nou, en of! Ik heb honger. 10. Zij had het over haar kinderen, geloof ik. 11. Er vindt aanstaande zondag een bijzondere kerkdienst plaats, die ik graag zou willen bijwonen. 12. De trein is stampvol en alle plaatsen zijn bezet. 13. Ik vind hem een vervelende man, want hij herhaalt alles wat hij zegt. 14. Ik houd erg veel van brood met jam. Ik vind brood met jam erg lekker. Ik ben er eenvoudig dol op. 15. Mag ik U even lastig vallen? Ik zou heel graag een vraag willen stellen. 16. Dit is de enige regenjas die ik bezit. 17. Mijn man heeft veel van de wereld gezien, maar ik ben nooit in het buitenland geweest. 18. Bij het ontbijt eet men in Holland gewoonlijk brood met kaas, vlees of jam. 19. Een paar maanden geleden kon ik geen woord nederlands verstaan, maar in de laatste tijd is het gemakkelijker geworden. 20. Er groeit veel gras langs de sloten. 21. Typisch voor het hollandse landschap zijn de sloten en het gras. 22. Wij bewaren het zout en de peper in de kast. 23. Hij heeft dat alles in één dag voor elkaar gekregen? Hij is een flinke kerel. 24. En bovendien heeft hij het altijd druk met zijn werk. Gelukkig dat hij zo gezond is. 25. Ik heb er geen bezwaar tegen, als U de kranten apart wilt sturen. 26. De kranten moeten naar het buitenland worden gestuurd.

Translate into Dutch:

45. 1. You are not looking well today. 2. No, I have been ill a few times recently, and a few days ago I caught a cold. 3. I did not understand you. Will you repeat that, please? 4. Certainly. I said 'all the seats are taken, and we'll have to stand till Delft'. 5. There is an interesting article in the paper about landscapes. 6. She likes bicycle-riding, but she is too poor to buy a bicycle. 7. We have no cheese for your bread, but you may have jam if you want. 8. Did you know that that young teacher you met in Wageningen has gone to the U.S.? 9. The restaurant is chock full.

That's a little disappointing. 10. Where do you keep your pencils? That one on the table is the only one I have. 11. It is annoying when (*als*) there is never a pencil to be found. 12. I have to bother you a moment, because I don't know where the salt and pepper are. 13. We sat talking a little while. 14. It is noticeable that he always has enough money.

Chapter 28

Word formation and derivation

1. As we have seen in the Introduction, many pairs of words like Dutch *boter* and English **butter**, Dutch *nieuw* and English **new** show us that the two languages are closely related, even though with the passage of time great differences have arisen between them. One of the major differences between the vocabularies of English and Dutch is the fact that English has absorbed many more Latin and French words than has Dutch – compare **education**, **government**, **exhibition** with *onderwijs*, *regering*, *tentoonstelling* – but a more important difference is the fact that Dutch derives and compounds new words from native Dutch elements whereas English habitually uses a Latin or French word. We cannot speak of a ‘word-book’ but must use **dictionary**, and we do not use ‘pig meat’ but **pork**. Dutch can and does do just this, with innumerable compounds like *woordenboek* and *varkensvlees*. The fact that large numbers of Dutch words are rather transparently built up from two or more smaller words or derived from another part of speech simplifies the recognition and learning of them, once one has some familiarity with the basic rules of word formation and derivation.

2. Nouns can be compounded from the stem of a verb, an adjective, adverb or preposition, but most frequently they are simply two or more nouns joined into one word. The basic element of such a word is always the last one, and hence the gender of a compound is always decided by the last element. The stress is regularly on the first element, though there are a few exceptions which we will mark with a stress sign. Following are some examples of compounds:

<i>slaap-</i>	‘sleep’	<i>kamer</i>	‘room’	<i>slaapkamer</i>	‘bedroom’
<i>woon-</i>	‘live’	<i>kamer</i>	‘room’	<i>woonkamer</i>	‘living room’
<i>ziek</i>	‘sick’	<i>het huis</i>	‘house’	<i>het ziekenhuis</i>	‘hospital’
<i>wit</i>	‘white’	<i>het brood</i>	‘bread’	<i>het wittebrood</i>	‘white bread’
<i>buiten</i>	‘outside’	<i>het land</i>	‘country’	<i>het buitenland</i>	‘abroad’
<i>voor</i>	‘in front of’	<i>kant</i>	‘side’	<i>voorkant</i>	‘front’

<i>achter</i>	'in back of'	<i>kant</i>	'side'	<i>achterkant</i>	'back'
<i>over</i>	'over'	<i>kant</i>	'side'	<i>overkant</i>	'opposite side'
<i>voor</i>	'in front of'	<i>deur</i>	'door'	<i>voordeur</i>	'front door'
<i>brief</i>	'letter'	<i>bus</i>	'box'	<i>brievenbus</i>	'mailbox'
<i>het hoofd</i>	'head'	<i>stad</i>	'city'	<i>hoofdstad</i>	'capital'
<i>hand</i>	'hand'	<i>schoen</i>	'shoe'	<i>handschoen</i>	'glove'
<i>het kalf</i>	'calf'	<i>het vlees</i>	'meat'	<i>het kalfsvlees</i>	'veal'
<i>het verkeer</i>	'traffic'	<i>het licht</i>	'light'	<i>het verkeerslicht</i>	'traffic light'
<i>tarwe</i>	'wheat'	<i>het brood</i>	'bread'	<i>het tarwebrood</i>	'wheat bread'
<i>stad</i>	'city'	<i>het huis</i>	'house'	<i>het stad'huis</i>	'city hall'
<i>het stad'huis</i>	'city hall'	<i>toren</i>	'tower'	<i>stad'huistoren</i>	'city hall tower'

3. Many nouns, adjectives and verbs are formed by the addition of a suffix to another part of speech; we have already seen the great numbers of new nouns that can be formed by the addition of the diminutive suffix *-je*. Some other important suffixes are:

(a) Nouns are formed from verbs by the addition of *-ing*, usually indicating the result of an action.

<i>bedienen</i>	'to serve'	<i>bediening</i>	'service'
<i>herhalen</i>	'to repeat'	<i>herhaling</i>	'repetition'
<i>regeren</i>	'to rule'	<i>regering</i>	'government'
<i>uitdrukken</i>	'to express'	<i>uitdrukking</i>	'expression'
<i>verwarmen</i>	'to heat'	<i>verwarming</i>	'heating'

(b) Abstract nouns are formed from adjectives or nouns by the suffix *-heid*, the plural of which is *-heden*.

<i>waar</i>	'true'	<i>waarheid</i>	'truth'
<i>mens</i>	'human being'	<i>mensheid</i>	'humanity'
<i>een</i>	'one'	<i>eenheid</i>	'unit(y)'
<i>mogelijk</i>	'possible'	<i>mogelijkheid</i>	'possibility'
<i>schoon</i>	'beautiful' *	<i>schoonheid</i>	'beauty'

(c) Agent nouns are formed by the addition of *-er*, occasionally *-aar*.

<i>beginnen</i>	'to begin'	<i>beginner</i>	'beginner'
<i>schrijven</i>	'to write'	<i>schrijver</i>	'writer'
<i>kopen</i>	'to buy'	<i>koper</i>	'purchaser'
<i>huren</i>	'to rent'	<i>huurder</i>	'tenant'
<i>bakken</i>	'to bake'	<i>bakker</i>	'baker, breadman'
<i>leren</i>	'to teach, learn'	<i>leraar</i>	'teacher'
<i>dienen</i>	'to serve'	<i>dienaar</i>	'servant'
<i>handelen</i>	'to deal'	<i>handelaar</i>	'dealer'

* Poetically *schoon* means 'beautiful', but its common meaning is now 'clean'.

(d) Many verbs are formed from nouns with the addition of the infinitive ending *-en*.

<i>fiets</i>	'bicycle'	<i>fietsen</i>	'to cycle'
<i>het antwoord</i>	'answer'	<i>antwoorden</i>	'to answer'
<i>bel</i>	'bell'	<i>bellen</i>	'to ring (a doorbell)'
<i>groet</i>	'greeting'	<i>groeten</i>	'to greet'

(e) Adjectives are derived from nouns and other parts of speech by *-ig* and *-lijk*.

<i>het geluk</i>	'fortune'	<i>gelukkig</i>	'fortunate'
<i>last</i>	'load'	<i>lastig</i>	'bothersome'
<i>nood</i>	'need'	<i>nodig</i>	'necessary'
<i>voor</i>	'before, in front of'	<i>vorig</i>	'previous'
<i>het einde</i>	'end'	<i>eindelijk</i>	'finally'
<i>het gevaar</i>	'danger'	<i>gevaarlijk</i>	'dangerous'
<i>persoon</i>	'person'	<i>persoonlijk</i>	'personal'
<i>vriend</i>	'friend'	<i>vriendelijk</i>	'kind'
<i>vrouw</i>	'woman'	<i>vrouwelijk</i>	'feminine'

Vocabulary

<i>achterdeur</i> , back door	<i>opmerking</i> , remark
<i>daar...heen</i> , there (direction)	<i>paars</i> , purple
<i>eetkamer</i> , dining room	<i>per'soonlijk</i> , personal
<i>het gevaar</i> , danger	<i>het platte'land</i> , country (as opposed to city)
<i>godsdiens</i> t, religion	<i>po'litie</i> , police
<i>grondwet</i> , constitution	<i>het po'litiebureau</i> , police station
<i>het ijs</i> , ice cream	<i>raad</i> , council
<i>het koninkrijk</i> , kingdom	<i>raar</i> , odd, funny
<i>krom</i> , crooked	<i>het recht</i> , right
<i>leiden</i> , to lead	<i>slecht</i> , poor, bad
<i>licht</i> , light	<i>toespreken</i> (<i>sprak</i> – <i>spraken</i> , <i>gesproken</i>), to address
<i>luchtpost</i> , air mail	<i>verkoopster</i> , saleslady
<i>mi'nister</i> , minister (in the government)	<i>voorgevel</i> , façade
<i>het mini'sterie</i> , ministry	<i>vorm</i> , form
<i>moeilijkheid</i> , difficulty	<i>vrijheid</i> , freedom
<i>nederlander</i> , Dutchman, (plur.) Dutch	<i>het warenhuis</i> , department store
<i>neerleggen</i> , to lay down	<i>zijkant</i> , side

Idiomatic expressions

<i>aan de voorkant, aan de achterkant</i>	in front, in back
<i>tot Uw dienst!</i>	you're welcome! (for a service performed)
<i>niets te danken!</i>	you're welcome! (for something given)
<i>die hoed staat je goed</i>	{ that hat looks good on you you look good in that hat
<i>deze jas staat me erg raar</i>	I look awfully funny in this coat

Translate into English:

46. 1. De voorgevel is de voorkant van een huis. De voorgevels van sommige oude huizen in de steden zijn bijzonder mooi. 2. Als U postzegels en luchtpostbladen nodig hebt, kan ik ze voor U halen, omdat ik toch naar het postkantoor moet. 3. Hij maakte allerlei opmerkingen, maar wij hebben eenvoudig niet naar hem geluisterd. 4. Het politiebureau is twee straten verder, aan de linker kant van de straat. 5. Er is nog een mogelijkheid dat we naar Scheveningen zullen kunnen gaan voor het concert, maar er zijn moeilijkheden. 6. Ik ga naar een andere kapper. Mijn kapper knipt de zijkanten te kort en laat de achterkant te lang. 7. Als je wilt weten hoe laat het is terwijl je in de stad bent, kijk dan naar de klok op de stadhuistoren. 8. Gelukkig zal het niet nodig zijn om daar in de regen heen te rijden. 9. Wij zouden graag in de stad wonen, maar het enige huis dat we konden vinden is in een dorp op het platteland. 10. Vind je dat donkerblauw me goed staat? Ja, maar een lichtere kleur staat je veel beter.

Translate into Dutch:

47. 1. Red, yellow, blue, purple, brown and green are colors. Light blue, dark brown and dark purple are also colors. But black, white and grey are not (*geen*) colors. 2. The Dutch eat a lot of whipped cream: on pastries, pudding, ice cream and in coffee. 3. May I have the fountain pen back immediately when you are through with it? 4. 'Tot Uw dienst' is an expression that I have never heard. What does it mean? 5. You say 'tot Uw dienst' or 'niets te danken', when somebody thanks you for something. 6. The capital of the Netherlands is Amsterdam, but the ministries

are in The Hague. 7. Our house has a living room, dining room, kitchen, two bedrooms and a bathroom. 8. There are three large windows in front, and a back door and two smaller windows in back. 9. The heating is poor, but we get the sun in front. 10. I read that paper every day, but it does not always give you the truth. 11. The saleslady in the department store who sold me this paper was very nice. 12. I wanted white or light grey paper, but she only had this light blue airmail paper with the envelopes. 13. In the Netherlands you don't see many traffic lights, even in the cities. It is dangerous since there are so many bicycles, and many streets are narrow and crooked.

48. *Nederland is een koninkrijk, geregeerd door de Staten Generaal en de Kroon. De hoofdstad van het land is Amsterdam, hoewel het parlement en de ministeries in 's Gravenhage zijn. Het parlement wordt de 'Staten-Generaal' genoemd. De Staten-Generaal bestaan uit twee kamers, de Eerste en de Tweede Kamer. Wat wij de Kroon noemen bestaat uit de Koningin en haar ministers. Er zijn vijftien ministeries maar zestien ministers, omdat het Ministerie van Buitenlandse Zaken twee ministers heeft. De ministers vormen samen de ministerraad, geleid door een voorzitter die Minister-President wordt genoemd. De beide kamers worden bij de opening van de zitting in september door de Koningin toegesproken. Koningin Juliana is in 1948 aan de regering gekomen. Haar oudste dochter, Beatrix, zal waarschijnlijk de volgende Koningin van het land zijn. De grondwet is het stuk waarin de regeringsvorm van het land neergelegd is. Tot de belangrijkste rechten van de Nederlanders behoren de persoonlijke vrijheid, de godsdienstvrijheid en de persvrijheid.*

Chapter 29

Reading

Vocabulary

<i>aangeven</i> (<i>gaf – gaven, gegeven</i>),	<i>groeï</i> , growth
to indicate	<i>hamer</i> , hammer
<i>aanslaan</i> (<i>sloeg, geslagen</i>), to	<i>het handwerk</i> , craft
strike	<i>herinneren</i> , to remind
<i>het as'pect</i> , aspect	<i>indruk</i> , impression
<i>beiaard</i> , carillon	<i>inspi'rerend</i> , inspiring
<i>België</i> , Belgium	<i>klaar</i> , clear
<i>belgisch</i> , Belgian	<i>klepel</i> , clapper
<i>bescheiden</i> , modest	<i>kleppen</i> , to clang (as contrasted
<i>beschrijven</i> (<i>beschreef, beschreven</i>),	to loud ringing)
to describe	<i>klok</i> , bell
<i>bespelen</i> , to play	<i>komst</i> , coming
<i>beweging</i> , motion	<i>kunst</i> , art
<i>bidden</i> (<i>bad – baden, gebeden</i>), to	<i>het leven</i> , life
pray	<i>luiden</i> , to toll, ring
<i>blijken</i> (<i>bleek, gebleken</i>), to	<i>melo'die</i> , melody
appear	<i>me'thode</i> , method
<i>burgerlijk</i> , civil	<i>het middel</i> , means: <i>door m. van</i> ,
<i>het caril'lon</i> [<i>ka-ree-'yon</i>],	by means of
carillon	<i>onder</i> , among
<i>duitser</i> , German	<i>ontstaan</i> (<i>ontstond, ontstaan</i>), to
<i>echt</i> , genuine	originate
<i>fraai</i> , handsome	<i>het pa'leis</i> , palace
<i>het geluid</i> , sound	<i>reeks</i> , series
<i>geregeld</i> , regularly	<i>rust</i> , rest
<i>het gevoel</i> (<i>plur. gevoelens</i>),	<i>soms</i> , sometimes
feeling	<i>stem</i> , voice
<i>geweldig</i> , tremendous	<i>stormklok</i> , tocsin (alarm bell)
<i>het gezegde</i> , saying	<i>het stormweer</i> , stormy weather
<i>gieten</i> (<i>goot, gegoten</i>), to cast	<i>toets</i> , key (of instrument)
<i>gods'dienstig</i> , religious	<i>toon</i> , tone

<i>het touw</i> , rope	<i>voelen</i> , to feel
<i>trekken (trok, getrokken)</i> , to pull	<i>vrede</i> , peace
<i>trots</i> , pride	<i>vreugde</i> , joy
<i>uitgroeien</i> , to develop	<i>wachttoeren</i> , watchtower
<i>uitzenden (zond, gezonden)</i> , to send out	<i>het wapen</i> , arms
<i>vernielen</i> , to destroy	<i>weer</i> , again
<i>verrichten</i> , to perform	<i>weghalen</i> , to carry off
<i>Vlaanderen</i> , Flanders	<i>welvaart</i> , prosperity

De Klokken

Een belangrijk aspect van het dagelijkse leven in Nederland is het inspirerende geluid van de klokken. De hoge, fraaie oude kerktorens en stadhuisstorens tussen de lage huizen van steden en dorpen vallen onmiddellijk op. Overal in het land worden de honderden, misschien zelfs duizenden klokken van deze torens geluid of bespeeld. Zij zenden hun mooie muziek over het landschap uit. Zij spreken een taal die door iedereen kan worden verstaan.

De klokken zijn in het leven van het volk altijd belangrijk geweest, zoals ook uit een oud gezegde blijkt: 'Hij heeft de klok horen luiden, maar hij weet niet waar de klepel hangt', d.w.z. 'hij weet iets van de zaak, maar het belangrijkste weet hij niet'. Hoewel het geluid van klokken nu min of meer als muziek wordt gevoeld, spraken de klokken in vroegere tijden een nog duidelijker * taal dan nu en drukten zij andere gevoelens uit. Al in zeer oude tijden hadden de mensen een klein klokje in de kerktoeren hangen ** om hen naar de kerk te roepen of om hen eraan te herinneren dat het tijd was om te bidden. Uit dit bescheiden klokje ontstond tegen het einde van de middeleeuwen de grotere, zwaardere stormklok, die vanuit de wachttoren van de stad de mannen te wapen moest roepen. Ook zond de klok hen bij stormweer naar de dijken en waarschuwde in geval van brand. De beroemdste van deze grote klokken was *Klokke Roeland*, in de stad Gent in Vlaanderen (nu België), waarop geschreven stond MIJN NAAM IS ROELAND, ALS 'K KLEPPE IS ER BRAND, ALS IK LUIDE STORM IN VLAANDERLAND. De klokken worden niet meer gebruikt om het volk voor gevaar te waarschuwen, maar wel om het einde van de week en de komst

* Comparatives of three or more syllables do not receive the ending *-e* as would be expected.

** *Hadden ... hangen* 'had ... hanging'.

van een dag van rust aan te kondigen, of het begin van een kerkdienst. De klokken zijn dus nog steeds belangrijk in het godsdienstig leven van het volk.

Gedurende vele eeuwen bezat een toren maar één klok, die vreugde of gevaar uitdrukte. Maar met de groei van de burgerlijke trots in latere tijden van welvaart werden op kerken en stadhuisen steeds hogere en fraaiere torens gebouwd, en die ene klok groeide uit tot een reeks klokken van verschillende tonen waarop echte melodieën konden worden gespeeld. Zo ontstond de beiaard (het carillon). Om één klok te luiden trok men aan een touw om de klepel in beweging te brengen, maar een carillon moest door middel van een rij toetsen bespeeld worden, om de verschillende klokken met hamertjes aan te slaan. Vele nederlandse en belgische steden bezitten een carillon, en in de laatste tijd schijnt er meer dan ooit belangstelling te zijn voor hun muziek. Het beroemdste carillon van Nederland is dat van het Koninklijk Paleis in Amsterdam, dat geregeld zijn mooie, klare tonen over de stad zendt. In België is het beroemdste dat van de stad Mechelen (tussen Antwerpen en Brussel).

Het is bijzonder interessant om te zien of te lezen hoe een klok gegoten wordt; het gieten is een oude en ingewikkelde kunst, moeilijk vooral omdat men de klok een zo klaar en fraai mogelijke toon moet geven. In verschillende tijden hebben er in beide landen beroemde klokkengieters gewerkt, en vele van hun klokken worden nog steeds geluid of bespeeld. Gedurende de oorlog werden vele klokken vernield en vele andere werden door de Duitsers weggehaald. Maar de kunst leeft nog: de klokkengieters verrichten weer hun oud handwerk om met nieuwe methoden nieuwe klokken te maken die even goed zijn als de beroemde van vroegere tijden. Zo hoort men in Nederland het geluid van de klokken. Van honderden stadhuistorens wordt het uur, soms zelfs elk kwartier, door een klok of een carillon aangegeven en op vele carillons worden geregeld concerten gegeven. Ook klinkt er van honderden kerkstorens een stem van vrede en rust; de geweldige indruk die dit geluid maakt kan natuurlijk niet met woorden beschreven worden. Op een stille zondagmorgen moet U er eens naar luisteren!

Appendix A

A LIST OF THE MOST USEFUL STRONG AND IRREGULAR VERBS

The word is before the past participle indicates that zijn is used in the perfect tenses rather than hebben; The word is in parenthesis indicates that zijn is used in the perfect tenses when destination is specified (see Chapter 14: 4) or when used intransitively.

1	bijten	beet, beten	gebeten	to bite
	blijven	bleef, bleven	is gebleven	to stay
	glijden	gleed, gleden	is gegleden	to slide
	kijken	keek, keken	gekeken	to look
	krijgen	kreeg, kregen	gekregen	to get
	lijken	leek, leken	geleken	to look like
	rijden	reed, reden	(is) gereden	to ride
	rijzen	rees, rezen	is gerezen	to rise
	schijnen	scheen, schenen	geschenen	to appear, shine
	schrijven	schreef, schreven	geschreven	to write
	snijden	sneed, sneden	gesneden	to cut
	stijgen	steeg, stegen	is gestegen	to rise
	verdwijnen	verdween, verdwenen	is verdwenen	to disappear
	vermijden	vermeed, vermeden	vermeden	to avoid
	wijzen	wees, wezen	gewezen	to point out
	zwijgen	zweeg, zwegen	gezwegen	to be silent
2a	bieden	bood, boden	geboden	to offer
	gieten	goot, goten	gegoten	to pour, cast
	kiezen	koos, kozen	gekozen	to choose
	schieten	schoot, schoten	geschoten	to shoot
	verliezen	verloor, verloren	verloren	to lose
	vliegen	vloog, vlogen	(is) gevlogen	to fly
	vriezen	vroor, (vroren)	gevroren	to freeze
	verbieden	verbod, verboden	verboden	to forbid
2b	buigen	boog, bogen	gebogen	to bend
	druipen	droop, dropen	gedropen	to drip
	fluiten	floot, floten	gefloten	to whistle
	kruipen	kroop, kropen	(is) gekropen	to crawl
	ruiken	rook, roken	geroken	to smell
	schuiven	schoof, schoven	geschoven	to push
	sluiten	sloot, sloten	gesloten	to close
3a	binden	bond, bonden	gebonden	to tie
	drinken	dronk, dronken	gedronken	to drink

	beginnen	begon, begonnen	is begonnen	to begin
	klinken	klonk, klonken	geklonken	to sound
	krimpen	kromp, krompen	is gekrompen	to shrink
	springen	sprong, sprongen	(is) gesprongen	to jump
	vinden	vond, vonden	gevonden	to find
	winnen	won, wonnen	gewonnen	to win
	zingen	zong, zongen	gezongen	to sing
	zinken	zonk, zonken	is gezonken	to sink
3b	gelden	gold, golden	gegolden	to be valid
	schenken	schonk, schonken	geschonken	to give, pour
	trekken	trok, trokken	getrokken	to pull
	zenden	zond, zonden	gezonden	to send
	zwemmen	zwom, zwommen	(is) gezwommen	to swim
4	nemen	nam, namen	genomen	to take
	breken	brak, braken	(is) gebroken	to break
	komen	kwam, kwamen	is gekomen	to come
	sprekken	sprak, spraken	gesproken	to speak
	stelen	stal, stalen	gestolen	to steal
5a	geven	gaf, gaven	gegeven	to give
	eten	at, aten	gegeten	to eat
	iezen	las, lazen	gelezen	to read
	treden	trad, traden	is getreden	to step
	vergeten	vergat, vergaten	vergeten	to forget
5b	bidden	bad, baden	gebeden	to pray
	liggen	lag, lagen	gelegen	to lie
	zitten	zat, zaten	gezeten	to sit
6a	blazen	blies, bliezen	geblazen	to blow (breath)
	houden	hield, hielden	gehouden	to hold
	laten	liet, lieten	gelaten	to let
	lopen	liep, liepen	(is) gelopen	to walk, run
	roepen	riep, riepen	geroepen	to call
	slapen	sliep, sliepen	geslapen	to sleep
	vallen	viel, vielen	is gevallen	to fall
6b	bederven	bedierf, bedierven	(is) bedorven	to spoil, to go bad
	helpen	hielp, hielpen	geholpen	to help
	scheppen	schiep, schiepen	geschapen	to create
	sterven	stierf, stierven	is gestorven	to die
	werpen	wierp, wierpen	geworpen	to throw
7	dragen	droeg, droegen	gedragen	to wear, carry
	graven	groef, groeven	gegraven	to dig
	slaan	sloeg, sloegen	geslagen	to strike
	varen	voer, voeren	(is) gevaren	to sail

MISCELLANEOUS

gaan	ging, gingen	is gegaan	to go
hangen	hing, hingen	gehangen	to hang
vangen	ving, vingen	gevangen	to catch

bewegen	bewoog, bewogen	bewogen	to move
scheren	schoor, schoren	geschoren	to shave
wegen	woog, wogen	gewogen	to weigh
zweren	zwoer, zwoeren	gezworen	to swear
worden	werd, werden	is geworden	to become

IRREGULAR

doen	deed, deden	gedaan	to do
staan	stond, stonden	gestaan	to stand
zien	zag, zagen	gezien	to see
weten	wist, wisten	geweten	to know
slaan	sloeg, sloegen	geslagen	to hit

IRREGULAR VERBS OF VARIOUS TYPES:

bakken	bakte, bakten	gebakken	to bake, fry
braden	braadde, braadden	gebraden	to roast
brenge	bracht, brachten	gebracht	to bring
denken	dacht, dachten	gedacht	to think
hebben	had, hadden	gehad	to have
heten	heette, heetten	geheten	to be called
jagen	joeg, joegen	gejaagd	to chase
kopen	kocht, kochten	gekocht	to buy
kunnen	kon, konden	gekund	to be able
lachen	lachte, lachten	gelachen	to laugh
moeten	moest, moesten	gemoeten	to have to
mogen	mocht, mochten	gemoogd	to be permitted to
plegen	placht, plachten	—	to be accustomed to *
scheiden	scheidde, scheidden	gescheiden	to separate
vouwen	vouwde, vouwden	gevouwen	to fold
vragen	vroeg, vroegen	gevraagd	to ask
waaien	woei, woeien	gewaaid	to blow
wassen	waste, wasten	gewassen	to wash
willen	wilde, wilden (wou, wouden)	gewild	to want to
zeggen	zei, zeiden	gezegd	to say
zijn	was, waren	is geweest	to be
zoeken	zocht, zochten	gezocht	to look for
zullen	zou, zouden	—	(future auxiliary)

* Past tense 'used to'.

Appendix B

KEY TO THE EXERCISES

This key includes the Dutch-English and English-Dutch translations from each lesson, dialogues and short reading selections when they are part of the exercises. It does not include exercises in which a certain form of a word is to be supplied (the first exercise of each lesson) or the longer review readings in Chapters 7, 11, 18, 25 and 29.

Page 22

1. windows plates dikes clocks trees names houses eyes
vases letters;

avenues and streets, hands and feet, houses and churches,
books and newspapers, knives or forks, men or animals, beds and
chairs;

rooms eggs ships children glasses cities days umbrellas;

three keys, four children, brothers and sisters, fathers and
mothers, cups or glasses, streets with stores, families with children,
two garages and two churches in three streets, four songs in two
days, three windows and two doors or two windows and three
doors, two cities and five villages, three days and three nights,
four beds with two blankets.

2. steden broodjes eieren kopjes winkels kamers dochters
liederen sleutels meisjes tafels guldens auto's schepen kinderen
wegen;

broers en zusters, moeders en vaders, zoons en dochters; man-
nen, vrouwen en kinderen, steden of dorpen; messen, vorken en
lepels, twee steden en vier dorpen, drie kopjes en drie lepels,
twee kamers met vier ramen, vijf dagen en vier nachten, twee
foto's, vier steden in twee provincies;

stoelen bedden deuren boeken schoenen namen bomen
dijken klokken huizen dassen kerken borden pennen ogen
flessen boten mannen dieren boeren minuten;

lanen of straten, messen en vorken, kranten of boeken, mannen
en vrouwen, handen en voeten, huizen of kerken, deuren en ramen.

Page 26

3. 1. This man, that man; these women, the women, those women; those buildings, the buildings in this city; a canal, the water in the canals; this glass, the water in this glass, the milk in these glasses; a roll, the rolls, these rolls; this coffee and that tea; a ship on the water; the egg, two eggs, these eggs, those three eggs; those eggs are small. 2. The man is in the house. 3. The milk is in the bottle, and the bottle of milk is in the kitchen. 4. This house has two windows and two doors. 5. The matches are in the box on the table. 6. Here is a box of matches. 7. This city is large, but that one is small. 8. Five glasses and five cups are clean. 9. That man has four children: three daughters and one son. 10. The library is in this street. 11. The coffee is in a cup, but the milk is in a glass. 12. A cup of coffee or a glass of milk? 13. A man has two eyes and two ears. 14. Coffee for mother and father, but milk for the children.

4. 1. Het ei, dit ei, deze eieren; een straat, die straat; een kind, het kind, de kinderen, deze kinderen; deze gebouwen, dit gebouw, de gebouwen in deze stad; deze dorpen, de dorpen in deze provincie; die messen, vorken en lepels; deze twee ramen, die drie ramen, die twee ramen zijn groot; de meisjes, deze meisjes, dit meisje; een schip, het schip, die schepen, deze schepen op het water; de mannen, die mannen, deze mannen; een stuk brood. 2. De gebouwen in deze stad zijn groot. 3. De kat is in de keuken. 4. De kopjes en lepels zijn op de tafel, maar de glazen zijn in de keuken. 5. Dit mes is voor het brood. 6. De vrouw heeft een stuk zeep. 7. Deze stad heeft een bibliotheek en vier kerken. 8. Deze kerk is klein, maar die is groot. 9. De hond is in de keuken onder de tafel. 10. De boeken zijn in de bibliotheek. 11. Dit huis is groot, maar de kamers zijn klein. 12. Het bed is onder het raam.

Page 30

5. 1. He stays two days. 2. The children from next door are knocking on the door. 3. He is a student in Amsterdam. 4. We do not read the books at home, but in the library. 5. They are building a house in the city. 6. Do you read the newspaper (are you reading the newspaper)? 7. I am renting a room on Molenstraat. It is not large. 8. We do not live in the city. 9. Do you hear the radio? 10. Yes, I hear something. No, I don't hear anything. 11. He drinks a glass of water. 12. We are always at home. 13. The mirror

falls on the floor. 14. I drink coffee and tea without milk (cream), but with sugar. 15. He is writing a letter to a friend. 16. She walks to the city. 17. Do you smoke cigarettes or a pipe? 18. Thank you for the coffee. Thank you for everything. 19. Thank you very much! Thanks you for all those books! You're welcome. 20. The breadman has bread, rolls and cookies today. Two rolls, please.

6. 1. Hij heeft al de boeken in die kamer. 2. Ik klop op de deur, maar hij is niet thuis. 3. Hij heeft een auto en een fiets, maar die zijn niet genoeg. 4. Dank U wel. 5. Woont U in een stad of in een dorp? 6. In een stad, maar hij is klein. 7. De spiegel valt op de grond en breekt. 8. Zij koopt thee en koffie in de stad. 9. Het water in de grachten is groen. 10. Wij lopen langs de grachten. 11. Zijn de kinderen allemaal thuis? 12. Ik loop van het huis naar de bibliotheek. 13. Wij kopen brood, maar bijna nooit broodjes of koekjes. 14. Wij huren twee kamers, maar zij zijn niet groot. 15. Ik hoor iets. Is de radio aan? 16. Nee, de radio is bijna nooit aan. 17. Ik zet de borden, glazen en kopjes op de tafel. 18. Die kopjes zijn niet groot genoeg. 19. Hij gooit het boek op de stoel. 20. Zij koopt dekens voor de bedden. 21. Woont hij hier of niet? Ja of nee?

Page 34

7. 1. The garden is behind the house. 2. Now we are going down town. 3. I need a hat. 4. Do you have enough money? No, I have no money. I need a few guilders. 5. We live next to the church. 6. Speak slowly, please. I do not understand you. 7. Are you almost ready? Yes, now I am ready. 8. Here is the car stop. We are waiting here for the streetcar. 9. I see the streetcar already. It is on time today. 10. On the corner is the store, behind the church. 11. The building next to the church is the library. 12. Look in that show window there! That hat is nice, and not expensive. 13. We look at all kinds of hats, but they are all too expensive. 14. How about a cup of tea? Yes, I'm thirsty. 15. He doesn't eat any apples. He never eats apples. 16. That hat there in the show window is not cheap, it is expensive. 17. The closet is behind the table there. 18. He talks a lot. He talks too much.

8. 1. Ik sta op een hoek en wacht op een vriend. 2. Hij is niet op tijd. 3. Wij zitten aan tafel. 4. Naast de kast, boven de tafel, is een boekenplank. Hij leest veel. 5. Eet U een boterham? Ja, ik heb honger. 6. Neem een appel! Zij zijn allemaal goed. 7. Nee, ik eet niet, ik lees. 8. Ik heb geen tijd. Ik ga naar de stad. 9. Ver-

staat U het? Nee, hij verstaat het niet. 10. Ik ontmoet Jan in de winkel. 11. Hij heeft een hoed nodig, maar hij heeft niet genoeg geld. 12. Hoeden zijn niet goedkoop. Zij zijn duur. 13. Deze boeken zijn allemaal te duur. 14. Zij wachten op de tram, maar zij praten niet. 15. Achter de deur is een kast, en in deze kast zijn de borden, kopjes en schoteltjes, glazen, messen, vorken en lepels. 16. De kamer heeft twee ramen en één deur.

Page 42

9. 1. Hello, Mr. Roes! 2. Nice weather today. 3. Yes, it's a nice day. 4. The cold weather does not come until later. 5. The little flowers are much prettier than the large ones. 6. Red flowers are always prettier than white flowers. 7. I like to bicycle in the summer, but I like it even more in the fall. 8. He likes best to read the Nieuwe Rotterdamse Courant. 9. This bread is expensive, but rolls are even more expensive. 10. Those other flowers are the prettiest. 11. The more expensive bread is not always the best. 12. Isn't the soup getting too thick? No, the thicker the better. 13. That is nothing new. 14. In front of the house we see a lot of large trees. 15. Those trees have green leaves in the summer, and no leaves in the winter. 16. His name is Theunisse, or something like that. 17. Rich people wear expensive clothes, but we wear mostly cheap clothes. 18. Piet is a tall man, even taller than I (am). 19. Another glass of milk? Yes, please. 20. The largest rivers in the Netherlands are the Rhine, the Meuse, the Waal and the IJssel. 21. The whole book is very difficult. No, it is an easy book. 22. Eat one of those delicious oranges! 23. He no longer lives in that house. 24. On the left side of the street you see the post office.

10. 1. Het brood is te droog. 2. Dit droge brood is niet lekker. 3. Ik heb weinig boeken, maar hij heeft minder boeken. 4. Die grote bomen voor het huis zijn erg mooi. 5. Het is een belangrijk boek. 6. De bomen zijn nog mooier in de zomer. 7. Ik heb een nieuwe auto nodig. 8. Maar U hebt een auto. Is hij niet goed genoeg? 9. Nee, die is te groot en te duur. 10. Ik heb een goedkope auto nodig. Ik ben niet rijk. 11. Zij draagt graag iets nieuws. 12. Neem (toch) nog een sinaasappel! Nee, dank U. 13. Is het een interessant boek? 14. Ja, maar dat andere is interessanter. 15. Zij is een aardig meisje. 16. Ja, zij is aardig, maar niet mooi. 17. Goede avond, Meneer Theunisse. Goede avond, Mevrouw Daan.

Goede morgen, Juffrouw Boeren. 18. Gewone mensen kopen niet de duurste kleren. 19. Ik heb het niet meer. 20. Is het glas niet droog?

Page 47

11. 1. I am looking forward to that trip to the Netherlands. 2. That is very nice of you. 3. Piet Zeilstra lives in Utrecht now. Do you know him? 4. Naturally. We work at the same office. 5. And Mrs. Zeilstra, do you know her too? 6. No, I don't know her. That's too bad. 7. I still remember that trip. 8. She lives in Zwolle – no, I'm wrong – she lives in Deventer. 9. The house is big enough for all of us. They certainly have room for you and me and the whole family. 10. They live with Mr. and Mrs. Mulders. 11. On the way we'll talk about them a little. 12. Take that letter to the mailbox for me. Put it in the box for me (mail it for me). 13. Do you have the suitcase all ready for me? 14. No, at the moment I do not have it ready yet. 15. I'm sorry, but it is not ready yet. My apologies. 16. There, now everything is taken care of! 17. Even he knows that. 18. The glass is broken. 19. At the moment the children are at school. 20. That I don't know yet. 21. They often pay us a visit.

12. 1. Veel mensen lezen dit boek, maar ik vind het niet interessant. 2. Is het postkantoor in deze straat? Ik zie het niet. 3. Ik ontmoet haar iedere dag in de winkel. 4. Verbaast hij zich? Nee, U vergist zich. 5. Het spijt mij, maar de schrijfmachine is stuk. 6. Meneer De Roode repareert schrijfmachines. Ik ken hem goed. 7. Hij kent ons beiden, maar hij kent ons niet goed. 8. Alles is stuk. Zelfs de schrijfmachine is stuk! 9. Werkt Gerrit altijd met jou? 10. Nee, wij werken niet samen. 11. Dat is jammer. Hij is een knappe kerel. 12. Nee, het spijt mij, maar je kent hem niet goed. 13. Hij praat veel maar hij weet niet veel. 14. Ik zie haar niet vaak. Zij werkt overdag. 15. De sleutels liggen op de tafel. Geef ze haar morgen! 16. Verheug je je op de reis? 17. Ik woon bij Gerrit en Anneke. 18. Wij ontmoeten elkaar in het postkantoor.

Page 52

13. 1. Whose bicycle is that? 2. That is not good Dutch. 3. How do you say it then? 4. 'Van wie is die fiets' (whose bicycle is that)? 5. Well, whose is it? 6. It is mine. But why? Are you looking for something? 7. Isn't it your brother's? 8. No, it is not

his. 9. My brother's is not black, but grey. 10. Oh yes, you're right. Pardon me. 11. Why is it so important whose that black bicycle is? 12. My own bicycle is broken, and I need a new one. 13. You see, I bicycle every day. 14. But why doesn't your brother need it any more? 15. He works here in town, but he and his wife live in Purmerend. 16. It's too far on the bicycle. Now he's buying a motor bike. 17. Yes, he is right. On a motor bike he'll go much faster than on an ordinary bicycle. 18. I myself have a motorcycle, but that is more expensive and uses much more gas. 19. That is the advantage of an ordinary bicycle. 20. But maybe I'll buy that bicycle of your brother's (or: maybe I'll buy that bicycle from your brother). 21. What kind of a bicycle is it? I mean what make is it? 22. That I don't know, but at any rate it's a good bicycle.

14. 1. Ik loop niet veel. Ik rijd op mijn fiets. 2. Hij komt met de fiets. 3. Komt zij met de trein? Nee, zij komt in haar auto. 4. Welke fiets bedoelt U? 5. Waar is hij nu? Hij is achter het huis. Waarom vraagt U dat? 6. Wat zoekt U? Ik zoek mijn hoed. 7. Heeft hij niet zijn eigen motor? Ja, maar hij gebruikt hem niet. 8. Hij en zijn vriend fietsen iedere dag van Leeuwarden naar Stavoren. 9. Is dit huis te koop? 10. Wat bedoelt U? Ik bedoel, ik zoek een huis. 11. Welke kant uit? Ga deze kant uit. 12. Van wie is dit huis? Ik weet het niet. Het onze (dat van ons) is om de hoek. 13. Hij heeft gelijk. Ja, U hebt gelijk. Nee, U vergist zich. 14. Wat voor een kerel is zijn broer? 15. Welk restaurant bedoelt U? 16. Hoeveel kost een goede bromfiets? 17. Jan, waar is je jas? Meneer Teeuw, is dit Uw jas? 18. Welke jas is van U (de Uwe)? Deze is van mij (de mijne). 19. Ga je naar huis? Ja, mijn vrouw wacht op me. 20. Wacht je vrouw op je? Wat jammer.

Page 60

15. 1. How long are you staying in Holland? A year? 2. No, not a whole year; not more than nine or ten months. 3. Is this the first time you've been in Holland? No, this is (already) the second time. 4. August seventeenth, 1957. 5. We figure the distances in kilometers. Leiden is for example fifty-three kilometers from Utrecht, and twenty-seven kilometers from Gouda. 6. The two of us are going. 7. Are there four of you? 8. She has about ten rolls (ten rolls or so, nine or ten rolls). 9. I'll drop by your place this week (yet). 10. The breadman comes twice a week. I'll come a

week from Monday (Monday a week). 11. We figure the weights in kilograms. A kilogram is a thousand grams. 12. But we also figure the weights in pounds. A Dutch pound is not the same as an American pound. 13. An American pound is sixteen ounces, but a Dutch pound is five ounces. 14. An American pound has 450 grams, and a Dutch pound has 500 grams. 15. Two pounds are a kilogram, so a pound is 500 grams and an ounce is a hundred grams. 16. How far is it (yet) to Amsterdam? Eight or ten kilometers. 17. She buys a kilogram and a half of potatoes.

16. 1. Een week heeft zeven dagen, en een jaar heeft twaalf maanden. 2. Zondag is de eerste dag van de week. 3. Januari is de eerste maand, en december is de twaalfde en laatste maand. 4. Februari heeft maar acht en twintig dagen. 5. Ik ga in september naar Holland. Ik blijf een maand of negen. 6. Hij komt vrijdag en blijft tot dinsdag bij ons. 7. Vijf juni, negentien honderd acht en vijftig. 8. Hoe oud is zij? Een jaar of tien. 9. Wij kopen vlees per ons. U gaat in een winkel en zegt 'Geef mij drie ons gehakt, alstublieft'. 10. De slager zegt 'Ja mevrouw, acht en dertig cent per ons, dat is een gulden en veertien cent.' 11. U geeft hem een gulden en een kwartje, en hij geeft U het vlees en elf cent. 12. Geef mij twee liter melk en een halve liter room. 13. Dat vlees is te duur. Ik heb maar een gulden en ongeveer twintig cent.

17. You've got a lot of money there. Are you going shopping? No, not at all. I receive a check every month, and this is this month's money. But Dutch money is still a little strange to me. It is really not so complicated. You have some notes and some change there. Yes, here is a hundred, a couple twenty-fives, one ten, three two-and-a-half's and four ones (four one-guilder notes). That makes exactly 121 guilders and fifty cents, doesn't it? These two and a half's we call 'rijksdaalders'. The ten we often call a 'tientje'. The hundreds are quite large, the twenty-fives somewhat smaller but still larger than the tens, and the guilders and rijksdaalders are rather small. Yes, we find it easier that way. Your notes are all just as large, aren't they? And how much change do you have? Somewhat less than a guilder, about ninety cents. Do the coins also have their own names? Of course. These twenty-five cent pieces we call 'kwartjes', those ten cent pieces are 'dubbeltjes', this five cent piece here is a 'stuivertje', and those others are cents. Thanks a lot! You're right, it's not at all difficult.

18. 1. I studied at the university of Amsterdam. I took courses there. 2. We cycled day before yesterday all the way from Haarlem to Enkhuizen. 3. Have you ordered the cheese and margarine at the grocer's? 4. Yes, but I have not paid yet. 5. I repeated it, but he did not answer. 6. I have not smoked at all this morning. 7. Yesterday father promised the children a visit to the movies. 8. He sent me a postcard and explained everything. 9. I met her daughter during a party in Middelburg. 10. Which company has built that new factory just outside the city? 11. We thanked them for a sociable evening. 12. Many thanks for the pleasant evening! 13. Mother washed the children's hands and faces and sent them upstairs. 14. The children were playing downstairs. 15. Yesterday evening I listened to the radio at home. 16. Yesterday afternoon I caught a cold. 17. The fire burned nicely. 18. My parents lived a long time. They have always lived in Maastricht. 19. We followed (took) the main highway from Utrecht to Arnhem. 20. In Holland I did a lot of bicycling. 21. I do not know how much money I have. I have not counted it yet. 22. He has just paid the bill.

19. 1. Heb je hun de brief al gestuurd? Nee, ik heb hem nog niet gestuurd. 2. Wij hebben de rekening al betaald. 3. De universiteit heeft pas een nieuwe bibliotheek gebouwd. 4. Hebt U hun jongste zoon nooit ontmoet? 5. Zij heeft een nieuwe mantel besteld, maar zij heeft nog niet betaald. 6. De kinderen speelden buiten. Speelden ze niet boven? 7. Veel mensen passeerden, maar niemand hoorde mij. 8. Hij heeft de foto's zelf ontwikkeld. 9. Zij legde de kranten van haar broer op de tafel. 10. Ik ontmoette mevrouw Traas bij de kruidenier. 11. Zij heeft nooit beter gekookt dan nu. 12. Hun jongste zoon studeerde in Utrecht. 13. Zij telde: een, twee, drie... 14. Ik gooide de oude brieven en kranten in het vuur. 15. Zij waste de kopjes en schoteltjes en zette ze op de tafel. 16. Heeft hij je voor die sigaretten bedankt? Nee, hij heeft ze nog niet gerookt. 17. Hartelijk bedankt voor de sigaretten! 18. Ik heb nooit zo veel gefietst als hier in Holland. 19. Meneer van Wessem heeft zijn vrouw een nieuwe mantel beloofd. 20. Hij heeft overal in Europa gereisd. 21. Ik ontmoette hem gisteravond op een feest. 22. Je luisterde thuis naar de radio, niet waar? 23. Je hebt de verkeerde brieven verbrand!

20. 1. Yesterday the two of us sat in the living room. 2. We stayed home, because the weather was cold. 3. Yesterday's snow still lay on the ground. 4. I read a book and now and then looked at the people in the street. 5. Everyone wore his warmest clothes and walked past quickly. 6. The sky was cloudy and the sun hardly shone at all. 7. We talked a little about the weather. 8. It has already gotten quite a bit colder. 9. Yes, it froze hard during the night. 10. Some boys walked past with skates. 11. Each of them held skates in his hand. 12. They disappeared around the corner. 13. Have you ever skated? 14. Yes, but I have forgotten my skates. 15. I have left them at home. 16. We drank our cup of coffee and walked to the frozen canal. 17. Many boys and girls were already on the ice, others tied their skates on. 18. More and more children and also older people came to the canal. 19. Most of the people came from the city. 20. We forgot the cold and looked at the skaters with interest (interestedly). 21. They have found an excellent spot. 22. We stayed a half hour or so and then walked back.

21. 1. Wij zaten voor het raam en keken naar buiten. 2. Wij dronken koffie en spraken over vrienden. 3. Het water is al bevroren, want de winter is gekomen en het is een stuk kouder geworden. 4. Het ijs op het kanaal is al dik geworden. 5. Hij liep naar buiten en verdween om de hoek. 6. Wij gaven hem een kopje chocolade. 7. Toen gaven ze me nog een stuk koek. 8. Hij kwam binnen maar hij sloot de deur niet. 9. Waar komt U vandaan? 10. Hij liep voorbij maar hij kwam niet binnen. 11. De schaatsen lagen op de grond. 12. Ik heb mijn schaatsen nog niet gevonden. 13. Heb je die jas ooit gedragen? 14. Hij heeft mij nooit genoeg geholpen. 15. Ik lees af en toe een boek, maar dat boek heb ik nooit gelezen. 16. Hij at steeds meer. Eigenlijk at hij te veel (heeft hij te veel gegeten). 17. Zij hingen hun jassen voor het vuur. 18. Zij hebben helemaal niets gegeten. 19. Na een paar uur kwamen ze terug. 20. Ik heb nooit schaatsen gereden. Maar in Holland rijdt iedereen schaatsen! 21. Ik ben in negentienhonderd zevenendertig geboren. Bent U in Holland geboren?

22. 1. Have you ever been in Breda? 2. He asked for the address, but I did not know it. 3. The children found the money

in the street. 4. 'What have you done with that money?' I asked. 'We bought some candy', they said. 5. I said 'I looked everywhere, but I have not found my scarf yet'. 6. He laughed and said, 'Hasn't it always hung on the hook in the closet?' 7. Yesterday I drank a whole bottle of milk. 8. 'I didn't do it', he said, 'because I have had no time'. 9. There were a lot of people in the street. They came from the offices and stores and went home. 10. They stood at the stop and waited for the streetcar. 11. They have been standing now for a half hour in the cold. 12. Have you always been bothered by the cold? 13. The bus is late today, because it snowed. 14. She thought of him often, and wrote him many letters. 15. Our family has never had much money. 16. We went to a not too expensive restaurant and ate pea soup. 17. Yum yum! Do you like pea soup? 18. Pea soup consists of peas, meat, water, etc. 19. Last week I finally sold my old bicycle. 20. A month ago I bought eight or ten handkerchiefs. Have you seen them? 21. He went with a friend of his; what was his name how? 22. 'They baked this bread just this morning', said the breadman. 23. Our city hall looks like a church. 24. I brought him some fruit and candy.

23. 1. Hoe lang zoek je je zakdoeken al? 2. Ik zoek al een uur. 3. Zij zijn waarschijnlijk in de kast, want ik heb ze gisteren gewassen. 4. Zoek je Gerrit? Hij is naar de kapper gegaan. 5. Hij lachte en zei, 'Nee, ik zocht hem niet'. 6. Zij kocht enige nieuwe dassen en sokken voor me. 7. Hij lachte om mijn nieuwe das. 8. Wij gingen naar de bioscoop en zagen een uitstekende film. 9. Wij hebben onze auto verkocht, want de benzine was te duur. 10. Hij wist niet eens de naam van zijn hospita (hoe zijn hospita heette). 11. Ik heb wat geld in de la gezien. Heb jij het daar gelegd? 12. Waarom heb je om meer geld gevraagd? 13. Ik wist niet hoe weinig je had. 14. Mijn vader is plotseling gestorven. Het stond in de krant van gisteren. 15. Zij vroeg mij om pen en papier, en ik gaf ze haar. 16. Hoe heette Uw hospita? 17. Zij verloor haar beurs, zocht hem en vond hem niet, vroeg iedereen, en vond hem eindelijk in de la van de keukentafel. Gedurende al die tijd dacht ze aan niets anders. 18. Nu heeft ze hem weer verloren en deze keer heeft ze een nieuwe gekocht. 19. Ik heb je overhemd gewassen en het in de kast gehangen.

24. Do you speak Dutch? Yes, I can already speak it a little. And can you understand everything that I say? I can follow you fine, but you must speak slowly. Do you find the Dutch language easy? The pronunciation is difficult, but I want to learn it well. Yes, that comes with a little practice. Can you also read and write it? I write a letter in Dutch now and then, but I have to use a dictionary. I had to learn English at school, but now I can't speak it any more. Yes, you forget it easily!

25. 1. Can you lend me a few guilders? 2. Yes, but you really should not buy so much. 3. Hello (good morning, etc.)! I would like to have some herring. 4. How much did you have to pay for these herrings? 5. Above all you must not drop those cups. 6. I had my hair cut (got a haircut) yesterday. 7. You don't need to go all the way to the center of town to buy the tickets for the concert. 8. That doesn't matter at all to me. 9. He asked for help, but nobody wanted to help him. 10. She talked without listening to me. 11. No one wanted to do that for him. 12. For dessert you may have fruit or 'vla'. 13. May I have 'vla' with my pudding? 14. We have no 'vla', but you may have some sauce. 15. I would like (to have) a little more pudding. 16. May I smoke here? No sir, that is not permitted here. 17. Can you repair these shoes today? Yes sir, we can. 18. Do the children have to eat oatmeal too? No, that isn't necessary. 19. She wanted to come to show you her new ring. 20. He talked a lot, but I wasn't able to understand him. In fact, I have never been able to understand him. 21. You must look carefully (sharp); otherwise you can't see it. 22. Can you see him coming now? 23. I'm sorry, but I didn't hear him speak. 24. Can I go by way of Breda? Yes, but it would be better to go by way of Tilburg.

26. 1. U hoeft de kelner geen fooi te geven, de fooi is al op de rekening. 2. Hebt U dorst? U mag wat sinaasappelsap hebben. 3. Wil je een beetje haring? 4. Wij hebben Uw uitnodiging gekregen, maar wij hebben niet kunnen komen. 5. Je moet genoeg eten. Anders kun je niet goed werken. 6. Een van de banden is lek. Kunt U hem repareren? 7. Ik heb de andere band pas laten repareren. 8. Je hoeft niet te betalen om hier te zwemmen. Het is gratis. 9. Waarom heb je je handschoenen niet kunnen vinden? 10. Ik weet het niet, maar ik hoop ze morgen te vinden. 11. Wilt

U colleges volgen aan de universiteit? 12. U moest niet zo vlug praten. Niemand kan U verstaan. 13. Ik probeer langzaam en duidelijk te praten, maar ik kan het nooit doen. 14. In dit land kun je havermout in een fles kopen. Wist je dat? 15. Zij wilde met de trein komen, maar het was te duur voor haar.

Page 84

27. 1. Tomorrow we will see how much time we have. 2. I am about to leave (on the point of leaving). 3. I would like to have another cup of coffee. 4. Could that wait until later? At the moment I am writing. 5. Might I use the typewriter this afternoon? 6. Certainly, I probably won't need it. 7. Then I would like to use it. I intend to write a few letters. 8. I didn't know what 'limonade' meant, because I had never bought that here. 9. That is the name of various drinks made of fruit juice (fruit-juice drinks); it doesn't need to be made of lemon. 10. We will need some more money. Yes, probably so. 11. What does that blue sign with the white bicycle mean? 12. That is a bicycle path. You may not walk there. In other words, walking is forbidden there. 13. I have already been in the Netherlands six weeks now, but by chance I hadn't seen a sign like that yet. 14. You are not used to our traffic signs yet. 15. A little ways further you will find a sidewalk. 16. Next Tuesday I will have to go to Nijmegen. 17. We will have to try that next week. 18. The next streetcar does not come until about twenty minutes later. 19. Can you show me the way to Van Der Maas' bicycle shop? 20. Let's see. Oh yes. You follow this street a ways and then you come to a canal. 21. You go over the bridge, then left, and then it's right straight ahead. You can't miss it. 22. Van der Maas is right opposite the big church. 23. Watch out! You must not get lost in our house. Since May we have been living on the third floor. 24. What do you mean, 'tweede verdieping'? 25. That means about the same as 'two flights up'. The first 'verdieping' is therefore one flight up. 26. But in the U.S. the first floor is usually also the lowest. That we call 'gelijkvloers' (ground floor) here. 27. For example, the second 'verdieping' is the third story for you. 28. The day after tomorrow I'm going to buy a copy of that book.

28. 1. Sinds oktober wonen wij op de derde verdieping. 2. Wat betekent 'verdieping'? Het betekent niet hetzelfde als 'story'. 3. Wilt U me de weg wijzen naar het centrum? 4. Natuur-

lijk. Ga rechtdoor, en dan rechtsaf. 5. Maar pas op. U kunt in deze stad gemakkelijk verdwalen. 6. Ik had geen honger, want ik had veel gegeten. 7. Ik zou (wou) graag nog een glas sinaasappelsap hebben. 8. Even kijken. Nee, wij hebben geen sinaasappelsap, maar we hebben wel een fles melk. 9. Je moet een ogenblik wachten. Op 't ogenblik ben ik aan 't lezen. 10. Heb je een exemplaar van dat boek kunnen vinden? 11. Je zoekt het al weken lang, niet waar? 12. Je mag op het fietspad niet lopen. Het is verboden. 13. Ik verdwaalde, want ik kon me niet herinneren waar je woonde. 14. Ik ben niet gewend aan deze straten en bruggen. 15. Ik ben van plan om een kaart te kopen om de namen van de straten te leren. 16. Volgende week ga ik een kaart kopen. Aanstaaende woensdag ga ik een exemplaar van dat boek kopen. 17. Toevallig was ik nooit in deze buurt geweest. 18. Heb je vanmiddag je fiets nodig? 19. Ik weet niet altijd wat de verkeersborden betekenen. 20. Met andere woorden, zij zijn moeilijk. 21. Ik zal een kaart voor U kopen, dan zult U al de straten kunnen vinden.

Page 94

29. 1. My friend called me up yesterday and invited me to spend an evening with him. 2. 'Shall I bring my wife along?' I asked. 3. O.K.! I suggest the following: You go along with us to my brother's in Veere to wish him a happy birthday. His birthday is on Monday. 4. 'We will have to take along our raincoats', said my wife. 5. We took the train to Dordrecht. 'But we'll have to change in Rotterdam', I remarked. 6. Three hours later we arrived at our friend's place in Zeeland. 7. 'Come in!' he said. 8. We sat in the living room talking a while. He offered us a cup of tea. 9. 'I have just called up my brother', he said, 'we can visit him right away.' 10. We left and arrived a few minutes later at his brother's. 11. It was a pleasant evening. We had brought a few presents along. 12. 'We have to leave (we ought to go)!' said my wife finally. 'We can postpone that a few minutes more', I answered. 13. 'But we'll have to get up early tomorrow'. 'No, we won't get home so terribly late'. 14. We spent another fifteen minutes at my friend's brother's, and then left. 15. We were naturally disappointed, because we had no desire to leave yet. 16. 'You must come back next year!' said our host. 'Agreed (we'll do that)!' we said, and returned home.

30. 1. Hij kwam de kamer binnen en deed de deur dicht. 2. Zij heeft de kamer moeten schoonmaken. 3. Bel me morgen op, dan kun je een afspraak met me maken. 4. Zij was teleurgesteld, maar hij merkte het niet op. 5. De wasserij heeft de was nog niet teruggestuurd. 6. Wij moesten ons bezoek even uitstellen (wij hebben ons bezoek even moeten uitstellen, even uit moeten stellen). 7. Hij trok zijn schoenen aan. Hij trok zijn regenjas uit. 8. Heb je je beste regenjas aangetrokken? 9. Wij nemen de trein naar Rotterdam, stappen in Delft over, en brengen de dag bij vrienden in Rijswijk door. 10. Wij belden hun op en wensten hun geluk. 11. Wilt U deze jas goed voor me inpakken? Ik moet hem niet kwijtraken. 12. Sinds negentienhonderd vijfenveertig heeft Rotterdam veel veranderingen ondergaan. 13. Na ons bezoek kwamen we met de trein over Den Haag terug. In de trein zaten we te praten (hebben we zitten praten). 14. Wacht op het groene licht, en steek dan de straat over. 15. Wij stonden vroeg op en gingen weg, want wij hadden een afspraak om mevrouw Verbruggen op te zoeken. 16. Ik gaf hem de lucifers, en hij stak zijn sigaret aan. 17. Vergeet niet, dat boek terug te brengen! Ben je dat andere boek kwijtgeraakt? 18. Ik moet iemand opbellen.

Page 100

31. 1. He asked whether I was interested in music. 2. Did you know that a friend of yours had called up today? He was talking about a new car (he mentioned a new car). 3. The mirror that has always hung there on the wall fell yesterday. 4. Before Juliana was queen, she was called Princess Juliana. 5. When he was at our place yesterday he made a date with us. 6. She didn't say when she would bring it. 7. When we were talking about birthdays at coffee (at lunch) yesterday, I heard that your birthday is today. 8. I'll ask whether this is the right train. 9. That blue and red sign means that you may not park here. 10. Wouldn't it be nice if we took a trip to the IJsselmeer? 11. Yes, I think that's fine, at least if it isn't too expensive. 12. When he had said that to me, he immediately took his coat and went out the door. 13. He came, in spite of the fact that he had a cold. 14. I didn't send you the catalogue, because you said that you did not want to buy any second hand books. 15. I think those saucers belong there in the closet. 16. Whose are they? They are Mrs. Roes's. 17. After they had left we could finally go to bed. 18. Do you know where I can find Henk? I'm sorry, but I don't know where he is. 19. Although

I express myself fairly well in Dutch, I always have to watch out to avoid mistakes. 20. When she and her mother are together, they talk without stopping.

32. 1. Ik hoorde gisteren dat je een tocht naar het IJsselmeer had gemaakt. 2. Wij kunnen geen sinaasappels kopen, omdat ze te duur zijn. 3. In plaats van sinaasappels kopen we peren, tenminste als ze goedkoop genoeg zijn. 4. Als ik meer geld had verdiend zou het niet nodig zijn om een tweedehands auto te kopen. 5. Ik vroeg of de tweedehands boeken in deze catalogus te duur waren. 6. Toen ik binnenkwam, stond hij op en ging weg. 7. Waar U een rood-blaauw bord aan de kant van de straat ziet, mag U niet parkeren. 8. De borden die ik heb gezien waren allemaal rood en wit (rood-wit). 9. De vliegtuigen die boven ons vliegen zijn allemaal hollands. 10. Ik weet niet hoe hij zo veel kan werken zonder te rusten. 11. Hij werkt aan één stuk door. 12. Zolang het weer zonnig blijft kunnen we een heleboel (veel) tochten maken. 13. Het is vervelend als je de hele dag thuis moet zitten, speciaal in de zomer. 14. Je weet niet wat ik met het woordenboek heb gedaan? Je weet dat het altijd op de bovenste plank is. 15. Wilt U alstublieft al de gasten vragen of ze suiker en melk in hun koffie nemen? 16. Het stadhuis is erg interessant, omdat het heel oud is. 17. Hij had het over zijn nieuwe huis.

Page 105

33. I have to write a couple of letters, to Mr. Meertens and to Piet De Wit. Do you have any airmail paper and envelopes? Yes, of course; and here is a blotter. Do you have stamps? No, but I have to go to the post office pretty soon anyhow to buy postcards and air letters. But Mr. Meertens doesn't know any English. Do you intend to write him in Dutch? Yes, I want to try to write to both of them in Dutch, but first I have to ask you a few questions. How do I begin the letter to Mr. Meertens? First write the date at the top, '26 november 1958', and then you can best begin with 'Zeer geachte Heer', or 'Geachte Heer Meertens'. Fine. And what do I write then at the end of the letter? We usually write 'met de meeste hoogachting', or simply 'hoogachtend'. Fine, thank you. But wait a minute; how about the letter to Piet? Do I use the same words for that letter? No, that one you begin with 'Beste Piet', because you know him well, and at the end you write 'met vriendelijke groeten' or 'met hartelijke groeten', and then naturally your own name.

34. 1. If you want to send a package to the U.S., you have to declare the contents at the post office. 2. I don't believe I've made your acquaintance yet. 3. In Holland you can get various kinds of cheese, but the two main kinds are Gouda and Edam. 4. Your daughter is a secretary at a large office in Amsterdam, if I am not mistaken. 5. The children are making such an awful noise that I can't work any longer. 6. Yes, I think that's annoying too. Shouldn't they actually be at school? 7. At the barber's, at least at the one in Haarlemmerstraat, you can get a haircut for two guilders. 8. Are you going along the day after tomorrow to that exhibition of paintings in the museum? 9. I think it would be worth the trouble. 10. It would certainly be nice, but unfortunately I can't do it Monday because I have to be at the office during the day. 11. He is proud of the pictures he took when he was on vacation. And they are excellent, too. 12. I can well imagine that she finds her work as a secretary pleasant. According to her (She thinks) it is pleasant work. 13. The tablecloth you gave us when we married we're still using. 14. You bought eight guilders and forty cents worth, you give me a ten, and get one sixty back. 15. Will you tell me how you did it?

35. 1. Zij is getrouwd met een professor aan de universiteit van Groningen. 2. Ik zou graag naar de tentoonstelling gaan, die pas begonnen is in de bibliotheek. 3. Het zou aardig zijn als we geld genoeg hadden om nieuwe kleren te kopen. 4. Je hoeft niet een hele kaas te kopen, want de kruidenier kan een plakje voor je afsnijden. 5. Als ik me niet vergis, beloofde je me gisteren dat je het zou doen. 6. Ik wist niet dat ze getrouwd was totdat ik haar ring zag. 7. Als U de man in de winkel twee gulden vijftig geeft, zult U veertig cent terugkrijgen. 8. Deze melk smaakt niet lekker. Waar heb je deze fles gekocht? 9. Weet U hoe lang hij zijn bezoek uitgesteld heeft? 10. Ik zou liever tarwebrood hebben, als U het vandaag hebt. 11. Wij houden niet van wittebrood (wij vinden wittebrood niet lekker). 12. Wij brachten veel kleren mee in onze grote koffer, maar geen dekens, lakens of tafellakens. 13. Hij vertelde me wat hij gedaan had, toen al die mensen aankwamen. 14. Natuurlijk is hij trots op zijn familie.

Page 110

36. 1. Company is coming this evening. We'll have to buy some tea and cookies. 2. How much of them will we have to have? 3. There is a dish of apples on the table. Do you want one of them?

4. No thank you, I have already had one of them. 5. Thank you for all your help. I did not even have to ask you for it. 6. It looks as though we're going to get snow. 7. There was a fire yesterday. Did you read about it in the paper? 8. You may have some fruit, or don't you like it? 9. If you don't like fruit, what do you like, then? 10. That is something we have heard a lot about. 11. What do you think of it? I am against it. 12. I'll take another cup of coffee, but after that I have to leave. 13. There is still a piece of paper left over. What shall we use it for? 14. Here is the book that I have now read twenty-two chapters of. 15. Do you only have one towel? There are supposed to be two of them. 16. He took his bicycle, jumped on it, and rode away. 17. What does that make you think of? 18. You're right, it would be nice to eat in a restaurant in town. I hadn't thought about that. 19. You are reading today's paper. Is there anything interesting in it? 20. No, hardly anything has happened. There is nothing in here except a few things about the government. 21. I can't say anything else about it because I don't know anything at all about it yet. 22. You must remember that it can be very dangerous. 23. I am counting on the fact that you'll call (on your calling) me up tomorrow. 24. Remember to bring the money along. 25. What kind of a man is he? I can't say anything about that. 26. There used to be three trees in front of the house, but now only one of them is left. 27. Fifteen years or so ago, before the war, there were still a lot of trees in the park opposite. 28. What happened?

37. 1. De tafel is in de hoek, en Uw enveloppen liggen erop. 2. Ik wilde een boek van de bibliotheek lenen, maar toen ik in de stad was dacht er niet aan. 3. Het is geen gemakkelijke taak, U moet er niet om lachen. 4. Woont U in Hilversum? Ik ben er nooit geweest. 5. Het weer ziet er vandaag prachtig uit. 6. Er staat een agent op de hoek. Waarom vraag je 't hem niet? 7. Toen ik de kast opende, vielen er drie glazen uit. 8. Hij kwam vorige week aan, maar ik had er niets over gehoord. 9. Je moet er niet om lachen. Hij is werkelijk ziek. 10. Wij hebben gehoord dat het strand prachtig is, maar wij hebben er nooit gezwommen. 11. Ik heb meer dan genoeg zakdoeken. Hoeveel heb je er nodig? 12. Zolang er tijd genoeg is, blijven we. 13. Het is een groot woordenboek, maar ik kan dat woord er niet in vinden (dat woord kan ik er niet in vinden). 14. Ja, dat is een moeilijk woord. De betekenis ervan is moeilijk te verklaren. 15. Waar heb je die hoed gekocht?

Heb je er veel voor betaald? 16. De stoel waarin U zit is de beste die wij hebben.

Page 115

38. 1. I found a little store on the corner and called him up. 2. A little ways past our house you can see where they're building. 3. I only have a ten-guilder bill. 4. You probably can't change that. Yes I can. 5. On that little table in the corner there is a box of teaspoons. 6. We are taking a trip to one of the towns in the neighborhood. 7. The cat has a little bell on so that the birds hear her (it). 8. A short time ago I could hardly speak any Dutch yet. 9. The children are always crazy about sweets. Shall we take some pieces of chocolate along? 10. Every day we get a large bottle of milk and two small ones from the milkman. 11. He has a very nice wife, but I still think she talks a little too much. 12. We sat an hour or so in the sun, because it's been so cloudy this week. 13. With our glass of 'limonade' they brought us a little dish of cookies. 14. What kind of a thing is that? Throw that dirty box away (get rid of that dirty box) immediately! 15. Take another piece of cake! 16. Will you bring a roll of film along for me? I'd like to take some pictures. 17. We talked a moment about our trip. 18. The boys are playing soccer in the street with a little ball. 19. Do you want (to have) a bite to eat? Or shall we have lunch down town? 20. I don't have any guilders, but I do have a pocketful of 'kwartjes', 'dubbeltjes' and 'stuivertjes'. 21. In the cities many people speak a little (bit of) English, but in the villages they don't speak any English at all. 22. How much sugar do you want, ma'am? A half-pound bag. 23. That book is not mine, but I'm going to read it anyhow. 24. I have to buy a new comb and some razor blades.

Page 119

39. 1. Are the lessons all learned well? 2. The water is pumped by the mills out of the ditches and canals to the rivers. 3. When the light had been turned out, the film was shown. 4. The room was (supposed) to be cleaned up by the maid, but she was called to the telephone and didn't come back. 5. Much more wine is drunk in France than here. 6. No French is spoken here. 7. But German is spoken here. 8. There is a knock at the door. Who is there (who is it)? 9. Oranges are not to be had here. There's no sense looking for them. 10. The letter is signed by Frits, but I see that it was

written by Anna. 11. We will be picked up by our friends in Amsterdam. 12. Suddenly a lot of noise was heard, and immediately after that there was shouting outside. The whole matter has never been explained. 13. A lot of milk is drunk in the U.S. 14. The professor was invited by the university to give a lecture. 15. Many lectures are given each year by professors at the university. 16. In the Netherlands a great many (an awful lot of) bicycles are sold every year. 17. I'm sorry, but our visit to the Afsluitdijk has to be postponed a bit (Our visit to the Afsluitdijk unfortunately...). 18. The two people who were injured in the automobile accident were immediately brought (taken) to the hospital. 19. Milk, bread, coal and even vegetables and fish are all delivered to the door in Holland. 20. The wash is always brought on Wednesday in this neighborhood. 21. In general people work hard in that factory. At the moment they are especially busy. 22. He is still busily talking.

40. 1. Er wordt in Duitsland veel meer bier gedronken dan hier. 2. Kan deze koffer hier gerepareerd en in Den Haag afgehaald worden? 3. Zijn al de boeken op Uw boekenplank werkelijk gelezen? 4. Deze brief is niet door Kees geschreven. 5. Margarine wordt hier gegeten omdat boter zo duur is. 6. Soms is er geen boter te krijgen. 7. Dit exemplaar van de brief moet aan mijn vader en moeder worden gestuurd. 8. Zijn die boeken nog niet bezorgd? 9. Nadat iedereen mijn sjaal gezocht had, werd hij eindelijk in de la gevonden. 10. Je moet het doen. Het wordt van je verwacht. 11. Het water voor veel steden bij de kust wordt uit de duinen gepompt. 12. Deze jas moet goed ingepakt worden, want hij zal naar Amerika worden gestuurd. 13. Suiker wordt over 't algemeen (gewoonlijk) in zakjes verkocht, niet in dozen. 14. Sinaasappels moeten uit andere landen worden geïmporteerd. 15. Onze kleren worden zelden weggegooid; ze worden gewoonlijk weggegeven. 16. De winkel is voorlopig gesloten (dicht). Wanneer zal hij weer geopend worden? 17. Een stuk zeep en een handdoek worden voor de gasten in de badkamer gelegd. 18. Zoals U weet, worden ze aan het station afgehaald. 19. Over 't algemeen kan zo'n reis in anderhalve dag worden gemaakt. 20. Hier wordt alleen hollands gesproken. Er wordt hier geen duits gesproken (hier wordt geen duits gesproken).

41. 1. At 11 A.M. people drink coffee in the Netherlands. 2. If you take those letters to the mailbox this evening before 7:30, they will be delivered tomorrow morning at 8 A.M. 3. In the winter it usually gets dark here at five o'clock. 4. We get our mail earlier than you do in the U.S. The mailman usually comes toward eight o'clock in the morning. 5. I will pick you up tomorrow morning at twenty to ten. 6. The next train leaves at 12:21 and arrives in Den Bosch at about five after one. 7. If you want to see a sea of cyclists, you ought to be in Amsterdam about five o'clock! 8. All classes at the university begin at a quarter after the hour and are over in three quarters of an hour. 9. It is already five o'clock. If we eat pastries with whipped cream now, we won't be hungry at six o'clock. 10. Yes, but those pastries are awfully good, and in Holland everyone eats them with whipped cream. 11. Or do you think they're too sweet? No, I don't like them, especially in the afternoon just before dinner! 12. I would like to drop by this evening at about 7:30. Would that be all right? 13. Fine. We come home in the evening about 5:30, we eat at 6:30 and are finished at a quarter after seven. And we don't go to bed until eleven o'clock. 14. So we'll see you (each other) again at 7:30, O.K.? So long! 15. I have to have my watch back this afternoon before 5:30. Will you let me know when you have repaired it? 16. She didn't stop swimming until four o'clock. And after dinner she wants to go on!

42. 1. Als deze trein om tien over zeven vertrekt, wanneer komt hij dan in Breda aan? 2. Om vijf uur is het werkelijk gevaarlijk in de grote steden, omdat er zo veel fietsen zijn. 3. 's Zondags begint onze kerkdienst om tien uur en is om ongeveer kwart over elf afgelopen. 4. Heb je me drie uur geleden opgebeld? Ik was niet thuis, omdat ik een afspraak had om half vier. 5. Wij staan om acht uur op, nemen de tram die om één over half negen vertrekt, en komen vlak voor negen uur in de stad aan. 6. Als we die tram missen moeten we wachten, want de volgende vertrekt om tien voor negen. 7. Zou het schikken als ik vanavond om een uur of acht langs kwam? 8. Zeker. 's Avonds komen we om zes uur thuis. Zaterdags komen we nog vroeger thuis. 9. 's Zomers gaat de zon om acht uur onder, maar 's winters gaat hij veel vroeger onder. 10. In Holland drinken we koffie om elf uur 's morgens, en thee om een uur of vier 's middags. 11. Wij ver-

wachten hem om kwart over vier aan het station. 12. De trein komt om acht voor half zeven op het derde perron aan. 13. Het meisje aan het loket zegt dat deze trein te Alphen om vijf over drie stopt. 14. Goed. Dan kunnen we in vijftien minuten in Alphen zijn. 15. Heb ik tijd om een paar bladzijden van de krant te lezen? 16. Juffrouw, zal het concert vóór tien uur afgelopen zijn? 17. Nee meneer, de concerten zijn gewoonlijk om een uur of half elf afgelopen, en gisteravond duurde het concert tot kwart over elf. 18. Ik kan vóór twee uur niet klaar zijn. Ik zal je waarschuwen als ik klaar ben.

43. What time do we have to be in Amsterdam? We'll have to be there at about 7:30, because the concert begins at eight o'clock. And what time does our train leave? Let's see. At 18:22. What did you say (pardon me)? I didn't understand that. I said 18:22 – that's the way it is here in the timetable. That means twenty-two minutes after six, or 6:22. Then we'll arrive in Amsterdam at 7:25. And what time is the concert over? Oh, certainly not later than eleven o'clock. A train leaves at 23:20 from Amsterdam, that is at twenty after eleven. And now it's just quarter after six, so we still have seven minutes. Pardon me, but your watch is slow. Just look at that clock up there! It's already twenty after six; we only have two minutes. We've got to hurry! Can we still catch the train? I wouldn't want to miss it. I'll go ask. (To a clerk) That train to Amsterdam does leave at 6:22, doesn't it? Yes sir, but this evening it is late. When is it arriving? I think in ten minutes, so not until 6:30. Then we have enough time. Thank you very much.

Page 133

44. 1. I can already read Dutch fairly well. 2. Really? So it didn't turn out to be too hard (too much) for you. 3. We are trying to learn Dutch, but we don't know the language well yet. 4. The use of the words is often very different from English. 5. My brother, who is a teacher, has been at a school in Alkmaar since last year. 6. Who was that fellow you were talking to in front of the city hall? 7. I saw him recently in Amsterdam. 8. Before we eat I sit in the living room and read my newspaper. 9. Would you care for a sandwich? And how! I'm hungry. 10. She was talking about her children, I think. 11. Next Sunday there is a special church service (a special church service is taking place)

which I would like to attend. 12. The train is chock full, and all the seats are taken. 13. I think he's (a) boring (man), because he repeats everything he says. 14. I like bread and jam very much. I think bread and jam are very good. I'm simply crazy about them. 15. May I bother you a moment? I would like very much to ask a question. 16. This is the only raincoat I own. 17. My husband has seen a lot of the world, but I have never been abroad (out of the country). 18. For breakfast, people in Holland usually eat bread and cheese, meat, or jam. 19. A few months ago I couldn't understand a word of Dutch, but recently it has become easier. 20. A lot of grass grows (is growing) along the ditches. 21. Typical of the Dutch landscape are the ditches and the grass. 22. We keep the salt and pepper in the closet. 23. He has taken care of all that in one day? He's quite a fellow. 24. And besides, he is always busy with his work. It's fortunate that he's so healthy. 25. I have no objection to your sending the newspapers separately (I don't object if you want to send...). 26. The newspapers must be sent abroad (out of the country).

45. 1. Je ziet er vandaag niet goed uit. 2. Nee, ik ben in de laatste tijd een paar keer ziek geweest, en een paar dagen geleden heb ik kou gehad. 3. Ik heb U niet verstaan. Wilt U dat herhalen, alstublieft? 4. Zeker. Ik zei 'al de plaatsen zijn bezet, en wij zullen tot Delft moeten staan'. 5. Er staat een interessant artikel in de krant over landschappen. 6. Zij houdt van fietsen, maar zij is te arm om een fiets te kopen. 7. Wij hebben geen kaas voor je brood, maar je mag jam hebben, als je wilt. 8. Wist je dat die jonge leraar die je in Wageningen ontmoette naar Amerika is gegaan? 9. Het restaurant is stampvol. Dat valt een beetje tegen. 10. Waar bewaart U Uw potloden? Dat op de tafel is het enige dat ik heb. 11. Het is vervelend als er nooit een potlood te vinden is. 12. Ik moet U even lastig vallen, omdat ik niet weet waar het zout en de peper zijn. 13. Wij zaten even te praten. 14. Het valt op (het is opvallend) dat hij altijd geld genoeg heeft.

Page 138

46. 1. The façade is the front of a house. The façades of some old houses in the cities are especially pretty. 2. If you need stamps and air letters I can get them for you, because I have to go to the post office anyhow. 3. He made all kinds of remarks, but we simply didn't listen to him. 4. The police station is two blocks

further, on the left side of the street. 5. There is still a possibility that we'll be able to go to Scheveningen for the concert, but there are difficulties. 6. I'm going to another barber. My barber cuts the sides too short and leaves the back too long. 7. If you want to know what time it is while you're down town, look at the clock on the city hall tower. 8. Fortunately it will not be necessary to ride there in the rain. 9. We would like to live in the city (in town), but the only house we could find is in a village in the country. 10. Do you think dark blue looks good on me (becomes me)? Yes, but you look much better in a lighter color.

47. 1. Rood, geel, blauw, paars, bruin en groen zijn kleuren. Lichtblauw, donkerbruin en donkerpaars zijn ook kleuren. Maar zwart, wit en grijs zijn géén kleuren. 2. De hollanders eten veel slagroom: op gebakjes, pudding, ijs en in koffie. 3. Mag ik de vulpen onmiddellijk terug hebben als je er klaar mee bent? 4. 'Tot Uw dienst' is een uitdrukking die ik nooit heb gehoord. Wat betekent het? 5. U zegt 'tot Uw dienst' of 'niets te danken' wanneer iemand U voor iets bedankt. 6. De hoofdstad van Nederland is Amsterdam, maar de ministeries zijn in Den Haag. 7. Ons huis heeft een woonkamer, eetkamer, keuken, twee slaapkamers en een badkamer. 8. Er zijn drie grote ramen aan de voorkant, en een achterdeur en twee kleinere ramen aan de achterkant. 9. De verwarming is slecht, maar wij krijgen de zon aan de voorkant. 10. Ik lees die krant iedere dag, maar hij geeft je niet altijd de waarheid. 11. De verkoopster in het warenhuis die me dit papier verkocht was heel vriendelijk. 12. Ik wilde wit of lichtgrijs papier, maar zij had alleen dit lichtblauwe luchtpostpapier met de enveloppen. 13. In Nederland ziet men (zie je) niet veel verkeerslichten, zelfs in de steden. Het is gevaarlijk, daar (omdat) er zo veel fietsen zijn, en veel straten zijn smal en krom.

48. The Netherlands is a kingdom, ruled by the States-General and the Crown. The capital of the country is Amsterdam, although Parliament and the ministries are in The Hague. Parliament is called the 'States-General'. The States-General consist of two chambers, the first and second (upper and lower) chamber. What we call the Crown consists of the Queen and her ministers. There are fifteen ministries but sixteen ministers, because the Ministry of Foreign Affairs has two ministers. The ministers form together the Ministerial Council, led by a chairman who is called the Prime

Minister. The two chambers are addressed by the Queen at the opening of the session in September. Juliana became Queen (lit. 'came to the government') in 1948. Her oldest daughter, Beatrix, will probably be the next queen of the country. The Constitution is the document in which the form of government of the country is laid down. Among the most important rights of the Dutch are personal freedom, freedom of religion and freedom of the press.

Dutch-English Vocabulary

A

aan, to, on, at
aanbieden (bood, geboden), to offer
aandraaien, to turn on
aangenaam, pleasant
aangeven (gaf – gaven, gegeven), to indicate
aankomen (kwam – kwamen, is gekomen), to arrive
aankondigen, to announce
aannemen (nam – namen, genomen), to accept
aanslaan (sloeg, geslagen), to strike
aanstaande, next
aansteken (stak – staken, gestoken), to light
het aantal, number
aantrekkelijk, attractive
aantrekken (trok, getrokken), to put on
aardig, nice, pleasant
academie, academy
acht, eight
achter, behind
achterdeur, back door
achterkant, back; *aan de a.*, in back
achterlopen (liep, gelopen), to be slow (of a clock)
achttien, eighteen
het adres, address
advertentie, advertisement
af en toe, now and then
afgelopen, over (ended)
afgesproken, agreed, O.K.
afhalen, to pick up
afhangen (hing, gehangen) *van*, to depend on
Afsluitdijk, the dike separating the IJsselmeer from the sea
afsnijden (sneed, gesneden), to cut off
afspraak, appointment, date

afspreken (sprak – spraken, gesproken), to make an appointment, agree
afstand, distance
agent, policeman
al, all
al, already
algemeen: *over 't a.*, in general
allebei, both
alleen, alone, only; *a. maar*, only
allemaal, all
allerlei, all kinds of
alles, everything
als, as
als, if, when
alstublieft, please
altijd, always
Amerika, the U.S.
amerikaans, American
ander, other
anderhalf, one and a half
anders, otherwise
het antwoord, answer
antwoorden, to answer
apart, separate
appel, apple
april, April
arm, poor
arm, arm
het artikel, article
het aspect, aspect
augustus, August
auto, car; *het auto-ongeluk*, automobile accident
avond, evening

B

het bad, bath
badkamer, bathroom
bakken (bakte, gebakken), to bake, fry

bakker, baker, breadman
bal, ball
band, tire
bank, bank
beambte, clerk
het bed, bed
bedanken, to thank; *hartelijk bedankt*, thank you very much
bedienen, to serve
bediening, service (in restaurant)
bedoelen, to mean
het been (plur. *beenderen*) bone;
 (plur. *benen*) leg
een beetje, a little
beginnen (*begon*, *is begonnen*), to
 begin
beginner, beginner
begrijpen (*begreep*, *begrepen*), to
 understand
behalve, except, besides
behoren (*tot*), to belong (to)
beiaard, carillon
beide, both
bel, bell
belangrijk, important
belangstelling, interest; *b. hebben*
 voor, to be interested in
België, Belgium
belgisch, Belgian
bellen, to ring (a doorbell)
beloven, to promise
beneden, below, downstairs; *naar b.*,
 downstairs (direction); *hier, daar*
 b., down here, there
benoemen, to appoint
benzine, gasoline
berekenen, to figure
beroemd, famous
bescheiden, modest
beschrijven (*beschreef*, *beschreven*), to
 describe
beslist, certainly
bespelen, to play (an instrument)
best, best, very well, dear (in letter)
bestaan (*bestond*, *bestaan*) *uit*, to con-
 sist of
bestellen, to order, deliver (mail)
het bestuur, administration
betalen, to pay
betekenen, to mean
betekenis, meaning

bevroren, frozen
bewaren, to keep
bewegen (*bewoog*, *bewogen*), to move
beweging, movement
bewolkt, cloudy
bezem, broom
bezetten, to occupy
bezitten (*bezat* – *bezaten*, *bezeten*), to
 possess
het bezoek, visit, company; *een b.*
 brenge, to pay a visit
bezorgen, to deliver
het bezwaar, objection
bibliotheek, library
bidden (*bad* – *baden*, *gebeden*), to pray
bieden (*bood*, *geboden*), to offer
het bier, beer; *het biertje*, glass of
 beer
bij, near, with, at the house of
bijna, almost; *b. nooit*, hardly ever
bij voorbeeld (*b.v.*), for example
bijwonen, to attend
bijzonder, special, especially
binden (*bond*, *gebonden*), to tie
binnen, inside; *naar b.*, in (direc-
 tion)
het Binnenhof, court at Parliament
 building in The Hague
binnenkomen (*kwam* – *kwamen*, *is ge-*
 komen), to come in
bioscoop, movies
het blad (plur. *bladeren*), leaf; (plur.
 bladen), tray
bladzijde, page
blauw, blue
blijken (*bleek*, *gebleken*), to appear
blijven (*bleef*, *is gebleven*), to stay
het blik, can
bloem, flower
het boek, book
boekenplank, bookshelf
boer, farmer
boom, tree
het bord, plate, sign
het bos, bouquet
boter, butter
boterham, sandwich
bouwen, to build
boven, above, upstairs; *naar b.*,
 upstairs (direction); *hier, daar b.*,
 up here, there

bovenaan, at the top
bovendien, besides
bovenste, top (most)
brand, fire
branden, to burn
breed, wide
breken (*brak* – *braken*, *gebroken*), to break
brenge (*bracht*, *gebracht*), to bring
brief, letter
het briefje, bill, banknote
briefkaart, postcard
brievenbus, mailbox
broer, brother
bromfiets, motor bicycle
het brood, bread
het broodje, roll
brug, bridge; *de b. over*, over the bridge
bruin, brown
buigen (*boog*, *gebogen*), to bend
buiten, outside; *naar b.*, outside (direction)
het buitenland, abroad
buitenlander, foreigner
burgerlijk, civil
bus, bus, box
buur, neighbor
buurt, neighborhood

C

het cadeau, present
het café, cafe
het carillon, carillon
catalogus, catalogue
cent, cent
het centrum, center of town
cheque, check
chocolade, chocolate
chocolademelk, chocolate milk
citroen, lemon
het college, course, class; *een c. volgen*, to take a course
het concert, concert

D

daar, there; *d. heen*, *d. naar toe*, there (direction); *d. vandaan*, from there
daar, since, because

dag (plur. *dagen*), day
dagelijks, daily
het dak (plur. *daken*), roof
dan, then
dan, than
danken: *dank U wel*, thank you very much; *niets te d.*, you're welcome
das, necktie
dat (pronoun and conjunction), that
datum, date
de, the
december, December
het deel, part
deken, blanket
denken (*dacht*, *gedacht*), to think; *d. aan*, to think of; *erom d.*, to remember; *doen d.*, to make think
derde, third
dergelijks: *iets d.*, something like that
dertien, thirteen
dertig, thirty
deur, door; *de d. uit*, out the door
deze, this, these
dezelfde, the same
dicht, closed; *d. doen*, to close
dicht, close tight; *d. bij*, close to
die (demonstrative and relative), that, those, which
dienaar, servant
dienen, to serve
diens: *tot Uw dienst*, you're welcome
het dienstmeisje, maid
het dier, animal
dijk, dike
dik, thick, fat
het ding, thing
dinsdag, Tuesday
direct, right away
dit, this
dochter, daughter
doen (*deed*, *gedaan*), to do
dol op, fond of, crazy about
donderdag, Thursday
donker, dark
door, through, by
doorbrenge (*bracht*, *gebracht*), to spend (time)
doorgaan (*ging*, *is gegaan*) *met*, to keep on

doos, box
het dorp, village
dorst hebben, to be thirsty
het dozijn, dozen
dragen (droeg, gedragen), to carry,
 wear
drank, drink
drie, three
drinken (dronk, gedronken), to drink
droog, dry
druk, busy; *het d. hebben*, to be busy
duidelijk, clear
duim, thumb
het duin, dune
duits, German
duitser, German (person)
Duitsland, Germany
duizend, thousand
duren, to last
dus, so, this way, thus
duur, expensive
d.w.z. = *dat wil zeggen*, i.e., that is

E

echt, genuine
een, a, an, one
eenheid, unit(y)
eenmaal, once
eenvoudig, simple, simply
eergisteren, day before yesterday
eerst, first
eethamer, dining room
het ei (plur. *eieren*), egg
eigen, own (adjective)
eigenlijk, actually
het eiland, island
het einde, end
eindelijk, finally
het eindje, little ways
elektrisch, electrical
elf, eleven
elk, each
elkaar, each other; *voor e.*, in order,
 taken care of; *voor e. krijgen*, to
 take care of; *uit e.*, apart
en, and
Engeland, England
engels, English
enig, only
enige, some
enkele, some

enveloppe, envelope
enz. = *enzovoort*, etc.
er, there; *er is*, *er zijn*, there is,
 there are
erg, very
ergens, somewhere
erkennen, to admit
erwt, pea
erwtensoepp, pea soup
etalage, show window
eten (at – aten, gegeten), to eat
Europa, Europe
even, just, just as, a bit
evenals, just as
eventjes, a moment
het exemplaar, copy

F

fabriek, factory
familie, family
februari, February
het feest, party
het feit, fact
fiets, bicycle; *met de f.*, by bicycle
fietsen, to cycle
fietsenhandelaar, bicycle dealer
fietsenwinkel, bicycle shop
het fietspad, bicycle path
film, film
het filmpje, roll of film
firma, company
fles, bottle
flink, quite a; *f. koud*, pretty cold;
f. schudden, shake well
fooi, tip
foto, photograph
fout, mistake
fraai, handsome
Frankrijk, France
frans, French
het fruit, fruit
functie, function

G

gaan (ging, is gegaan), to go; *hoe*
gaat het? how are you? *g. zitten*,
 to sit down
garage, garage

gast, guest
gastheer, host
het gat (plur. *gaten*), hole
geacht, (in letter) dear
het gebakje, sweet pastry
gebeuren, to happen
het gebied, territory
geboorteplaats, birthplace
geboren, born
het gebouw, building
het gebruik, use
gebruiken, to use
gedurende, during
geel, yellow
geen, no (not any)
het gehakt, ground meat
geheel, whole, entire
het geld, money
geleden, ago
gelijk hebben, to be right
gelijkvloers, ground floor
geloven, to believe
het geluid, sound
het geluk, happiness, fortune
gelukkig, fortunate
gelukwensen, to congratulate; *g. met zijn verjaardag*, to wish a happy birthday
gemakkelijk, easy
generaal, general
genoeg, enough
gevegeld, regularly
geschiedenis, history
het gevaar, danger
gevaarlijk, dangerous
het geval, case; *in ieder g.*, at any rate
geven (*gaf* — *gaven*, *gegeven*), to give
het gevoel (plur. *gevoelens*), feeling
geweldig, tremendous
gewend aan, used to
het gewicht, weight
gewoon, ordinary, just
gewoonlijk, usually
het gezegde, saying
gezellig, pleasant, sociable
het gezicht, face
het gezin, immediate family
gezond, healthy
gieten (*goot*, *gegoten*), to cast, pour

gisteren, yesterday; *gisteravond*, yesterday evening
het glas (plur. *glazen*), glass
godsdienst, religion
goed, good, well, right
goedkoop, cheap
gooien, to throw
gouden, golden
graag: *g.* (plus verb), to like to; *ik zou (wou) g.*, I would like to.
Comp. liever, superl. *liefst*
gracht, canal (in a town)
het gram, gram
gratis, free
grijs, grey
groei, growth
groen, green
groente, vegetables
groep, group
groet, greeting
groeten, to greet
grond, floor, ground
grondwet, constitution
groot, large
grotendeels, largely
gulden, guilder
het gymnasium, secondary school, High School

H

haak, hook
het haar, hair
haar (object and possessive), her
haasten (zich), to hurry
halen, to catch (a train)
half, half
halte, stop
hamer, hammer
hand, hand
handdoek, towel
handelaar, dealer
handelen, to deal
handschoen, glove
het handwerk, craft
hangen (*hing*, *gehangen*), to hang
hap, bite
haring, herring
hartelijk, cordial
haven, port, harbor
havermout, oatmeal

hebben (*had, gehad*), to have; *honger, dorst, slaap, gelijk h.*, to be hungry, thirsty, sleepy, right; *het warm, koud, druk h.*, to be hot, cold, busy; *het over iets h.*, to talk about something; *zin h. in*, to care to

heeft, (see *hebben*)

heel, very; *de hele dag*, all day

heleboel, whole lot

helemaal, entirely; *h. niet (niets)*, not (nothing) at all

helpen (*hielp, geholpen*), to help

hem, him

hemel, sky

hen, them

herfst, fall

herhalen, to repeat

herhaling, repetition

herinneren (aan), to remind (of); *zich h.*, to remember

het, the (neuter), it

heten (*heette, geheten*), to be called

hetzelfde, the same

heus, really

hier, here

hiernaast, next door

hij, he

historicus, historian

hoe, how, the

hoed, hat

hoek, corner

hoeveel, how much

hoeveelste: de h. hebben wij? what is the date?

hoeven, to need to

hoewel, although

het Hof, Court

hogeschool, university-level school

Holland, Holland

hollands, Dutch

hond, dog

honderd, hundred

honger hebben, to be hungry

het hoofd, head; *hoofd-*, main

hoofdstad, capital

het hoofdstuk, chapter

hoog, high

hoogachtend, sincerely

hoogachtig: met de meeste h., sincerely yours

hopen, to hope

horen, to hear

het horloge, watch

hospita, landlady

het hotel, hotel

houden (*hield, gehouden*), to hold;

h. van, to like

huilen, to cry

het huis, house

hulp, help

hun, their, them

huren, to rent

huurder, tenant

I

ieder, every, any

iedereen, everyone

iemand, someone

iets, something, somewhat

het ijs, ice, ice cream

IJsel, the IJsel River

het IJsselmeer, the IJssel Lake (the former Zuiderzee)

ik, I

importeren, to import

in, in

indruk, impression

informeren, to find out

ingewikkeld, complicated

inhoud, contents

inpakken, to wrap up

inspirerend, inspiring

interessant, interesting

interessereren (zich) voor, to be interested in

inwoner, inhabitant

is, (see *zijn*)

J

ja, yes

het jaar, year

jam, jam

jammer, too bad; *wat j.*, what a shame

januari, January

jarig zijn, to have a birthday

jas, coat

jij, you (familiar)

jong, young

jongen, boy
jou, you (familiar)
jouw, your (familiar)
juffrouw, Miss
juist, exactly
juli, July
jullie, you (familiar, plur.), your
juni, June

K

kaart, ticket, map
kaas, cheese
het kalf (plur. *kalveren*), calf
het kalfsulees, veal
kam, comb
kamer, room, (parliament) chamber
het kanaal, canal
kant, side; *die k. uit*, that way
het kantoor, office; *op k.*, at the office
kapper, barber
kast, cupboard
kat, cat
keer, time
kelner, waiter
kennen, to know
kennis, acquaintance; *k. maken met*, to make acquaintance, meet
kerel, fellow
kerk, church
kerkdienst, church service
keuken, kitchen
kiezen (*koos*, *gekozen*), to choose, elect
kijken (*keek*, *gekeken*), to look; *even k.*, let's see; *kijk eens!* look! there you are!
het kilo, kilo(gram)
kilometer, kilometer
het kind (plur. *kinderen*), child
klaar, ready, clear
het kledingsstuk, article of clothing
klein, small
het kleingeld, change
klepel, clapper
kleppen, to clang
kleren, clothing
kleur, color
kleurig, colorful
klinken (*klonk*, *geklonken*), to sound

klok, clock, bell
kloppen, to knock
knap, clever
knippen, to cut (with scissors)
koe (plur. *koeien*), cow
koek, cake
het koekje, cookie
koets, coach
koffer, suitcase
koffie, coffee; *bij de k.*, at lunch
het koffiedrinken, lunch
koken, to cook
kolen, (plur.) coal
komen (*kwam* – *kwamen*, *is gekomen*), to come
komst, coming
koningin, queen
koninklijk, royal
het koninkrijk, kingdom
te koop, for sale
kopen (*kocht*, *gekocht*), to buy; *voor ... k.*, to buy ... worth
koper, purchaser
het kopje, cup
kort, short
kosten, to cost
het kostuum, costume
kou, cold (noun); *k. vatten*, to catch cold
koud, cold; *het k. hebben*, to be cold
kraam, stand
krant, newspaper
krijgen (*kreeg*, *gekregen*), to get
krom, crooked
kroon, crown
kruidenier, grocer
kunnen (*kon* – *konden*, *gekund*), to be able to
kunst, art
kust, coast
kwelijk: *neem(t U) me niet k.*, I'm sorry, my apologies
het kwart, quarter
het kwartier, quarter hour
het kwartje, 25-cent piece
kwijt zijn, to have lost
kwijtraken, to lose

L

la, drawer
laag, low

laan, avenue
laat, late
laatst, last
lachen (*lachie, gelachen*) *om*, to laugh at
het laken, sheet
het land, country
het landschap, landscape
lang, long, tall; *dagen l.*, for days
langs, along, by; *l. komen*, to drop by
langzaam, slow
last, load; *l. hebben van*, to be bothered by
laten (*liet, gelaten*), to let, have (something done); *l. vallen*, to drop; *l. zien*, to show
het lawaai, noise
leiden, to lead
leggen, to lay
lek zijn, to leak
lekker, tasty, delicious; *l. vinden*, to like
lenen, to lend
lepel, spoon
lepeltje, teaspoon
leraar, teacher
leren, to teach, learn
les, lesson
leuk, delightful; *wat l.*, how nice
leven, to live; *leve de koningin*, long live the queen
het leven, life
lezen (*las - lezen, gelezen*), to read
lezing, lecture
het licht, light
licht, light
het lid (plur. *leden*), member
het lied (plur. *liederen*), song
liefst, (see *graag*)
liever, (see *graag*)
liggen (*lag - lagen, gelegen*), to lie
lijken (*leek, geleken*), to seem; *l. op*, to resemble
lijst, list
limonade, fruit drink
linker, left
links, left
linksaf, to the left
liter, liter
het loket, ticket window

lopen (*liep, is gelopen*), to walk, run
luchtpost, airmail
het luchtpostblad, air letter
het luchtpostpapier, airmail paper
lucifer, match
luiden, to ring
luidspreker, loudspeaker
luisteren, to listen

M

maand, month
maandag, Monday
maar, but
maart, March
Maas, the Meuse River
macht, power
maken, to make; *een reis (tocht) m.*, to take a trip
man, man
mantel, coat
margarine, margarine
markt, market; *op de m.*, at the market
marktdag, market day
massa, crowd
meebrengen (*bracht, gebracht*), to bring along
meegaan (*ging, is gegaan*), to go, come along
meenemen (*nam - namen, genomen*), to take along
meer, more; *niet m.*, no longer
meestal, mostly
meevallen (*viel, is gevallen*), to turn out better than had been expected
mei, May
het meisje, girl
melk, milk
melkboer, milkman
melodie, melody
men, one, people
meneer, (see *mijnheer*)
menig, many a
mens, person; (plur.) people
mensheid, humanity
het merk, brand, make
het mes, knife
met, with; *m. z'n tweeën (etc.)*, the two of us (etc.)

meter, meter
methode, method
mevrouw, Mrs., ma'am
middag, afternoon
het middel: door *m. van*, by means of
middeleeuwen, Middle Ages
middeleeuws, medieval
mij, me
mijn, my
mijnheer (*meneer*), Mr., sir
het miljoen, million
min of meer, more or less
minister, minister (of government)
het ministerie, ministry
ministerraad, ministerial council
minuut, minute
misschien, maybe, perhaps
missen, to miss
moe, tired
moeder, mother
moelijk, difficult
moelijkheid, difficulty
moete: de *m. waard*, worth the trouble
moeten (*moest*, *gemoeten*), to have to
mogelijk, possible
mogelijkheid, possibility
mogen (*mocht*, *gemoogd*), to be allowed to
molen, mill
mooi, nice, pretty
morgen, morning, tomorrow; *m. ochtend*, tomorrow morning
motor, motorcycle
munt, coin
het museum, museum
musicus, musician
muziek, music

N

na, after
naaien, to sew
naam, name
naar, to; *n. toe*, to; *n. de stad*, down town
naast, next to, beside
nacht, night
nadat, after
namelijk, you see, i.e.
nat, wet

natuurlijk, naturally
Nederland, the Netherlands
nederlander, Dutchman
nederlands, Dutch
nee, no
neerleggen, to lay down
negen, nine
negentien, nineteen
negentig, ninety
nemen (*nam* – *namen*, *genomen*), to take
nergens, nowhere
net, just; *n. zo*, just as
netjes, nice, neat
niemand, nobody
niet, not; *n. waar*, isn't it, don't we (etc.); *n. eens*, not even; *n. meer*, no longer
niets, nothing; *n. anders*, nothing else
nieuw, new
nodig, necessary; *n. hebben*, to need
noemen, to name, call
nog, still; *n. niet*, not yet; *n. steeds*, still (more emphatic); *n. een*, another; *n. maar*, only...left
nood, need
nooit, never
november, November
nou, en of, and how
nu, now, well, now that

O

ochtend, morning; *morgen o.*, tomorrow morning
oefening, practice
of, or, whether
officieel, official
officier, officer
het ogenblik, moment; *op 't o.*, at the moment
oktober, October
om, around, at; *o. te*, in order to
omdat, because
ondanks, in spite of
onder, under, among
ondergaan (*onderging*, *ondergaan*), to undergo
óndergaan (*ging*, *is gegaan*), to set
onderweg, on the way

ongeveer, about
onlangs, a short time ago
onmiddellijk, immediately
ons, us
ons, onze, our
het ons, ounce
het ontbijt, breakfast; *bij het o.*, at breakfast
onthouden (onthield, onthouden), to remember
ontmoeten, to meet
ontstaan (ontstond, ontstaan), to originate
ontvangen (ontving, ontvangen), to receive
ontwikkelen, to develop
ontzettend, terribly; *o. veel*, an awful lot of
ooit, ever
het oog, eye
ook, also; *o. weer*, now, again (trying to recollect)
oom, uncle
het oor, ear
oorlog, war
op, on, at
opdat, so that
open, open
openen, to open
opening, opening
opgeven (gaf - gaven, gegeven), to declare
ophouden (hield, gehouden) met, to stop
opmerken, to notice, remark
opmerking, remark
oppassen, to watch out
opruimen, to clean up
opstaan (stond, gestaan), to get up
opvallen (viel, is gevallen), to be noticeable, striking
opvallend, noticeable
opzoeken (zocht, gezocht), to visit
oud, old
ouders, parents
ouderwets, old fashioned
over, over, about, by way of, left over, in (a length of time)
overal, everywhere
overdag, during the day
het overhemd, shirt

overkant, other side
overmorgen, day after tomorrow
overstappen, to change (vehicles)
oversteken (stak - staken, gestoken), to cross

P

het paar, a pair; *een p.*, a few, a couple
het paard: te p., on horseback
paars, purple
het pakje, package
het paleis, palace
pan, pan
het papier, paper
paraplu, umbrella
parkeren, to park
het parlement, parliament
partij, party
pas, just, not until
pas op, look out
passeren, to pass
peer, pear
pen, pen
peper, pepper
per, by, per
het perron, train platform
pers, press
persoon, person
pijp, pipe
plaats, place, room, seat; *in p. van*, instead of; *p. nemen*, to take a seat
plaatsvinden (vond, gevonden), to take place
het plakje, slice
het plan: van p. zijn, to intend
plank, shelf
het platteland, country; *op het p.*, in the country
het plein, square
plek, spot
plotseling, suddenly
polder, polder, reclaimed land
het politiebureau, police station
politiek, political
pompen, to pump
het pond, pound
post, mail
postbode, mailman

het postkantoor, post office
postzegel, postage stamp
pot, pot
het potlood, pencil
prachtig, fine, splendid
praten, to talk; *p. over*, to talk about
precies, exactly
prettig, agreeable, pleasant
prijs, price
prinses, princess
proberen, to try
professor, professor
het programma, program
Provinciale Staten, the ruling bodies of the provinces
provincie, province
pudding, pudding
het punt: *op 't punt om te*, about to

R

raadplegen, to consult
het raam, window
raar, odd, funny
radio, radio; *door de r.*, on the radio
het recht, right
rechtdoor, straight ahead; *steeds r.*, right straight ahead
rechter, right
rechts, right; *naar r.*, to the right
rechtsaf, to the right
rede, speech
reeks, series
regen, rain
regenen, to rain
regenjas, raincoat
regeren, to rule
regering, government
reis, trip; *een r. maken*, to take a trip
reizen, to travel
rekenen op, to count on
rekening, bill
repareren, to repair
residentie, residence (of the royal family or the government)
het restaurant, restaurant
Ridderzaal, the Knights' Hall, parliament building
rij, row
rijden (*reed*, *is gereden*), to ride

rijk, rich
rijksdaalder, two and a half guilders
Rijn, the Rhine River
het rijwiel, bicycle
rijwielhandelaar, bicycle dealer
het rijwielpad, bicycle path
ring, ring
rivier, river
roepen (*riep*, *geroepen*), to call, shout
roken, to smoke
roman, novel
rood, red
room, cream
route, route
rust, rest
rustig, quiet

S

samen, together
saus, sauce
schaal, dish
schaats, skate
schaatsenrijden (*reed*, *gereden*), to skate
schaatsenrijder, skater
het scheermes, razor
het scheermesje, razor blade
scheiden (*scheidde*, *gescheiden*), to separate
schelen: *het kan mij niet s.*, it doesn't matter to me
scheren (*zich*), to shave (oneself)
schijnen (*scheen*, *geschenen*), to seem, shine
schikken, to be convenient, all right
het schilderij, painting
het schip (plur. *schepen*), ship
schoen, shoe
school, school; *op s.*, at school
schoon, clean
schoonheid, beauty
schoonmaken, to clean
schrijfmachine, typewriter
schrijftaal, written language
schrijven (*schreef*, *geschreven*), to write
schrijver, writer
het schoteltje, saucer
schudden, to shake
secretaresse, secretary

september, September
sigaret, cigarette
sinaasappel, orange
het sinaasappelsap, orange juice
sinds, since
sjaal, scarf
slaan (*sloeg, geslagen*), to strike
slaap hebben, to be sleepy
slaapkamer, bedroom
slager, butcher
slagroom, whipped cream
slecht, bad, poor
sleutel, key
sloot, ditch
sluiten (*sloot, gesloten*), to close
smaken, to taste
smal, narrow
sneeuw, snow
sneeuwen, to snow
snel, fast
snijden (*sneed, gesneden*), to cut
het snoepje, sweets, candy
soep, soup
sommige, some
soms, sometimes
de/het soort, kind
speciaal, especially
spelen, to play
spijt: tot mijn s., I'm sorry, unfortunately
spijten: het spijt mij, I'm sorry
het spoorboekje, booklet of railroad timetables
spreektaal, spoken language
spreken (*sprak – spraken, gesproken*), to speak
staan (*stond, gestaan*), to stand; *het staat mij*, it looks good on me
staat, state
stad (plur. *steden*), city; *de s. in*, into the city; *naar de s.*, down town
het stadhuis, city hall
stadhuistoren, city hall tower
stampvol, chock full
het station, station
steeds meer, more and more
stem, voice, vote
ster, star
sterk, strong
sterven (*stierf, is gestorven*), to die

stil, calm
stoel, chair
stoet, procession
stomen, to dry clean
stoppen, to stop
stormklok, tocsin (alarm) bell
het stormweer, stormy weather
straat, street
straffen, to punish
straks, pretty soon
het strand, beach
stromen, to flow
student, student
studeren, to go to a university
het stuk, piece; *een s.*, (sometimes) quite a bit; *een s. of*, about; *aan één s. door*, ceaselessly
stuk, broken
sturen, to send
suiker, sugar
het symbool, symbol

T

taak, task
taal, language
tachtig, eighty
tafel, table
het tafellaken, tablecloth
het tarwebrood, wheat bread
te, at, too
tegen, to, against
tegenover, opposite
tegenvallen (*viel, is gevallen*), to be disappointing, turn out badly
tekenen, to sign
telefoon, telephone
teleurstellen, to disappoint
tellen, to count
ten, to the
tenminste, at least
tentoonstelling, exhibition
terug, back
terugkeren, to return
terugkomen (*kwam – kwamen, is gekomen*), to come back
terugkrijgen (*hreeg, gekregen*), to get back
terugsturen, to send back
terwijl, while
tevorens, before
thee, tea

thuis, at home
thuisbezorgen, to deliver to the door
tien, ten
tijd, time; *in de laatste t.*, recently
tijdelijk, temporarily
tijdens, during
het tijdje, a little while
toch, (emphatic particle), still, nevertheless, anyhow
tocht, trip; *een t. maken*, to take a trip
toen, then, when
toespreken (*sprak – spraken, gesproken*), to address
toesturen, to send (to)
het toetje, dessert
toets, key (of instrument)
toevallig, by chance
toon, tone
toren, tower
tot, until, to; *t. straks* (*ziens*), so long
totdat, until
het touw, rope
tram, streetcar
tramhalte, streetcar stop
trap, stairway
trein, train; *met de t.*, by train
trekken (*trok, getrokken*), to pull
troon, throne
troonrede, the Queen's speech
trots, pride
trots op, proud of
het trottoir, sidewalk
trouwen, to get married
trouwens, in fact
tuin, yard, garden
tussen, between
twaalf, twelve
twee, two
tweedehands, second hand
tweemaal, twice
twintig, twenty
typisch, typical

U

U, you (polite)
uit, out of, from
uitbetalen, to pay out
uitdraaien, to turn out

uitdrukken, to express
uitdrukking, expression
uitgeven (*gaf – gaven, gegeven*), to publish
uitgroeien, to develop
uitnodigen, to invite
uitnodiging, invitation
uitspraak, pronunciation
uitspreken (*sprak – spraken, gesproken*), to pronounce
het uitstapje, (pleasure) trip
uitstekend, excellent
uitstellen, to postpone
uittrekken (*trok, getrokken*), to take off
uitzenden (*zond, gezonden*), to send out
er uitzien (*zag – zagen, gezien*), to look
uniform, uniform
universiteit, university
Uw, your
het uur, hour

V

vaak, often
vaas, vase
vacantie, vacation; *met v.*, on vacation
vader, father
vallen (*viel, is gevallen*), to fall;
lastig v., to bother
van, of, from; *v. de week*, this week
vandaag, today
vandaan: waar (*daar*) *v.*, from where (there)
vanmorgen, this morning
het varken, pig
het varkensvlees, pork
veel, much, a lot of
veertien, fourteen
veertig, forty
ver, far
verandering, change
verantwoordelijk, responsible
verbazen (*zich*), to be surprised
verbieden (*verbod, verboden*), to forbid
verdelen, to divide
verdiene, to earn
verdieping, story

verdwalen, to get lost
verdwijnen (*verdween*, *is verdwenen*),
 to disappear
vergeten (*vergat* – *vergaten*, *vergeten*),
 to forget
vergissen (*zich*), to make a mistake,
 be wrong
verheugen (*zich*), to be glad; *zich v.*
op, to look forward to
verjaardag, birthday
het verkeer, traffic
het verkeersbord, traffic sign
het verkeerslicht, traffic light
verkeerd, wrong
verklaren, to explain, declare
verkoopster, saleslady
verkopen (*verkocht*, *verkocht*), to sell
verkouden zijn, to have a cold
verkrijgen (*verkreeg*, *verkregen*), to
 obtain
verleden, last (week, month, etc.)
verliezen (*verloor*, *verloren*), to lose
vermoed, tired
vernielen, to destroy
verrichten, to perform
het verschil, difference
verschillend, various, different
verstaan (*verstond*, *verstaan*), to un-
 derstand
vertellen, to tell
vertegenwoordigen, to represent
vertonen, to show
vertrekken (*vertrok*, *is vertrokken*), to
 leave
vervelend, annoying, boring
verwachten, to expect
verwarmen, to heat
verwarming, heating
verwarrend, confusing
vier, four
vijf, five
vijftien, fifteen
vijftig, fifty
vinden (*vond*, *gevonden*), to find,
 think; *vindt U niet?* don't you
 think so?
vis, fish
vla, thin pudding
Vlaanderen, Flanders
vlak, flat, right; *vlakbij*, right near
het vlees, meat

vliegen (*vloog*, *is gevlogen*), to fly
het vliegtuig, plane
vloeien, to flow
het vloeipapier, blotter
vlug, quick, fast
voelen, to feel
voet, foot
voetballen, to play soccer
vogel, bird
volgen, to follow
volgend, next
volgens, according to; *v. mij*, I
 think, in my opinion
het volk, people
voor, for, in front of
vooral, above all
het voorbeeld, example
voorbij, past
voorbijrijden (*reed*, *is gereden*), to
 ride past
voordat, before
het voordeel, advantage
voordeur, front door
voorgevel, façade
het voorjaar, spring
voorkant, front; *aan de v.*, in front
voorkómen (*voorkwam* – *voorkwamen*,
voorkomen), to prevent
voorlopig, temporarily
voorstellen, to introduce, suggest;
zich v., to imagine
voorzitter, chairman
vorig, previous
vork, fork
vorm, form
vormen, to form
vraag, question; *een v. stellen*, to
 ask a question
vragen (*vroeg*, *gevraagd*) *om*, to ask
 for
vrede, peace
vreemd, strange
vreugde, joy
vriend, friend
vriendelijk, kind, nice
vriezen (*vroom*, *gevroren*), to freeze
vrij, rather
vrijdag, Friday
vrijheid, freedom
vrijwel, almost; *v. niets*, hardly
 anything

vroeg, early
vrouw, wife, woman
vrouwelijk, feminine
het vruchtensap, fruit juice
vuil, dirty
vulpen, fountain pen
het vuur, fire

W

Waal, the Waal River
waar, where; *w. naar toe (heen)*,
 where to; *w. vandaan*, where from
waar, true
waarheid, truth
waarom, why
waarschijnlijk, probably
waarschuwen, to warn, let know
wachten (op), to wait (for); *wacht*
eens even, just a minute
wachtoren, watchtower
wand, wall
wanneer, when
want, because
het wapen, arms
het warenhuis, department store
warm, warm, hot; *het w. hebben*, to
 be hot
was, wash
wassen (waste, gewassen), to wash
wasserij, laundry
het water, water
wat, what, some, something, that,
 how; *w. voor een*, what kind of
week, week; *van de w.*, this week
weer, again
het weer, weather
weg (plur. wegen), road
weg, gone
wegdoen (deed, gedaan), to get rid of
weggaan (ging, is gegaan), to leave
weggeven (gaf - gaven, gegeven), to
 give away
weggooien, to throw away
weghalen, to carry off
weglopen (liep, is gelopen), to walk
 away
wegrijden (reed, is gereden), to ride
 away
het weiland, pasture
weinig, little (in amount)

wel, probably, certainly (emphatic);
w. eens, now and then; *dank U w.*,
 thank you very much
welk, which
welvaart, prosperity
wereld, world
het werk, work
werkelijk, really
werken, to work
werpen (wierp, geworpen), to throw
westelijk, western
weten (wist, geweten), to know; *w.*
te, to know how to; *weet je wel?*
 remember?
wetgevend, legislative
wie, who
wij, we
wijn, wine
wijzen (wees, gewezen), to show
willen (wou/wilde, gewild), to want to
wind, wind
winkel, store
winkelen, to shop
winnaar, winner
winnen (won, gewonnen), to win
winter, winter; *'s winters*, in the
 winter
wisselen, to change
wit, white
het wittebrood, white bread
woensdag, Wednesday
wonden, to injure
het wonder, wonder
wonen, to live, dwell
het woonhuis, dwelling
woonkamer, living room
het woord, word; *met andere woor-*
den, in other words
het woordenboek, dictionary
het woordje, little bit (of a language)
worden (werd, is geworden), to be-
 come

Z

zaak, affair
zak, pocket
zakdoek, handkerchief
het zakje, bag
zakvol, pocketful
zaterdag, Saturday
zee, sea

zeep, soap
zeer, very
zeggen (*zei* – *zeiden*, *gezegd*), to say;
 z. tegen, to say to
zeker, certainly
zelden, seldom
zelf, self
zelfde, same
zelfs, even
zenden (*zond*, *gezonden*), to send
zes, six
zestien, sixteen
zestig, sixty
zetel, seat
zetten, to set
zeven, seven
zeventien, seventeen
zeventig, seventy
zich, himself, (etc.)
ziek, sick
het ziekenhuis, hospital
zien (*zag* – *zagen*, *gezien*), to see
zij, she, they
zijkant, side
zijn, his, its
zijn (*was* – *waren*, *is* *geweest*), to be
het zilver, silver
zin, sense; *z. hebben in*, to care for
zingen (*zong*, *gezongen*), to sing
zinken (*zonk*, *is* *gezonken*), to sink

zitten (*zat* – *zaten*, *gezetten*), to sit;
 gaan z., to sit down
zitting, session
zo, so, as, that way
zoals, like, as
zodat, so that
zodra, as soon as
zoeken (*zocht*, *gezocht*), to look for
zoet, sweet
zolang, as long as
zomer, summer; '*s zomers*, in the
 summer
zon, sun
zo'n = *zo een*, such a
zondag, Sunday
zonder, without
zonnig, sunny
zoon (plur. *zoons*), son
het zout, salt
zuidelijk, southern
het zuiden, the south
zuster, sister
zullen (*zou* – *zouden*, —), will,
 would; *dat zal wel*, probably so
zwaar, heavy
zwart, black
zwemmen (*zwom*, *gezwommen*), to
 swim
zweren (*zwoer*, *gezworen*), to swear

English-Dutch Vocabulary

This vocabulary includes only the words occurring in the exercises to be translated into Dutch.

A	B
a, an, <i>een</i>	back, (adverb) <i>terug</i> , (noun) <i>achterkant</i> ; in b., <i>aan de achterkant</i> ; b. door, <i>achterdeur</i>
able (be), <i>kunnen</i>	bad, <i>slecht</i> ; too b., <i>jammer</i>
about, <i>ongeveer, over</i>	bag, <i>het zakje</i>
above, <i>boven</i>	barber, <i>kapper</i>
actually, <i>eigenlijk</i>	bathroom, <i>badkamer</i>
after, (preposition) <i>na</i> , (conjunction) <i>nadat</i> , (time) <i>over</i>	be, <i>zijn</i> , (in newspaper) <i>staand</i> ; b. all right, convenient, <i>schikken</i>
afternoon, <i>middag</i> ; this a., <i>vanmiddag</i>	beach, <i>het strand</i>
again, <i>weer</i>	because, <i>want, omdat</i>
ago, <i>geleden</i>	bed, <i>het bed</i>
airmail, <i>luchtpost</i> ; a. paper, <i>het luchtpostpapier</i>	bedroom, <i>slaapkamer</i>
all, (before noun) <i>al</i> , (after noun) <i>allemaal</i> ; a. day, <i>de hele dag</i>	beer, <i>het bier</i>
allowed: be a. to, <i>mogen</i>	begin, <i>beginnen</i>
along, <i>langs</i>	behind, <i>achter</i>
already, <i>al</i>	beside, <i>naast</i>
also, <i>ook</i>	best, <i>best</i>
always, <i>altijd</i>	bicycle, <i>fiets</i> ; to b., <i>fietsen</i> ; b. path, <i>het fietspad</i>
and, <i>en</i>	bill, <i>rekening</i>
animal, <i>het dier</i>	bit: a b. (little while), <i>even</i>
annoying, <i>vervelend</i>	black, <i>zwart</i>
another, <i>nog een</i>	blanket, <i>deken</i>
apple, <i>appel</i>	blue, <i>blauw</i>
appointment, <i>afspraak</i>	boat, <i>boot</i>
April, <i>april</i>	book, <i>het boek</i>
are, <i>zijn</i>	bookshelf, <i>boekenplank</i>
around, <i>om</i>	boring, <i>vervelend</i>
arrive, <i>aankomen</i>	born, <i>geboren</i>
article, <i>het artikel</i>	borrow, <i>lenen</i>
as, <i>als, zoals</i> ; a. long a., <i>zolang</i> ; a. much a., <i>zoveel</i>	both, <i>beide(n)</i>
ask (for), <i>vragen (om)</i>	bother, <i>lastig vallen</i>
at, <i>aan</i> , (time) <i>om</i> , (city) <i>te</i>	bottle, <i>fles</i>
August, <i>augustus</i>	box, <i>doos</i>
avenue, <i>laan</i>	bread, <i>het brood</i>

break, *breken*
 bridge, *brug*
 bring, *brenge*; b. along, *meebrengen*; b. back, *terugbrengen*
 broken, *stuk*
 brother, *broer*
 brown, *bruin*
 build, *bouwen*
 building, *het gebouw*
 burn, *verbranden*
 but, *maar*
 butcher, *slager*
 butter, *boter*
 buy, *kopen*
 by bicycle (train), *met de fiets (trein)*

C

call up, *opbellen*
 can, (noun), *het blik*
 can, (be able), *kunnen*
 canal, *gracht*
 capital, *hoofdstad*
 car, *auto*
 catalogue, *catalogus*
 catch cold, *kou vatten*
 ceaselessly, *aan één stuk door*
 cent, *cent*
 center of town, *het centrum*
 certainly, *zeker*
 chair, *stoel*
 chance: by c., *toevallig*
 change, (to transfer) *overstappen*
 change, (noun) *verandering*
 cheap, *goedkoop*
 cheese, *kaas*
 child, *het kind* (plur. *kinderen*)
 chock full, *stampvol*
 chocolate, *chocolade*
 chopped meat, *het gehakt*
 church, *kerk*; c. service, *kerkdienst*
 city, *stad*; c. hall, *het stadhuis*
 clean, (adjective) *schoon*
 clean, (verb) *schoonmaken*
 clearly, *duidelijk*
 clock, *klok*
 close, *sluiten, dicht doen*
 clothes, *kleren*
 coast, *kust*
 coat, *jas, mantel*
 coffee, *koffie*

cold, *koud*
 color, *kleur*
 come, *komen*; c. back, *terugkomen*;
 c. in, *binnenkomen*
 concert, *het concert*
 congratulate, *gelukwensen*
 cook, *koken*
 cookie, *het koekje*
 copy, *het exemplaar*
 corner, *hoek*
 cost, *kosten*
 count, *tellen*
 country, *het land*
 course: take a c., *een college volgen*;
 of c., *natuurlijk*
 cream, *room*
 crooked, *krom*
 cross, *oversteken*
 cup, *het kopje*
 cut off, *afsnijden*
 cycle, *fietsen*

D

dangerous, *gevaarlijk*
 dark, *donker*
 date, *afspraak*
 daughter, *dochter*
 day, *dag* (plur. *dagen*)
 December, *december*
 deliver, *bezorgen*
 department store, *het warenhuis*
 develop, *ontwikkelen*
 dictionary, *het woordenboek*
 die, *sterven*
 difficult, *moeilijk*
 dike, *dijk*
 dining room, *eetkamer*
 disappear, *verdwijnen*
 disappoint, *teleurstellen*; be dis-
 appointing, *tegenvallen*
 do, *doen*
 down town, *in de stad*
 door, *deur*
 drawer, *la*
 drink, *drinken*
 drop by, *langs komen*
 dry, *droog*
 dune, *het duin*
 during, *gedurende*; d. the day, *overdag*

Dutch, (adjective) *hollands, nederlands*; (noun) *hollanders, nederlanders*

E

each, *ieder, elk*; e. other, *elkaar*
ear, *het oor*
early, *vroeg*
earn, *verdienen*
easy, *gemakkelijk*
eat, *eten*
egg, *het ei* (plur. *eieren*)
eight, *acht*
eleven, *elf*
else, *anders*
enough, *genoeg*
envelope, *enveloppe*
especially, *speciaal*
Europe, *Europa*
even, *zelfs*, (with comparative) *nog*
evening, *avond*
ever, *ooit*
every, *ieder, elk*
everyone, *iedereen*
everything, *alles*
everywhere, *overal*
excellent, *uitstekend*
exhibition, *tentoonstelling*
expect, *verwachten*
expensive, *duur*
explain, *verklaren*
expression, *uitdrukking*
eye, *het oog*

F

fall, *vallen*
family, *familie*
farmer, *boer*
fast, *vlug*
father, *vader*
February, *februari*
fellow, *kerel*
few, *weinig*; a f., *een paar*
fifty, *vijftig*
film, *film*
finally, *eindelijk*
find, *vinden*
finished, *klaar*
fire, *het vuur*

first, *eerst*
five, *vijf*
floor, *grond*
fly, *vliegen*
foot, *voet*
for, *voor*; f. sale, *te koop*; f. weeks, *weken lang*
forbidden, *verboden*
forget, *vergeten*
fork, *vork*
forty, *veertig*
fountain pen, *vulpen*
four, *vier*
fourteen, *veertien*
free, *gratis*
freeze, *vriezen*
Friday, *vrijdag*
friend, *vriend*
from, *van*
front, *voorkant*; in f., *aan de voorkant*; in f. of, *voor*

G

gasoline, *benzine*
generally, *over 't algemeen*
German, *duits*
Germany, *Duitsland*
get, *krijgen*, (become) *worden*; g. back, *terugkrijgen*; g. lost, *verdwalen*; g. up, *opstaan*
girl, *het meisje*
give, *geven*
glass, *het glas*
glove, *handschoen*
go, *gaan*
good, *goed*, (taste) *lekker*
green, *groen*
grey, *grijs*
grocer, *kruidenier*; at the g., *bij de kruidenier*
guest, *gast*
guilder, *gulden*

H

half, *half*
hand, *hand*
handkerchief, *zakdoek*
hang, *hangen*
hardly ever, *bijna nooit*

has, *heeft*
 hat, *hoed*
 have, *hebben*; h. done, *laten doen*;
 h. to, *moeten*; haven't you? *niet*
 waar?
 hear, *horen*
 heating, *verwarming*
 he, *hij*
 help, *hulp*
 her, *haar*
 here, *hier*
 herring, *haring*
 him, *hem*
 his, *zijn*
 Holland, *Holland*
 home: at h., *thuis*; h. (direction),
 naar huis
 hope, *hopen*
 hour, *het uur*
 house, *het huis*
 how much, *hoeveel*
 hundred, *honderd*
 hungry (be), *honger hebben*

I

I, *ik*
 ice, *het ijs*; i. cream, *het ijs*
 if, *als*
 import, *importeren*
 important, *belangrijk*
 in, *in*
 inside, *binnen*
 instead of, *in plaats van*
 intend, *van plan zijn*
 invitation, *uitnodiging*
 is, *is*
 it, *het*, (if common gender) *hij, hem*

J

jam, *jam*
 January, *januari*
 John, *Jan*
 July, *juli*
 June, *juni*
 just, *pas, even*; j. before, *vlak voor*

K

keep, *bewaren*
 key, *sleutel*

kitchen, *keuken*; k. table, *keuken-*
 tafel
 knife, *het mes*
 knock, *kloppen*
 know, (a fact) *weten*, (a person) *ken-*
 nen

L

landlady, *hospita*
 landscape, *het landschap*
 large, *groot*
 last, *duren*
 last, (of a series) *laatst*, (previous)
 vroeg
 laugh (at, about), *lachen (om)*
 lay, *leggen*
 leak, *lek zijn*
 learn, *leren*
 least: at l., *tenminste*
 leave, *weggaan, vertrekken*
 let's see, *even kijken*
 let know, *waarschuwen*
 letter, *brief*
 library, *bibliotheek*
 lie, *liggen*
 light, *het licht*
 light, *licht*
 light, *aansteken*
 like, *houden van*, (food) *lekker vin-*
 den; l. to, verb plus *graag*
 listen (to), *luisteren (naar)*
 liter, *liter*
 little, (amount) *weinig*
 live, *wonen*
 living room, *woonkamer*
 long, *lang*; as l. as, *zolang*
 look, *kijken*, (appear) *er uitzien*; l.
 for, *zoeken*; l. forward to, *zich*
 verheugen op
 lose, *verliezen, kwijtraken*
 lot: a l. of, *veel*

M

ma'am, *mevrouw*
 make, *maken*; m. a mistake, *zich*
 vergissen
 man, *man*
 many, *veel*
 map, *kaart*
 March, *maart*

margarine, *margarine*
 marry, *trouwen*
 match, *lucifer*
 may, (be allowed to) *mogen*
 May, *mei*
 me, *mij*
 mean, (intend) *bedoelen*, (signify) *betekenen*
 meaning, *betekenis*
 meat, *het vlees*
 meet, *ontmoeten*
 milk, *melk*
 ministry, *het ministerie*
 minute, *minuut*
 mirror, *spiegel*
 miss, *missen*
 Miss, *juffrouw*
 moment, *het ogenblik*; at the m., *op 't ogenblik*
 Monday, *maandag*
 money, *het geld*
 month, *maand*
 more and more, *steeds meer*
 mother, *moeder*
 motor bicycle, *bromfiets*
 motorcycle, *motor*
 movies, *bioscoop*
 Mr., *mijnheer (meneer)*
 Mrs., *mevrouw*
 much, *veel*
 must, *moeten*
 my, *mijn*

N

name, *naam*
 narrow, *smal*
 naturally, *natuurlijk*
 near, *bij*
 necktie, *das*
 need, *nodig hebben*; n. to, *hoeven*
 neighborhood, *buurt*
 Netherlands, *Nederland*
 never, *nooit*
 new, *nieuw*
 newspaper, *krant*
 next, *volgend*, (with name of day) *aanstaande*; n. to, *naast*
 nice, *aardig*
 night, *nacht*
 nine, *negen*
 nineteen, *negentien*

no, *nee*, (not any) *geen*; n. longer, *niet meer*
 nobody, *niemand*
 not, *niet*; n. yet, *nog niet*; n. even, *niet eens*
 nothing, *niets*; n. at all, *helemaal niets*
 notice, *opmerken*; be noticeable, *opvallen*
 November, *november*
 now, *nu*

O

oatmeal, *havermout*
 October, *oktober*
 of, *van*
 often, *vaak*
 old, *oud*
 on, *op, aan*
 one, *een*; o. and a half, *anderhalf*
 only, (*alleen*) *maar*, (single) *enig*
 open, *openen*
 or, *of*
 orange, *sinaasappel*; o. juice, *het sinaasappelsap*
 order, *bestellen*
 order: in o. to, *om te*
 ordinary, *gewoon*
 other, *ander*
 otherwise, *anders*
 ounce, *het ons*
 out, *naar buiten*
 outside, *buiten*
 over, *boven*, (ended) *afgelopen*
 own, *eigen*

P

page, *bladzijde*
 paper, *het papier*
 park, *parkeren*
 party, *het feest*
 pass, *passeren*
 past, *voorbij*
 pastry, *het gebakje*
 pay, *betalen*
 pear, *peer*
 pen, *pen*
 pencil, *het potlood*
 people, *mensen*

pepper, *peper*
 per, *per*
 photograph, *foto*
 pick up, *afhalen*
 plane, *het vliegtuig*
 plate, *het bord*
 platform, *het perron*
 play, *spelen*
 please, *alstublieft*
 policeman, *agent*
 poor, *arm, slecht*
 possible, *mogelijk*
 post office, *het postkantoor*
 postpone, *uitstellen*
 pretty, *mooi*
 probably, *waarschijnlijk*
 promise, *beloven*
 proud of, *trots op*
 province, *provincie*
 pudding, *pudding*
 pump, *pompen*
 purple, *paars*
 purse (change), *beurs*
 put on, *aantrekken*

Q

quarter, *het kwart*
 quite a bit, *een stuk*

R

radio, *radio*
 raincoat, *regenjas*
 read, *lezen*
 ready, *klaar*
 really, *werkelijk*
 recently, *in de laatste tijd*
 red, *rood*
 remember, *zich herinneren*
 rent, *huren*
 repair, *repareren*
 repeat, *herhalen*
 rest, *rusten*
 restaurant, *het restaurant*
 rich, *rijk*
 ride, *rijden*
 right: be r., *gelijk hebben*; to the r.,
 naar rechts
 road, *weg* (plur. *wegen*)
 roll, *het broodje*
 room, *kamer*

S

sale: for s., *te koop*
 saleslady, *verkoopster*
 salt, *het zout*
 same, *dezelfde, hetzelfde*
 Saturday, *zaterdag*
 saucer, *het schoteltje*
 say, *zeggen*
 scarf, *sjaal*
 second hand, *tweedehands*
 seat, (on train) *plaats*
 see, *zien*
 seldom, *zelden*
 sell, *verkopen*
 send, *sturen*
 September, *september*
 set, *zetten*, (sun) *ondergaan*
 seven, *zeven*
 shall, *zullen*
 she, *zij*
 sheet, *het laken*
 shelf, *plank*
 ship, *schip* (plur. *schepen*)
 shirt, *het overhemd*
 shoe, *schoen*
 show the way, *de weg wijzen*
 side, *kant*
 sign, *het bord*
 since, (after) *sinds*, (because) *daar*
 sister, *zuster*
 sit, *zitten*
 six, *zes*
 skate, *schaats*
 skate, *schaatsen*rijden
 slice, *het plakje*
 slowly, *langzaam*
 small, *klein*
 smart, *knap*
 smoke, *roken*
 so, *zo*
 soap, *zeep*
 sock, *sok*
 some, *enige, wat*
 something, *iets*
 sometimes, *soms*
 son, *zoon*
 song, *het lied* (plur. *liederen*)
 sorry: I'm sorry, *het spijt mij*
 speak, *spreken*
 spend, (time) *doorbrengen*

spoon, *lepel*
 stand, *staan*
 station, *het station*
 stay, *blijven*
 still, *nog*
 stop, *stoppen*
 store, *winkel*
 straight ahead, *rechtdoor*
 street, *straat*
 streetcar, *tram*
 study, *studeren*
 suddenly, *plotseling*
 sugar, *suiker*
 suitcase, *koffer*
 summer, *zomer*
 sun, *zon*
 Sunday, *zondag*
 sunny, *zonnig*
 surprised (be), *zich verbazen*
 swim, *zwemmen*

T

table, *tafel*
 tablecloth, *het tafellaken*
 take, *nemen*; t. a course, *een college volgen*; t. off, *uittrekken*
 taken, (occupied) *bezet*
 talk (about), *praten (over), het over*
 ... *hebben*
 task, *taak*
 taste, *smaken*
 tasty, *lekker*
 tea, *thee*
 teacher, *leraar*
 tell, *vertellen*
 temporarily, *tijdelijk*
 ten, *tien*
 than, *dan*
 thank, *bedanken*; t. you (very much), *dank U (wel), (hartelijk) bedankt*
 that, *die, dat*
 the, *de, het*
 their, *hun*
 them, *hun, ze*
 then, (future) *dan*, (past) *toen*
 there, *daar, er*
 these, *deze*
 they, *zij*
 thick, *dik*

think (of), *denken (aan)*
 third, *derde*
 thirsty (be), *dorst hebben*
 thirty, *dertig*
 this, *deze, dit*
 those, *die*
 three, *drie*
 throw, *gooien*; t. away, *weggooien*
 Thursday, *donderdag*
 time, *tijd*, (instance) *keer*
 tip, *fooi*
 tire, *band*
 to, (direction) *naar*, (infinitive) *te; tegen, aan*
 together, *samen*
 tomorrow, *morgen*
 too, *te*; t. bad, *jammei*
 top, *bovenste*
 towel, *handdoek*
 traffic, *het verkeer*; t. light, *het verkeerslicht*; t. sign, *het verkeersbord*
 travel, *reizen*
 tree, *boom*
 trip, *reis*
 trolley car, *tram*
 truth, *waarheid*
 try, *proberen*
 Tuesday, *dinsdag*
 twelve, *twaalf*
 twenty, *twintig*
 two, *twee*
 typewriter, *schrijfmachine*

U

undergo, *ondergaan*
 understand, *verstaan*
 university, *universiteit*
 until, *toldat*
 upstairs, *boven*
 us, *ons*
 U.S., *Amerika*
 use, *gebruiken*
 used to, *gewend aan*
 usually, *gewoonlijk*

V

very, *heel, erg*
 village, *het dorp*
 visit, *het bezoek*
 visit, *opzoeken*

W

wait (for), *wachten (op)*
 waiter, *kelner*
 walk, *lopen*
 wash, *wassen*
 watch out, *pas op*
 water, *het water*
 way: which (this) w., *welke (deze)*
 kant uit
 we, *wij*
 welcome: you're w., *niets te danken,*
 tot Uw dienst
 wear, *dragen*
 Wednesday, *woensdag*
 week, *week*
 well, *goed*
 what, *wat*
 wheat bread, *het tarwebrood*
 when, *toen*, (question) *wanneer*
 where, *waar*; w. from, *waar van-*
 daan; w. to, *waar naar toe, waar-*
 heen
 whether, *of*
 which, *welk*
 whipped cream, *slagroom*
 white, *wit*; w. bread, *het wittebrood*
 who, *wie*
 whose, *van wie*
 why, *waarom*

will, *zullen*
 window, *het raam*; ticket w., *het*
 loket
 winter, *winter*
 with, *met*
 without, *zonder*
 woman, *vrouw*
 wonderful, *prachtig*
 word, *het woord*; in other words,
 met andere woorden
 work, *werken*
 would like, *zou (wou) graag*
 wrap, *inpakken*
 write, *schrijven*
 writer, *schrijver*
 wrong, *verkeerd*; be w., *zich vergis-*
 sen

Y

year, *het jaar*
 yellow, *geel*
 yes, *ja*
 yesterday, *gisteren*; y. evening, *gis-*
 teravond
 yet, *nog*; not y., *nog niet*
 you, (familiar) *jij, jou, je; jullie*;
 (polite) *U*
 young, *jong*
 your, (familiar) *jouw, je, jullie*; (po-
 lite) *Uw*